

Α.Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας

Τμήμα Χρηματοοικονομικής και Ελεγκτικής

ΘΕΜΑ:

" Η ασφαλιστική κάλυψη των φυσικών καταστροφών (πυρκαγιές, σεισμός, θύελλες, πλημμύρες). Συγκριτική παρουσίαση προγραμμάτων τουλάχιστον 3 ασφαλιστικών εταιρειών."

Επιβλέπων:Γιαννακέας Νικόλαος

Φοιτητής:Κυριακίδης Θεόφιλος

Καλαμάτα, Δεκέμβριος 2013

**“Η καταστροφή προκύπτει όταν οι κίνδυνοι συναντούν
αδυναμία” (Wisner et al., 2004)**

Ευχαριστίες

Με την περάτωση της έρευνας αυτής οφείλω να ευχαριστήσω τον υπεύθυνο καθηγητή μου κ. Γιαννακέα Νικόλαο για την καθοδήγηση και τη στήριξή του. Ελπίζω να ανταποκρίθηκα στους στόχους της εργασίας αυτής.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στη σημερινή εποχή οι φυσικές καταστροφές δεν είναι μία άγνωστη και αναπτυσσόμενη δύναμη και για αυτό το λόγο έχουν γίνει βήματα προόδου ώστε να περιοριστούν οι επιπτώσεις τους. Η μελέτη των φυσικών κινδύνων, η γνώση της δυναμικής τους, η πρόληψη και η ενημέρωση μπορούν να αποτελέσουν σωσίβια λέμβο για τους αποδέκτες των επιπτώσεων τους. Επιπλέον, η ασφαλιστική κάλυψη των κινδύνων αυτών δίνει δυνατότητα γρήγορης επαναφοράς στην κατάσταση προ εκδήλωσης του φυσικού φαινομένου.

Ωστόσο, η εμφάνιση μιας φυσικής καταστροφής εξακολουθεί να αποπροσανατολίζει, να φοβίζει τον άνθρωπο, γεμίζοντάς τον ανασφάλεια. Τα τελευταία χρόνια έχει κλιμακωθεί η εμφάνιση τέτοιων καταστροφών με αποτέλεσμα να εντείνεται η συντονισμένη προσοχή και η δράση των ανθρωπιστικών οργανώσεων. Βέβαια είναι γεγονός ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των αναλύσεων επικεντρώνονται στη βελτίωση της παρεχόμενης ανθρωπιστικής βοήθειας, στο ψυχολογικό τραύμα που επωμίζεται η ανθρώπινη κοινότητα χωρίς να γίνεται τόσο σημαντική ανάλυση στην ασφαλιστική κάλυψη - πρόληψη που μπορεί να βοηθήσει την ανθρώπινη κοινότητα να ορθοποδήσει δεδομένου ότι ακόμη και ο κρατικός μηχανισμός δεν είναι κατάλληλα προετοιμασμένος και οργανωμένος. Η μελέτη αυτή θα κάνει μία προσπάθεια να αναλύσει τις φυσικές καταστροφές, να δώσει μια εικόνα περί διαχείρισης φυσικών καταστροφών και ασφαλιστικής κάλυψης αυτών και τέλος θα προχωρήσει σε μία συγκριτική παράθεση τριών αναγνωρισμένων ασφαλιστικών εταιρειών.

Η επίδραση που ασκούν οι φυσικές καταστροφές - αστάθεια των καιρικών συνθηκών, ακραίες κλιματικές αλλαγές και γεωφυσικά γεγονότα - στην οικονομική ευημερία και στον άνθρωπο έχουν αυξηθεί ανησυχητικά. Περισσότερα από τα τρία τέταρτα των πρόσφατων απωλειών μπορεί να αποδίδονται σε ανεμοθύελλες, πλημμύρες, ξηρασίες και άλλες κλιματικές καταστροφές (UNISDR, 2007). Η τάση αυτή μπορεί να αποδοθεί σε μεγάλο βαθμό στις αλλαγές της χρήσης γης και την αύξηση της συγκέντρωσης ανθρώπων και κτιριακών εγκαταστάσεων σε ευάλωτες

περιοχές, όπως για παράδειγμα στις παράκτιες περιοχές που εκτίθενται σε ανεμοθύελλες, στις εύφορες περιοχές κοντά σε ποταμούς που εκτίθενται σε πλημμύρες και στις αστικές περιοχές που εκτίθενται σε σεισμούς (Mileti, 1999). Με την κλιματική αλλαγή να διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην εκδήλωση καταστροφικών γεγονότων (Schonwiese et al, 2003, IPCC, 2007, Emanuel, 2005), η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC, 2007) έχει προβλέψει ότι η κλιματική αλλαγή θα αυξήσει την αστάθεια των καιρικών συνθηκών καθώς και την ένταση και τη συχνότητά τους με αποτέλεσμα να αναμένονται περισσότερες φυσικές καταστροφές.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	1
----------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Η έννοια της φυσικής καταστροφής	3
1.2 Φυσικοί κίνδυνοι	5
1.3 Μελέτη φυσικών κινδύνων.	11
1.4 Οι φυσικές καταστροφές σε παγκόσμιο επίπεδο.....	12
1.5 Οι φυσικές καταστροφές στην Ελλάδα.....	15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Διαχείριση κρίσεων (Crisis Management).....	18
2.1 Προσδιορισμός της έννοιας “κρίση”	18
2.2 Διαχείριση φυσικών καταστροφών.....	21
2.3 Κύκλος διαχείρισης φυσικών καταστροφών.....	21
2.4 Φορείς και φυσικές καταστροφές.....	24
2.5 Ο ρόλος της ασφάλισης στη διαχείριση φυσικών καταστροφών	27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ασφάλιση.....	28
3.1 Ασφαλιστική αγορά.....	29
3.2 Τομείς δραστηριότητας ασφαλιστικών εταιρειών.....	30
3.3 Ασφάλιση και οικονομική ετοιμότητα.....	33
3.4 Η ασφάλιση ως εργαλείο μεταφοράς κινδύνου	35
3.5 Παραδείγματα ασφαλιστικών σχημάτων στην Ευρώπη.....	36
3.6 Η συμβολή της ιδιωτικής ασφάλισης στην κοινωνία	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΤΕ Ασφαλιστική	40
4.1 Ιστορική πορεία της ΑΤΕ Ασφαλιστικής.....	40

4.2	Φιλοσοφία της ΑΤΕ Ασφαλιστικής.....	41
4.3	Πολιτική της ΑΤΕ Ασφαλιστικής.....	42
4.4	Δίκτυο πωλήσεων της ΑΤΕ Ασφαλιστικής.....	43
4.5	Διοικητική οργάνωση της ΑΤΕ Ασφαλιστικής.....	45
4.6	Οικονομική πορεία της ΑΤΕ Ασφαλιστικής.....	47
4.7	Η δραστηριότητα της ΑΤΕ Ασφαλιστικής.....	48
4.8	ΕΛ.ΓΑ.....	55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ALLIANZ SE.....	57	
5.1	Ιστορική πορεία της ALLIANZ SE.....	58
5.2	Πολιτική της ALLIANZ SE.....	61
5.3	Στρατηγική της ALLIANZ SE.....	62
5.4	Δίκτυα λειτουργίας της ALLIANZ SE.....	62
5.5	Διοικητική οργάνωση της Allianz SE.....	64
5.6	Η δραστηριότητα της Allianz SE.....	66
5.7	Οικονομική πορεία της Allianz SE.....	70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Assicurazioni Generali S.p.A.....	73	
6.1	Ιστορική πορεία της Assicurazioni Generali S.p.A.....	74
6.2	Στρατηγική Assicurazioni της Generali S.p.A.....	75
6.3	Η Assicurazioni Generali S.p.A στην Ευρώπη.....	77
6.4	Δίκτυα λειτουργίας της Assicurazioni Generali S.p.A.....	778
6.5	Η Assicurazioni Generali S.p.A στην Ελλάδα.....	79
6.6	Η δραστηριότητα της Assicurazioni Generali S.p.A.....	78
6.7	Οικονομική πορεία της Assicurazioni Generali S.p.A.....	78

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7.1	Αξιολόγηση εταιρειών	78
7.2	Ανάλυση παγκόσμιας επίδρασης φυσικών καταστροφών	89
7.3	Μελλοντικές τάσεις	93

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικόνα 1: Ταξινόμηση των φυσικών καταστροφών.....	5
Εικόνα 2: Αλληλεπίδραση φυσικών κινδύνων.....	12
Εικόνα 3: Φυσικές καταστροφές του 2010 (σε ποσοστά).....	15
Εικόνα 4: Κύκλος διαχείρισης φυσικών καταστροφών.....	21
Εικόνα 5: Ο ρόλος των φορέων σε μια φυσική καταστροφή.....	25
Εικόνα 6: Οργανισμοί και πρωτοβουλίες την περίοδο μιας φυσικής καταστροφής.....	26
Εικόνα 7: Η ιδέα της μεταφοράς του κινδύνου.....	35
Εικόνα 8: Οι φυσικές καταστροφές υψηλού κόστους βάσει ασφαλιστικών απωλειών σε παγκόσμιο επίπεδο.....	37
Εικόνα 9: Οι φυσικές καταστροφές υψηλού κόστους βάσει ασφαλιστικών απωλειών στην Ευρώπη.....	38
Εικόνα 10: Οι δέκα πιο θανατηφόρες φυσικές καταστροφές από το 1900.....	90

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Διάγραμμα 1: Εκδήλωση φυσικών κινδύνων την περίοδο 1980-2010.....	6
Διάγραμμα 2: Συσχέτιση αριθμού φυσικών καταστροφών και θυμάτων.....	19
Διάγραμμα 3: Σχέση ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.....	34
Διάγραμμα 4: Ασφαλίσεις ζωής.....	85
Διάγραμμα 5: Ασφαλίσεις ζημιών.....	86
Διάγραμμα 6: Ασφαλίσεις ζωής και ζημιών 2010.....	86
Διάγραμμα 7: ασφάλιστρα 2010 - κλάδος πυρκαγιάς και στοιχείων της φύσης.....	87
Διάγραμμα 8: Συναφθέντα συμβόλαια για το 2010.....	88
Διάγραμμα 9: Ανάλυση αποζημιώσεων ζημιών-Κλάδος πυρκαγιάς & στοιχείων φύσης.....	89
Διάγραμμα 10: θνησιμότητα και φυσικές καταστροφές 1980-2009.....	91

Διάγραμμα 11: Το χρονικό μιας φυσικής καταστροφής.....94

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1: Οι 10 μεγαλύτερες φυσικές καταστροφές όλων των εποχών με βάση τον αριθμό θυμάτων.....13

Πίνακας 2: Οι 10 μεγαλύτερες φυσικές καταστροφές όλων των εποχών με βάση τις οικονομικές επιπτώσεις.....14

Πίνακας 3: Οι 10 μεγαλύτερες φυσικές καταστροφές με βάση τον αριθμό θυμάτων.....16

Πίνακας 4: Φυσικές καταστροφές με βάση τις οικονομικές επιπτώσεις.....17

Εισαγωγή

Η διαχείριση και η πρόληψη των φυσικών καταστροφών είναι ένα θέμα καίριας σημασίας πάνω στο οποίο βασίστηκε η παρούσα εργασία και πιο συγκεκριμένα η ασφαλιστική κάλυψη αυτών, καθώς οι έρευνες αποδεικνύουν ότι το ενδιαφέρον έχει αρχίσει να στρέφεται προς αυτήν την κατεύθυνση. Από την αρχαιότητα οι φυσικές καταστροφές επηρεάζουν τη ζωή του ανθρώπου. Η αντίληψη που επικρατούσε στο παρελθόν τον καθιστούσε αδύναμο να αντιμετωπίσει τις φυσικές καταστροφές και την απρόσμενη εξέλιξή τους με αποτέλεσμα να προσπαθεί να μετριάσει τα αποτελέσματά τους εκ των υστέρων.

Με την πάροδο των ετών, οι φυσικές καταστροφές αποτέλεσαν αντικείμενο ερευνητικής διαδικασίας με απώτερο σκοπό να προβλέπονται ώστε να μετριάζονται τα αποτελέσματά τους. Οι επιτυχείς προσπάθειες των επιστημόνων σε συνδυασμό με την τεχνολογική πρόοδο, τη γνώση επί των φυσικών κινδύνων αλλά και τις προσπάθειες διαχείρισης των φυσικών καταστροφών μπορούν να συνεισφέρουν θετικά στην αντιμετώπισή τους καθώς η εκδήλωσή τους αυξάνεται σημαντικά.

Οι φυσικές καταστροφές, ως ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα, είναι γεγονός ότι αυξήθηκαν από 30 κατά έτος από το 1950 σε περισσότερες από 400 ως το 2000, αριθμός που πλέον αγγίζει τις 500. Αντίστοιχα, η ίδια αυξητική τάση χαρακτήριζε το μέσο όρο των πληγέντων, για τους οποίους έπρεπε να καλυφθούν βασικές ανάγκες διαβίωσης όπως τροφή και στέγη. Συγκεκριμένα, αυξήθηκαν σε παγκόσμιο επίπεδο από 25 εκατομμύρια κατά μέσο όρο το 1960 σε 300 εκατομμύρια το 2000 (EM-DAT, 2009). Επίσης, οι οικονομικές απώλειες αυξήθηκαν από 12 δις το χρόνο τη δεκαετία του '70 σε 83 δις από το 2000 (United Nations, 2008). Μερικά παραδείγματα της έντασης και της έκτασης των φυσικών καταστροφών παρόλες τις προσπάθειες διαχείρισής τους είναι οι πλημμύρες που έπληξαν 23 χώρες στην Αφρική αλλά και στο Νεπάλ, το Μπαγκλαντές και την Ινδία. Επίσης, οι τυφώνες της Κεντρικής Αμερικής, του Μεξικού και της Καραϊβικής χαρακτηρίστηκαν ως φονικοί αφού χάθηκαν τουλάχιστον 1,5 εκατ. άνθρωποι ενώ το ίδιο καταστροφικά αποτελέσματα είχαν τα κύματα καύσωνα και οι καταστροφικές πυρκαγιές που σημειώθηκαν σε Ελλάδα, ανατολική Ευρώπη,

Καλιφόρνια και Αυστραλία¹. Οι φορείς οφείλουν να δράσουν αποδοτικότερα αφού η ασφαλιστική κάλυψη τέτοιων και άλλων παρόμοιων συμβάντων μοιάζει απαιτητή.

Ο κύριος στόχος της παρούσας εργασίας είναι η να γίνει μία ανάλυση για τις φυσικές καταστροφές, τις δυνατότητες ασφαλιστικής κάλυψης τους ενώ αναλύονται 3 ασφαλιστικές εταιρείες και οι παροχές τους προς αυτήν την κατεύθυνση. Η δομή της παρούσας εργασίας είναι:

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια ανάλυση των φυσικών καταστροφών και της εξέλιξης αυτών μέσα στο χρόνο.

Στο δεύτερο κεφάλαιο εξηγείται η διαχείριση κρίσεων και πιο συγκεκριμένα η διαχείριση των φυσικών καταστροφών. Επίσης, αναλύεται ο ρόλος των φορέων και της ασφάλισης.

Στο τρίτο κεφάλαιο αναφερόμαστε στην έννοια της ασφάλισης, η οικονομική ετοιμότητα και το πλαίσιο δυνατοτήτων ασφάλισης.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύεται η ΑΤΕΑσφαλιστική, η φιλοσοφία, η στρατηγική της και η πορεία της. Επιπλέον δίνεται η δραστηριότητα της εταιρείας και τα δίκτυα δράσης της.

Στο πέμπτο κεφάλαιο αναλύεται με την ίδια φιλοσοφία η Allianz SE και η ανάλυση της Generali αποτελεί τον πυρήνα του έκτου κεφαλαίου.

Τέλος, η εργασία ολοκληρώνεται με το έβδομο κεφάλαιο στο οποίο παρουσιάζουμε τα συμπεράσματα της ανάλυσής μας καθώς και η συγκριτική ανάλυση των τριών εταιρειών.

¹ <http://www.imerisia.gr/>

Κεφάλαιο 1

Φυσική καταστροφή

1.1 Η έννοια της φυσικής καταστροφής

Ο όρος “καταστροφή” σημαίνει ολοκληρωτική φθορά ή και ο αφανισμός που προκαλείται στο περιβάλλον ή τον άνθρωπο από ένα γεγονός ή ένα φαινόμενο μεγάλης κλίμακας και ταχείας ή βραδείας εξέλιξης. Βέβαια, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ακόμη και αν εκδηλωθεί ένα φαινόμενο στην πιο ακραία του μορφή, μπορεί να μην προκαλέσει καταστροφή και να παραμείνει εν δυνάμει (Μακρόπουλος, 2006). Δεδομένου ότι δεν υπάρχει ένας τυποποιημένα αποδεκτός ορισμός για να προσδιοριστεί μια μεγάλη καταστροφή, συνήθως χρησιμοποιούνται ως κριτήρια προσδιορισμού της, οι ανθρώπινες και περιουσιακές απώλειες. Σχετικά με τις ανθρώπινες απώλειες υπολογίζονται άτομα που σκοτώθηκαν, τραυματίστηκαν ή εκτοπίστηκαν ενώ ως προς τα περιουσιακά στοιχεία αναφερόμαστε για ζημίες άνω του 1.000.000 δολαρίων (O'Keefe, Wisner 1983).

Η οριοθέτηση του όρου “καταστροφή” διαφέρει ανάλογα με το επιστημονικό πεδίο κάθε ερευνητή (Σαπουντζάκη, 2007). Οι γεωγράφοι ορίζουν την καταστροφή ως “...την αιτία για την επακόλουθη κοινωνική αποδιοργάνωση...” (Alexander, 1993) ενώ οι κοινωνιολόγοι θεωρούν την καταστροφή ως “...κοινωνική κατασκευή...” (Σαπουντζάκη, 2007). Άλλη μία ερμηνεία στατιστικής φύσεως δίνεται από τον UNDR0² (1982): “...καταστροφή είναι η πιθανότητα εκδήλωσης ενός εν δυνάμει καταστρεπτικού φαινομένου εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου και συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής...”.

Πιο συγκεκριμένα, ως φυσικές καταστροφές νοούνται αυτές που είναι το αποτέλεσμα ενός φυσικού κινδύνου³ στον οποίο είναι εκτεθειμένος ο άνθρωπος και ταυτόχρονα ενέχουν το στοιχείο του απρόσμενου. Άλλος ορισμός για τη “φυσική

² United Nations Disaster Relief Organization

³ “Φυσικός κίνδυνος (natural hazard) είναι κάθε φυσικό φαινόμενο ή φυσική διαδικασία που ενέχει κάποια πιθανότητα να προκαλέσει μικρής ή μεγάλης κλίμακας καταστροφή στο ανθρωπογενές φυσικό περιβάλλον” (Παπαδόπουλος, 2000)

καταστροφή” είναι αυτός του Λέκκα, όπου ορίζεται ως “...η πιθανότητα εμφάνισης ενός δυνητικά καταστροφικού γεγονότος μέσα σε μια χρονική περίοδο και σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή...”. Η εξέλιξη αυτή ενός φυσικού κινδύνου όταν προκαλεί καταστροφικό αποτέλεσμα μεταφράζεται σε οικονομικές, δομικές, περιβαλλοντικές, κοινωνικές και ανθρώπινες απώλειες. Οι πλημμύρες, οι πυρκαγιές, οι ηφαιστειακές εκρήξεις, οι κατολισθήσεις, τα παλιρροιακά κύματα, οι σεισμοί είναι κάποια από τα παραδείγματα που χαρακτηρίζουν την κατηγορία των φυσικών καταστροφών (Born P., Viscusi W.,K., 2005). Το κόστος για την παγκόσμια οικονομία εκτιμάται στα 60 δις \$ ετησίως τα οποία κατανέμονται ανάμεσα στην πρόληψη και την αποκατάσταση.

Το τελικό αποτέλεσμα αλλά και η έκταση της καταστροφής εξαρτώνται από διάφορους παράγοντες. Αρχικά, το μέγεθος φυσικού φαινομένου παίζει σημαντικό ρόλο καθώς σχετίζεται άμεσα με την επικινδυνότητα του φαινομένου και κατ’ επέκταση με τις επιπτώσεις αυτού. Βέβαια, ο παραπάνω παράγοντας συνδέεται άμεσα με την χωροταξική διάσταση του φαινομένου και την απόσταση του τόπου από την πηγή που διαδραματίζεται το γεγονός. Επιπλέον, η συχνότητα του φαινομένου και η επανάληψη αυτού αποτελούν σημαντικές παραμέτρους που επηρεάζουν την ίδια την έκταση του φαινομένου (Smith, 1996).

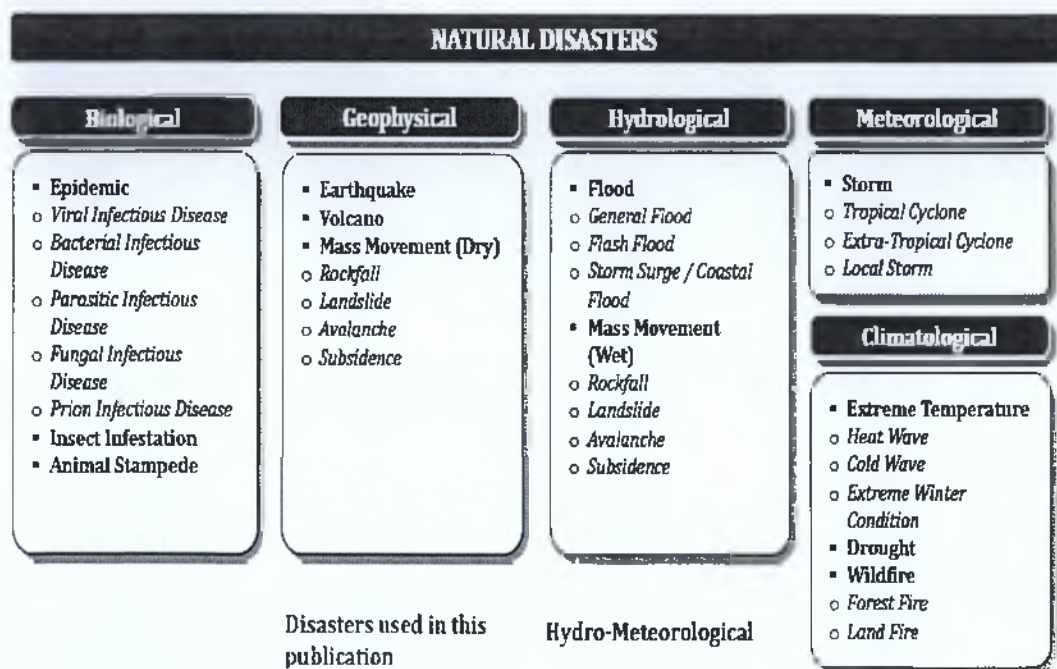
Επιπλέον παράγοντας που αποτελεί πρόδρομο φυσικών καταστροφών αποτελεί η αυξητική πληθυσμιακή τάση αλλά και η υποχρεωτική εγκατάσταση του πληθυσμού σε περιοχές κατ’ εξοχήν χαρακτηρισμένες από επικινδυνότητα εκδήλωσης φυσικών καταστροφών (Coch, 1995). Η ερμηνεία του όρου φυσική καταστροφή και η έκτασή του διαφέρει ανάλογα με το επίπεδο ανάπτυξης κάθε χώρας σε όλα τα επίπεδα και πιο συγκεκριμένα με την οικονομική και κοινωνική της ικανότητα. Δεν είναι τυχαίο ότι στις φτωχές χώρες οι απώλειες αποτιμώνται κατά κύριο λόγο σε δυστυχήματα ενώ στις πλούσιες χώρες και σε μεγάλες υλικές ζημιές. Βέβαια, το επίπεδο ανάπτυξης είναι αλληλένδετο με τη γνώση για τα ακραία φυσικά φαινόμενα και με το επίπεδο τεχνογνωσίας που αποτελεί ασπίδα προστασίας ενάντια σε αυτά. Η αδυναμία του ανθρώπου να αντιδράσει ή να προετοιμαστεί κατάλληλα ώστε να αντιμετωπίσει τους φυσικούς κινδύνους πριν εκδηλωθούν όταν ενισχύεται από παραλείψεις και ελλείψεις σε επίπεδο προγραμματισμού αλλά και

σε επίπεδο οργάνωσης ενός συστήματος διαχείρισης έκτακτων αναγκών τότε οδηγεί σε απώλειες δομικές, οικονομικές, ανθρώπινες το μέγεθος των οποίων προσδιορίζει το μέγεθος και την ένταση της καταστροφής (Mandel, 2002, Λέκκας 2000, Παπαδόπουλος 2000, Smith 1996).

1.2 Φυσικοί κίνδυνοι

Ος Φυσικός κίνδυνος χαρακτηρίζεται “κάθε φυσικό φαινόμενο ή φυσική διαδικασία που ενέχει την πιθανότητα να προκαλέσει μικρής ή μεγάλης κλίμακας καταστροφή στο ανθρωπογενές ή/και στο φυσικό περιβάλλον” (Παπαδόπουλος, 2000). Αν μια φυσική καταστροφή θεωρηθεί αποκλειστικά ως ένα μη αναμενόμενο, μη ελεγχόμενο φυσικό γεγονός που προκαλείται από φυσικούς κινδύνους, τότε είναι σημαντικό να υπάρχει αντίληψη σχετικά με αυτούς και να ληφθεί υπόψη ότι οι ανθρώπινες παρεμβάσεις επιδρούν αρνητικά στην εμφάνιση, στην ένταση αλλά και στην έκτασή τους. Σύμφωνα με την ετήσια αναφορά του 2010 του CRED⁴, οι φυσικές καταστροφές διακρίνονται στις παρακάτω κατηγορίες της εικόνας 1:

Εικόνα 1: Ταξινόμηση των φυσικών καταστροφών

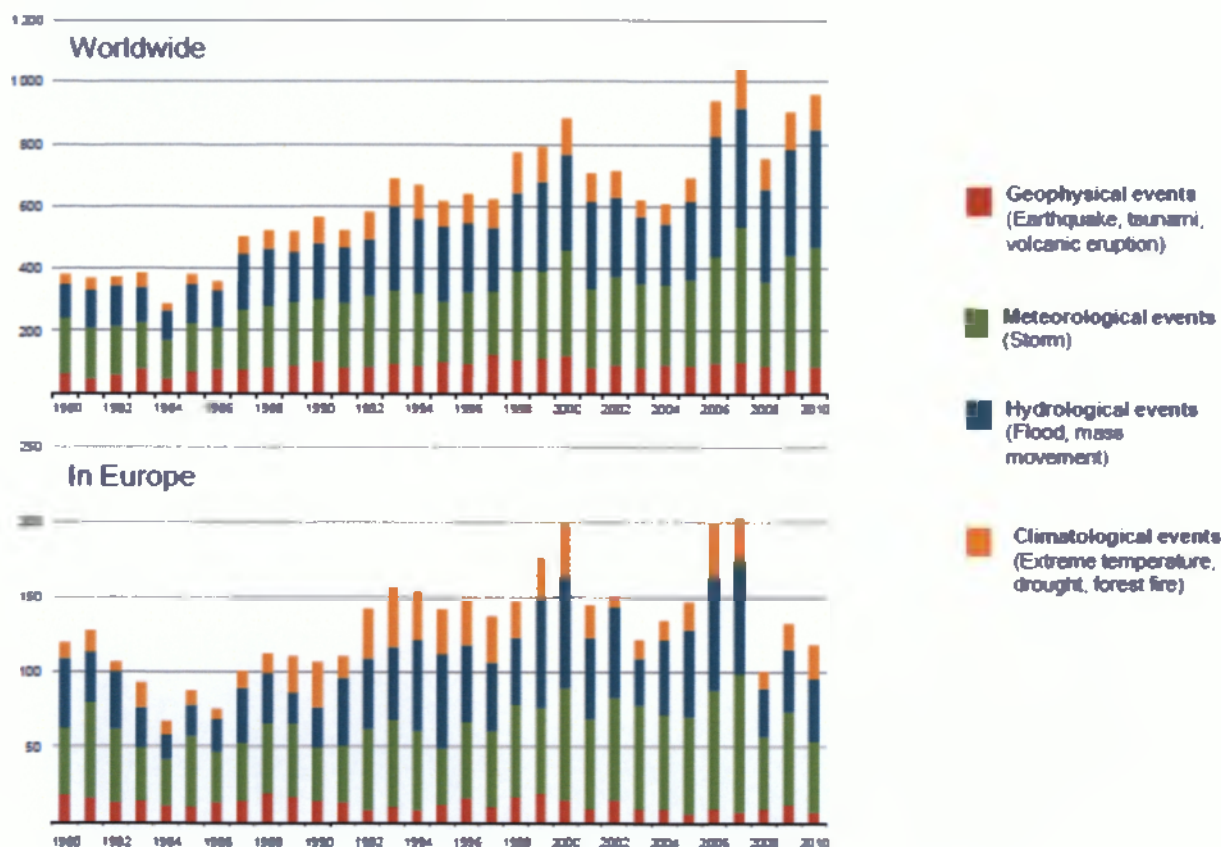

Πηγή: EM-DAT

⁴ Center for Research on the Epidemiology of Disasters

Αξίζει να παρατηρήσουμε τα παρακάτω διαγράμματα όπου διαφαίνεται η εκδήλωση των φυσικών φαινομένων και οι επακόλουθες καταστροφές ανά κατηγορία κατά την περίοδο 1980-2010:

Διάγραμμα 1: Εκδήλωση φυσικών κινδύνων την περίοδο 1980-2010

Πηγή: 2011 Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft, Geo Risks Research, NatCatSERVICE – As at January 2011

Τα φυσικά φαινόμενα, λοιπόν, τα οποία αποτελούν εν δυνάμει φυσικούς κινδύνους και δύνανται να οδηγήσουν σε φυσικές καταστροφές, σύμφωνα με το SHIELD⁵ είναι:

- Γεωλογικοί
- Υδρολογικοί
- Κλιματικοί
- Πυρκαγιές
- Υγεία - Ασθένειες

⁵ Scientific Journey to Natural Hazards and Disasters: χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

- *Διαστημικοί*

Αξίζει να σημειωθεί ότι η διάκριση των καταστροφών σε φυσικές, ανθρωπογενείς και τεχνολογικές είναι τεχνητή επειδή ακριβώς ενισχύονται οι φυσικές καταστροφές που είναι αποτέλεσμα ανθρώπινης αμέλειας (Homer-Dixon 1999).

1.2.1 Γεωλογικοί

- **Χιονοστιβάδα:** προκαλείται όταν μια συγκεντρωμένη μάζα χιονιού απελευθερώνεται σε μία πλαγιά και αποτελεί ένα πολύ σημαντικό γεωφυσικό κίνδυνο κατά τους χειμερινούς μήνες.
- **Σεισμός:** προκαλείται από ξαφνική απελευθέρωση ενέργειας που κατευθύνεται από το εσωτερικό της γης προς την επιφάνειά της, που διαδίδεται με τη μορφή κυμάτων, και εκδηλώνεται με τη μορφή αναταράξεων στη στεριά ή τσουνάμι στη θάλασσα. Όταν είναι μεγάλης έντασης τότε γίνεται αντιληπτός και προκαλεί σημαντικές απώλειες.
- **Κατολίσθηση:** είναι μία ολίσθηση των στοιχείων του εδάφους και προκαλούνται από την αστάθεια του εδάφους (σεισμοί, ηφαιστειακές εκρήξεις). Ειδική κατηγορία κατολισθήσεων αποτελούν οι λασπολίσθησεις που οφείλονται στο συνδυασμό των έντονων βροχοπτώσεων και στη χαλαρότητα του εδάφους.
- **Καθίζηση:** οφείλεται στην υποχώρηση του εδάφους λόγω κατάρρευσης κάποιας υπόγειας κοιλότητας. Όταν εκδηλωθούν σε πόλεις προκαλούν κτιριακές καταρρεύσεις.
- **Ηφαιστειακή έκρηξη:** προκαλείται στην περίπτωση που κάποιο ηφαίστειο απελευθερώσει την ενέργειά του. Σε κάποιες περιπτώσεις είναι πιθανό να δημιουργηθούν σύννεφα τέφρας υψηλής θερμοκρασίας και μεγάλης ταχύτητας.
- **Λαχάρ:** σχετίζεται με την ηφαιστειακή έκρηξη προκαλείται όταν μία μεγάλη ποσότητα υλικών μεταφέρεται με έντονο ρυθμό από την πλευρά ενός ηφαιστείου και είναι δυνατό να προκαλέσει ολοκληρωτική καταστροφή

πόλεων και μεγάλο αριθμό ανθρώπινων απωλειών σε πολύ μικρό χρονικό ορίζοντα.

1.2.2 Υδρολογικοί

- **Πλημμύρες:** προκαλούνται από έντονες και συνεχόμενης διάρκειας βροχοπτώσεις, την τήξη μεγάλων ποσοτήτων χιονιού ή την κατάρρευση φραγμάτων και αναχωμάτων που όταν συμβούν κοντά σε κατοικημένες εκτάσεις μπορούν να προκαλέσουν ανυπολόγιστες καταστροφές. Αν βέβαια συνδυαστούν και με την υπερχειλίση υδάτινων χωρικών υδάτων τότε το πρόβλημα διογκώνεται.
- **Τσουνάμι** (Παλιρροιακό κύμα): είναι ένα φαινόμενο κατά το οποίο μετατοπίζονται μεγάλες μάζες νερού σε μια θάλασσα ή μια λίμνη, οι οποίες δημιουργούν κύματα. Είναι αποτέλεσμα ενός σεισμού, μιας κατολίσθησης ή μιας ηφαιστειακής έκρηξης. Αν φτάσουν στις ακτές έχουν καταστρεπτικά αποτελέσματα.
- **Στάσιμο κύμα:** εκδηλώνεται όταν το υδάτινο σώμα να είναι τουλάχιστον μερικώς οριοθετημένο και επιρρεπές στα φυσικά φαινόμενα. Έχουν παρατηρηθεί σε λίμνες, δεξαμενές και θάλασσες.
- **Ρουφήχτρα:** είναι μια μεγάλη παλιρροιακή δίνη που αναπτύσσουν μεγάλες ταχύτητες ως και 40 χιλιόμετρα την ώρα.
- **Λιμναία έκρηξη:** είναι πιθανό να προκληθεί μετά από κατολίσθηση ή ηφαιστειακή δραστηριότητα. Αναφέρεται σε ένα σπάνιο φαινόμενο που έχει να κάνει με την έκρηξη διοξειδίου του άνθρακα σε βαθιά λιμναία νερά, γεγονός που απειλεί με ασφυξία τον άνθρωπο και το ζωικό βασίλειο. Αν το φαινόμενο είναι τόσο έντονο δύναται να δημιουργήσει παλιρροιακό κύμα.

1.2.3 Κλιματικοί

- **Χιονοθύελλα:** είναι μία έντονη χειμερινή καταιγίδα που χαρακτηρίζεται από χαμηλές θερμοκρασίες, ισχυρούς ανέμους, έντονη χιονόπτωση. Στην κατηγορία των χειμερινών καταιγίδων υπάγεται και η **Παγοθύελλα** η οποία μπορεί να αποκλείσει μεγάλες εδαφικές εκτάσεις. Αποτελεί ένα ιδιόμορφο και ακραίο καιρικό φαινόμενο καθώς η βροχόπτωση είναι υπερβολικά ψυχρή και μόλις καταλήγει στο έδαφος μετατρέπεται αυτόματα σε πάγο.

- **Εποχή των Παγετώνων:** είναι μία γεωλογική περίοδος όπου κλίμα όλου του κόσμου αλλάζει και περιοχές που θεωρούνταν κατοικήσιμες γίνονται ακατάλληλες λόγω του ψύχους. Χαρακτηρίζεται ως μια ολοκληρωτική φυσική καταστροφή.
- **Χαλαζόπτωση:** συμβαίνει κατά τη διάρκεια μιας καταιγίδας όπου σχηματίζονται χαλαζόκοκκοι οι οποίοι είναι ιδιαίτερα καταστρεπτικοί στο πέρασμά τους. Από το φαινόμενο αυτό πλήττονται σε μεγάλο βαθμό όσοι ασχολούνται με αγροτικές εργασίες αφού οι χαλαζόκοκκοι προκαλούν καταστροφές στην περιοχή που πέφτουν. Η χαλαζόπτωση μπορεί να είναι ιδιαίτερα καταστρεπτική για την γεωργία, καταστρέφοντας καλλιέργειες και εξοπλισμό.
- **Ξηρασία:** είναι ένα σιωπηρά εξελίξιμο φαινόμενο με δυσκολία να προσδιορισμού του χρονικού του εύρους. Ορίζεται ως μία μακρά άνυδρη χρονική περίοδος όπου η παρουσία του ύδατος είναι περιορισμένη και δεν είναι δυνατόν να υποστηριχθούν οι αγροτικές, αστικές ή περιβαλλοντικές ανάγκες. Η εκτεταμένη περίοδος ξηρασίας μπορεί να καταλήξει σε πυρκαγιές, ασθενείς ή και θανάτους από λιμό.
- **Κύμα καύσωνα:** οφείλεται σε μια ακραία, απρόσμενη και ασυνήθιστη αύξηση της θερμοκρασίας για την περιοχή στην οποία εμφανίζεται. Στην εμφάνιση του διαδραματίζει σημαντικό ρόλο το φαινόμενο του θερμοκηπίου το οποίο έχει οδηγήσει σε αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη και αλλαγή των κλιματολογικών συνθηκών συλλήβδην.
- **Τυφώνας - Τροπικός κυκλώνας:** είναι το ίδιο φαινόμενο με διαφορετική ονομασία ανάλογα με το πού εκδηλώνεται (ονομάζεται τυφώνας (typhoon) στο δυτικό Ειρηνικό ωκεανό, hurricane: στον Ατλαντικό ωκεανό και στον ανατολικό Ειρηνικό ωκεανό και τροπικός κυκλώνας στον Ινδικό ωκεανό). Σχηματίζεται πάνω από τους ωκεανούς και είναι ένα κυκλωνικό σύστημα θύελλας που προκαλείται από νερό που εξατμίζεται στον ωκεανό και μετατρέπεται σε θύελλα.
- **Ανεμοστρόβιλος:** προκαλείται από το συνδυασμό καταιγίδας και ανέμου υψηλής ταχύτητας και έντασης. Είναι βίαιες, περιστρεφόμενες στήλες αέρα και

δημιουργούνται σε μια προκαθορισμένη γραμμή ή σε μία μεγάλη έκταση ανάπτυξης μίας καταιγίδας.

1.2.4 Πυρκαγιές

Η *πυρκαγιά* αφορά σε μια ανεξέλεγκτη φωτιά η οποία καίει τα πάντα στο πέρασμά της. Μπορεί να είναι δασικές ή αγροτικές περιοχές και συχνά να απειληθούν σημαντικά κατοικημένες περιοχές. Προκαλούνται είτε από φυσικό τρόπο δηλαδή από κάποια αστραπή ή σε περίοδο ξηρασίας είτε από ανθρώπινη παρέμβαση, η οποία μπορεί να είναι αμέλεια ή εμπρησμός. Κάποιες φορές είναι πιθανό να προκληθούν εκτινάξεις εύφλεκτων ή φλεγόμενων υλικών τα οποία μπορούν να δημιουργήσουν νέες εστίες πυρκαγιάς σε μεγάλη απόσταση από την αρχική εστία και να διογκώσουν το πρόβλημα.

1.2.5 Υγεία -Ασθένειες

- **Επιδημία:** εκδηλώνεται όταν μία μεταδοτική ασθένεια εξαπλώνεται μέσα σε μια κοινωνία, η οποία αν φτάσει σε παγκόσμια επίπεδα τότε μετονομάζεται σε πανδημία.
- **Πείνα:** αποτελεί μια κρίση οικονομικής και κοινωνικής χροιάς και είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον υποσιτισμό, το λιμό αλλά και τις επιδημίες. Η θνησιμότητα των περιπτώσεων αυτών είναι αυξημένη.

1.2.6 Διαστημικοί

- **Συμβάν πρόσκρουσης:** αφορά περιπτώσεις πιο σπάνιες όπου ένα οποιοδήποτε διαστημικό υλικό προσκρούεται με τη Γη. Το αποτέλεσμα ποικίλλει ανάλογα με το μέγεθος του υλικού. Μπορεί να αλλάξει το κλίμα αλλά να προκληθεί ακόμα και ολοκληρωτική καταστροφή του πλανήτη.
- **Ηλιακή φλόγα:** προκύπτει όταν ο ήλιος αποδεσμεύσει ένα μεγάλο ποσοστό ηλιακής ακτινοβολίας. Το αποτέλεσμα μιας ηλιακής φλόγας πιθανολογείται ότι είναι η κατάρρευση του επικοινωνιακού δικτύου σε παγκόσμιο επίπεδο.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω αξίζει να σκεφτεί κανείς την αντίφαση που προκύπτει από τους φυσικούς κινδύνους. Από τη μια μεριά προκαλούν ανθρώπινες απώλειες και καταστρέφουν περιουσίες ενώ από την άλλη μεριά προκύπτουν από φυσικές μεταβολές που συντελούν στη διασφάλιση της ζωής στον πλανήτη.

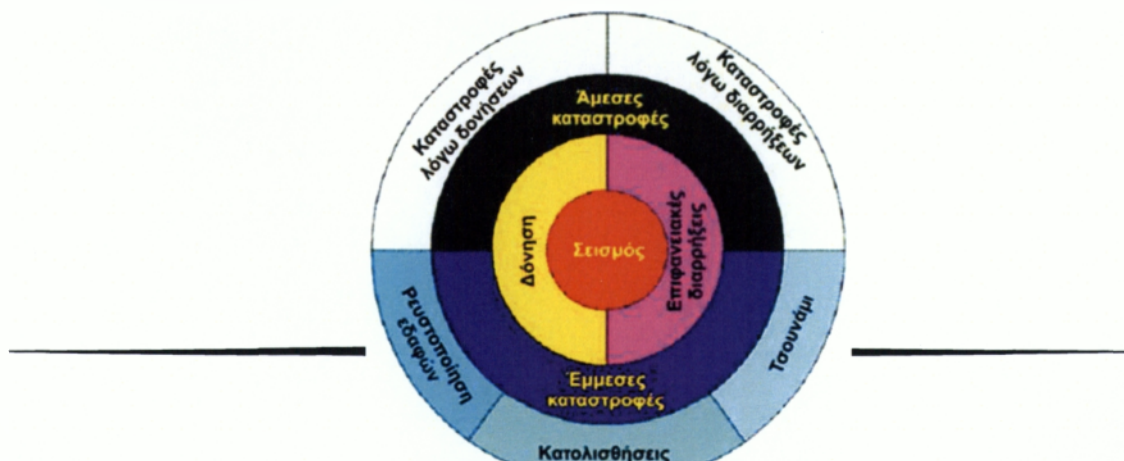
1.3 Μελέτη φυσικών κινδύνων

Οι καταστροφές εξακολουθούν να αποτελούν απειλή για όλο τον πλανήτη. Για παράδειγμα οι σεισμοί, οι πλημμύρες και οι πυρκαγιές δεν προβλέπονται όμως εκτιμούνται από τα αποτελέσματά τους. Έτσι, προωθείται η λήψη προληπτικών μέτρων ώστε να προστατευτεί ο πληθυσμός αλλά και η περιουσία του. Έτσι, ορμώμενοι από την πληροφόρηση που παρέχεται μέσω των αποτελεσμάτων των καταστροφών, είναι δυνατόν να περιοριστούν ή και σε κάποιες περιπτώσεις να αποτραπούν οι ίδιες οι καταστροφές. Αυτό μπορεί να συμβεί στην περίπτωση που η πληροφόρηση αυτή συνδυαστεί με την τεχνολογία αλλά και την κατάρτιση, την εμπειρία και τη γνώση της επιστημονικής κοινότητας.

Αρχικά, κρίνεται απαραίτητο να μελετηθεί ο χρονικός ορίζοντας, ο χώρος, ο λόγος αλλά και ο τρόπος δημιουργίας μιας φυσικής καταστροφής ώστε να ξεκαθαριστεί η επίδρασή της. Οι επιστήμονες προβαίνουν σε μία βασική έρευνα για να αντιληφθούν τη δημιουργία και την εξέλιξη των φυσικών φαινομένων και δημιουργούν ένα μοντέλο που αφορά τη διαδικασία από την οποία προκύπτει η καταστροφή. Στη συνέχεια, ακολουθεί η εφαρμοσμένη έρευνα. Στο πλαίσιο αυτής, οι επιστήμονες χρησιμοποιούν ό,τι προέκυψε από τη βασική ερευνητική διαδικασία με επίκεντρο την καθημερινότητα. Με αυτόν τον τρόπο επιδιώκουν να χρησιμοποιήσουν τη γνώση τους με τέτοιο τρόπο ώστε να περιορίζονται οι επιπτώσεις των φυσικών φαινομένων αλλά και η δημιουργία τους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά τη μελέτη των φαινομένων και δεδομένου ότι μια φυσική καταστροφή μπορεί να οδηγήσει σε μία νέα καταστροφή οι ερευνητές προσπαθούν να μελετήσουν διεξοδικά όλους τους πιθανούς συνδυασμούς αλληλεπιδράσεων των κινδύνων με απώτερο σκοπό να μετριάσουν τα αποτελέσματά τους. Ένα παράδειγμα αλληλεπίδρασης παρουσιάζεται στο παρακάτω Εικόνα 2:

Εικόνα 2: Αλληλεπίδραση φυσικών κινδύνων

1.4 Οι φυσικές καταστροφές σε παγκόσμιο επίπεδο

Οι φυσικές καταστροφές παγκοσμίως έχουν ανθρώπινο και οικονομικό κόστος. Υπολογίζεται ότι το κόστος για την παγκόσμια οικονομία υπερέβη τα \$50,000 εκατομμύρια το χρόνο ενώ τα ανθρώπινα θύματα κατά μέσο όρο ανήλθαν σε 140,000 ανθρώπινες ζωές (περισσότερο στις χώρες του Τρίτου Κόσμου) (Alexander, 1993).

Η δεκαετία του 1990 σημάδεψε το παγκόσμιο στερέωμα από πλευράς φυσικών καταστροφών. Πριν καν αυτές εκδηλωθούν, τα Ηνωμένα Έθνη είχαν ονομάσει τη δεκαετία αυτή ως “Διεθνή Δεκαετία για την Πρόληψη των Φυσικών Καταστροφών” και συμπτωματικά υπήρξε η πιο δαπανηρή και με τη μεγαλύτερη έξαρση δεκαετία όλων των εποχών αφού σημειώθηκαν οι περισσότερες καταιγίδες και πλημμύρες στην ιστορία (Abramovitz, 1999).

Με το πέρας των ετών έχουν καταγραφεί οι δέκα μεγαλύτερες καταστροφές, οι οποίες είχαν ως επί το πλείστον επίκεντρο την Κίνα και οφείλονταν σε φυσικά αίτια με αποκορύφωμα τον καταστροφικό σεισμό της Αϊτή το 2010. Η ταξινόμησή τους έχει ως επίκεντρο το αριθμό των θυμάτων και το μέγεθος των υλικών ζημιών που άφησαν στο πέρασμά τους. Στον πίνακα 1 παρακάτω παρουσιάζεται η ταξινόμηση τους με βάση τον αριθμό των θυμάτων:

Πίνακας 1: Οι 10 μεγαλύτερες φυσικές καταστροφές όλων των εποχών με βάση τον αριθμό θυμάτων

ΕΤΟΣ	ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ	ΧΩΡΑ	ΘΥΜΑΤΑ
1931	Πλημμύρες	Κίνα	1.000.000-2.500.000 ^{1*}
1887	Πλημμύρα κίτρινου ποταμού	Κίνα	ως 2.000.000 ⁶
1556	Σεισμός Shaanxi	Κίνα	830.000 ³
1970	Κυκλώνας Bhola	Μπαγκλαντές	500.000 ¹
2010	Σεισμός Αϊτή	Αϊτή	316.000 ⁴

* Εκτιμήσεις από πηγές της NOVA εκτιμούν ότι τα θύματα ανήλθαν στα 4.000.000 ενώ της ENCARTA περίπου στο 1.000.000 θύματα. Η διακύμανση στις εκτιμήσεις είναι μεγάλη.

1839	Κυκλώνας	Ινδία	Πάνω από 300.000
2004	Παλιρροιακό κύμα Ινδικού ωκεανού	Σουμάτρα Ινδονησία	230.210-310.000 ³
565 Μ.Χ.	Σεισμός Αντιόχειας	Τουρκία	250.000-300.000
1976	Σεισμός Tangshan	Κίνα	242.419
1920	Σεισμός Haiyuan	Κίνα	234.117

Πηγές: ¹ <http://www.cbc.ca/news/world/story/2008/05/08/f-natural-disasters-history.html>

² <http://www.pbs.org/wgbh/nova/flood/deluge.html>. Retrieved 2010-08-11

³ http://www.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,1953425_1953424,00.html. Retrieved May 8, 2010.

⁴ <http://earthquake.usgs.gov/earthquakes/eqinthenews/2010/us2010rja6/#summary>. Retrieved 2010-08-11.

⁵ http://docs.lib.noaa.gov/noaa_documents/NOAA_related_docs/death_toll_natural_disasters.pdf

Από τον παραπάνω πίνακα γίνεται αντιληπτό ότι οι πιο θανατηφόρες φυσικές καταστροφές έλαβαν χώρα σε αναπτυσσόμενα κράτη.

Αν τώρα ληφθούν υπόψη οι οικονομικές επιπτώσεις που επέφεραν οι φυσικές καταστροφές παγκοσμίως προκύπτει ο παρακάτω πίνακας 2:

Πίνακας 2: Οι 10 μεγαλύτερες φυσικές καταστροφές όλων των εποχών με βάση τις οικονομικές επιπτώσεις

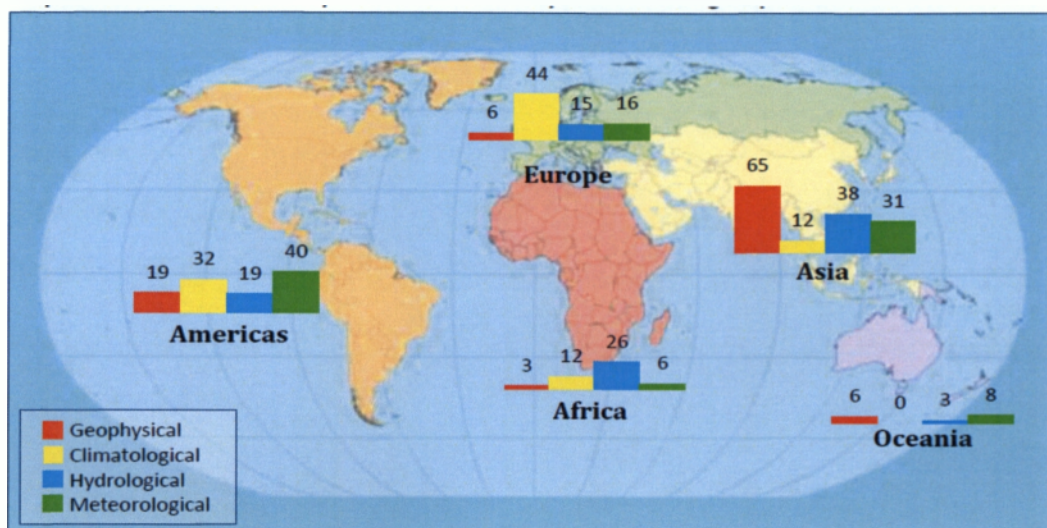
ΕΤΟΣ	ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ	ΧΩΡΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ
2011	Σεισμός και παλιρροιακό κύμα	Ιαπωνία	235 δις δολάρια ¹
1995	Σεισμός Kobe	Ιαπωνία	100 δις δολάρια ¹
2005	Κυκλώνας Katrina	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (ΗΠΑ)	81 δις δολάρια ²
1994	Σεισμός Northridge	(Καλιφόρνια) ΗΠΑ	42 δις δολάρια ²
2008	Σεισμός Sichuan	Κίνα	29 δις δολάρια ¹
1992	Κυκλώνας	{Φλόριντα} ΗΠΑ	Περίπου 30 δις δολάρια
1996	Πλημμύρα	Κίνα	20 δις δολάρια
1995	Πλημμύρα	Βόρεια Κίνα	15 δις δολάρια
1990	Χειμερινή θύελλα	Ευρώπη	15 δις δολάρια
1991	Πλημμύρα	Κίνα	15 δις δολάρια

Πηγές: ¹ Παγκόσμια Τράπεζα, ² Εθνική Υπηρεσία Ωκεανών και Ατμόσφαιρας

Αν παρατηρηθεί ο πίνακας 2 είναι φανερό ότι οι ανεπτυγμένες χώρες, όταν χτυπήθηκαν από τις εκάστοτε φυσικές καταστροφές, δέχθηκαν ένα τεράστιο οικονομικό πλήγμα.

Στην παρακάτω εικόνα είναι δυνατό να παρατηρήσουμε τις φυσικές καταστροφές που σημειώθηκαν ανά κράτος το 2010:

Εικόνα 3: Φυσικές καταστροφές του 2010 (σε ποσοστά)

1.5 Οι φυσικές καταστροφές στην Ελλάδα

Η Ελλάδα αποτελεί μία χώρα όπου έχουν εκδηλωθεί και καταγραφεί φυσικές καταστροφές από την αρχαιότητα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η έκρηξη του ηφαιστείου της Σαντορίνης καθώς οι επιπτώσεις της κατέστρεψαν ολοκληρωτικά έναν ολόκληρο πολιτισμό. Μεταγενέστερα, διάφορες φυσικές καταστροφές έλαβαν χώρα και εξακολουθούν να απειλούν τον ελλαδικό χώρο μέχρι σήμερα. Η Ελλάδα είναι μία χώρα στην οποία οι πλημμύρες (οφείλονται σε καταρρακτώδεις βροχές) αποτελούν τη δεύτερη συχνότερη φυσική καταστροφή με πρώτη τις δασικές πυρκαγιές. Επίσης, δεδομένης της γεωγραφικής θέσης της χώρας, η Ελλάδα κατατάσσεται πρώτη στην Ευρώπη και έκτη παγκοσμίως λόγω της έντονης σεισμικής δραστηριότητας που παρατηρείται στην περιοχή⁷. Χαρακτηριστικό γεγονός έντονης

⁷ www.gscd.gr: Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

σεισμικής δραστηριότητας για τα τελευταία 100 χρόνια αποτέλεσε ο μεγάλος έντασης σεισμός που σημειώθηκε στην Κεφαλονιά το 1953. Οι υλικές ζημιές δεν περιορίστηκαν μόνο στην Κεφαλονιά αλλά επλήγησαν σημαντικά η Ζάκυνθος και η Ιθάκη. Οι ανθρώπινες απώλειες ανήλθαν στους 476 ανθρώπους ενώ οι τραυματίες ξεπέρασαν τους 1000 (Παπαζάχος, Παπαζάχου, 1999).

Η βάση δεδομένων EM-DAT⁸ περιέχει δεδομένα για τις φυσικές καταστροφές στην Ελλάδα από το 1900. Η ταξινόμησή τους έγινε με βάση τον αριθμό των θυμάτων και το μέγεθος των υλικών ζημιών που άφησαν στο πέρασμά τους. Στον πίνακα 3 παρακάτω παρουσιάζεται η ταξινόμηση φυσικών καταστροφών με βάση τον αριθμό των θυμάτων από το 1900 ως σήμερα:

Πίνακας 3: Οι 10 μεγαλύτερες φυσικές καταστροφές με βάση τον αριθμό θυμάτων

ΕΤΟΣ	ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ	ΘΥΜΑΤΑ
1987	Καύσωνας	1000
1953	Σεισμός	476
1999	Σεισμός	143
1928	Σεισμός	103
2007	Δασική πυρκαγιά	67
1988	Καύσωνας	56
1978	Σεισμός	50
1956	Ηφαιστειακή έκρηξη	48
1979	Σεισμός	48
1987	Καταιγίδα	48

Πηγή: EM-DAT

Από τον πίνακα 3 προκύπτει ότι, παρόλο που οι δασικές πυρκαγιές και οι πλημμύρες βρίσκονται στις πρώτες θέσεις κατάταξης σχετικά με τις φυσικές καταστροφές που εκδηλώνονται στην Ελλάδα, τα περισσότερα ανθρώπινα θύματα σημειώθηκαν από το κύμα καύσωνα του 1987. Επιπλέον, ο σεισμός είναι φανερό ότι

⁸ International Disaster Database (2010)

είναι μια φυσική καταστροφή που και από τη φύση της και λόγω της θέσης της χώρας σημειώνει έναν σημαντικό αριθμό ανθρώπινων απωλειών.

Στη συνέχεια, παρατίθεται ο πίνακας 4, ο οποίος παρουσιάζει τις 10 πρώτες περιπτώσεις φυσικών καταστροφών που προκάλεσαν το μεγαλύτερο οικονομικό κόστος στην Ελλάδα:

Πίνακας 4: Φυσικές καταστροφές με βάση τις οικονομικές επιπτώσεις

ΕΤΟΣ	ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ (000 US\$)
1999	Σεισμός	4.200.000
2007	Δασική πυρκαγιά	1.750.000
1990	Ξηρασία	1.000.000
1981	Σεισμός	900.000
1986	Σεισμός	745.000
1998	Δασική πυρκαγιά	675.000
2003	Πλημμύρα	600.000
1995	Σεισμός	450.000
1994	Πλημμύρα	437.700
1995	Σεισμός	422.700

Πηγή: EM-DAT

Είναι φανερό ότι ο σεισμός έχει κοστίσει ακριβά στη χώρα μας, αφού ανυπολόγιστες ζημιές έχουν σημειωθεί κυρίως τη δεκαετία του 1990. Η 2^η μεγαλύτερη φυσική καταστροφή σε οικονομικούς όρους ήταν οι δασικές πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν στη χώρα το 2007.

Κεφάλαιο 2

Διαχείριση κρίσεων (Crisis Management)

Ο όρος “Διαχείριση κρίσεων” χρησιμοποιήθηκε αρχικά έχοντας ως σημείο αναφοράς την πολιτική ξεκινώντας από την κρίση του 1962 της Κούβας (Glaesser, 2006). Η έννοια του όρου επεκτάθηκε και δομήθηκαν δύο πρότυπα, τα οποία στόχευαν στη διαχείριση κρίσεων (Angraham, Ketter, 2008). Το παραδοσιακό πρότυπο βασίζεται στο γεγονός ότι οι κρίσεις χαρακτηρίζονται ως γεγονότα που συμβαίνουν χωρίς δυνατότητα πρόβλεψης ή χειρισμού εκ των προτέρων. Σε αυτήν την περίπτωση, οι συμβουλευτικές υπηρεσίες αποτελούν και το μόνο τρόπο αντιμετώπισης. Σε αντίθεση με αυτό το μονομερή και χρονικά τοποθετημένο (κατά τη διάρκεια της κρίσης) τρόπο διαχείρισης έρχεται μία πιο σύγχρονη θεώρηση, η οποία έχει ως βάση την πρόληψη και τη χρονική διάρκεια (Specht, 2006). Η σύγχρονη θεώρηση υποστηρίζει κατά τον Glaesser (2006): *“To Crisis management είναι οι στρατηγικές, οι διαδικασίες και τα μέτρα, τα οποία είναι προγραμματισμένα και μπαίνουν σε εφαρμογή για να προλάβουν και να αντιμετωπίσουν την κρίση”*.

Η διαχείριση κρίσεων αφορά σε μια διαδικασία, η οποία συντίθεται από τα παρακάτω:

- συγκεκριμένο σχέδιο
- οργάνωση
- καθοδήγηση
- έλεγχος πριν, κατά τη διάρκεια, και μετά από μία καταστροφή

με σκοπό την ελαχιστοποίηση των δυσμενών επιπτώσεων της καταστροφής. (Specht, 2006).

2.1 Προσδιορισμός της έννοιας “κρίση”

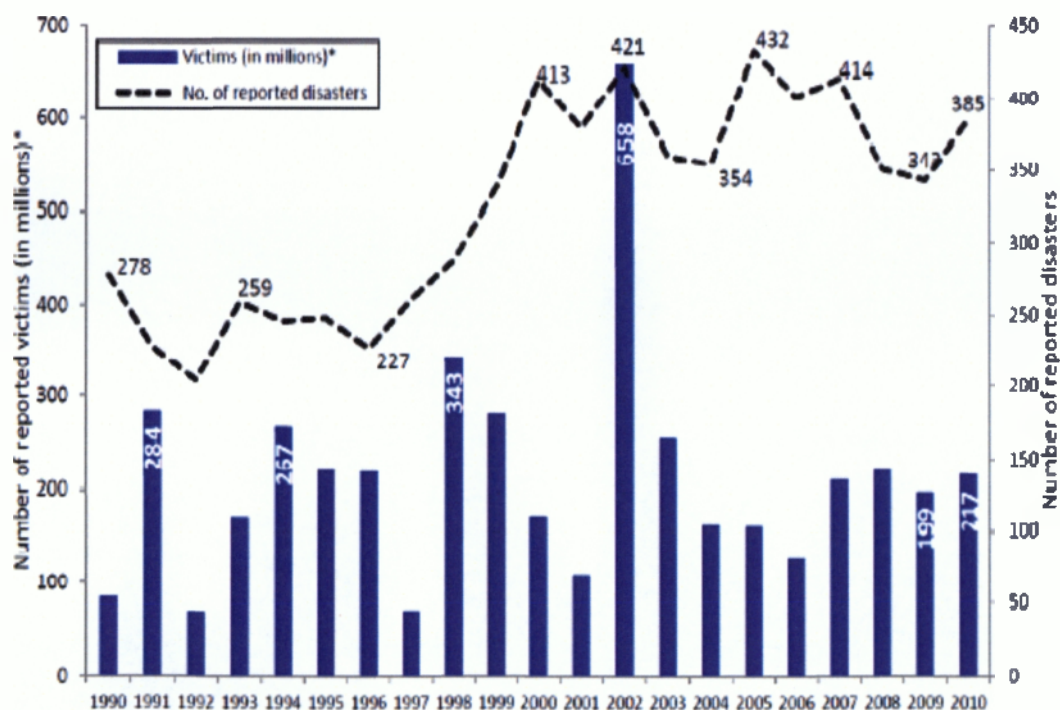
Ως «κρίση» χαρακτηρίζεται ένα απρόσμενο γεγονός, το οποίο έχει ένταση και δημιουργεί ανασφάλεια στο άτομο, στην κοινωνία, μια επιχείρηση και πιθανολογείται ότι προκαλεί δυσάρεστες συνέπειες. Οι κρίσεις δεν αποτελούν ανεξέλεγκτα περιστατικά ενώ η επίλυσή τους είναι ωφέλιμο να γίνεται σε

συνεργασία με την κοινωνία (Sprecht, 2006). Με βάση τον ορισμό που προαναφέρθηκε, η κρίση ως έννοια συντίθεται από δύο παράγοντες:

- την έκταση της καταστροφής, η οποία απειλεί τον άνθρωπο και τα περιουσιακά του στοιχεία
- την πιθανότητα εκδήλωσης του γεγονότος.

Είναι γεγονός ότι δεν υπάρχει ξεκάθαρη απάντηση σχετικά με το αν οι φυσικές καταστροφές είναι πραγματικά μεγαλύτερες ή απλά τα καταστροφικά τους αποτελέσματα έχουν διογκωθεί. Επιπλέον, η παγκοσμιοποίηση και οι προηγμένες δομές κάνουν πλέον γνωστό τον αριθμό των καταστροφών χωρίς όμως κάτι τέτοιο να συνεπάγεται ότι έχει αυξηθεί η συχνότητά τους ή ο αριθμός των θυμάτων (Kerekes, 2011). Αυτό μπορεί να γίνει αντιληπτό από το παρακάτω διάγραμμα 2:

Διάγραμμα 2: Συσχέτιση αριθμού φυσικών καταστροφών και θυμάτων

Πηγή: Brussels: CRED; 2011

Η κρίση, λοιπόν:

- έχει κλιμακωτή ένταση: Η κατάσταση που δημιουργεί είναι δυναμική και η έντασή της αυξάνεται αναλογικά με τη γνώση
- δημιουργεί αίσθηση ανασφάλειας και κινδύνου

- επηρεάζει τις συνήθεις λειτουργίες και τους ρυθμούς των μονάδων, οι οποίες υπάρχει κίνδυνος να πληγούν σημαντικά
- προκαλεί ποικίλες βλάβες και υλικές ζημιές

Οι κρίσεις κατά τον Leebinger (1997) ομαδοποιούνται σε διάφορες κατηγορίες και οι φυσικές καταστροφές αποτελούν μία από αυτές.

2.2 Διαχείριση φυσικών καταστροφών

Η καταστροφή ορίζεται ως ένα γεγονός το οποίο προκαλεί τραυματισμό ή ασθένεια σε τουλάχιστον 30 ανθρώπους ταυτόχρονα και συνεπάγεται άμεση νοσοκομειακή περίθαλψη αυτών. Η διαχείριση μιας φυσικής καταστροφής αποτελεί τη θεσμική προσέγγιση του γεγονότος. Οι θεσμοί, λοιπόν, οφείλουν να προβούν σε προχωρημένο σχεδιασμό για την αντιμετώπιση μιας καταστροφής (Iyer, Mastorakis, 2006).

Η αποκατάσταση μετά από μία καταστροφή δεν είναι αρκετή ώστε να περιοριστεί ο ανθρώπινος πόνος αλλά και οι οικονομικές και φυσικές απώλειες από τις φυσικές καταστροφές. Μια ουσιαστική μείωση στις επιδράσεις των φυσικών καταστροφών επιτυγχάνεται με δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα πριν την έκβαση ενός καταστροφικού γεγονότος. Ο σχεδιασμός, η πρόληψη και ο μετριασμός μιας καταστροφής σε συνδυασμό με την ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης βελτιώνουν την αποκατάσταση μετά από το πέρας ενός καταστροφικού γεγονότος ενώ ταυτόχρονα βελτιώνουν και τις δομές διαχείρισής του (Iyer, Mastorakis, 2006).

Η επιτυχής διαχείριση ενός καταστροφικού γεγονότος έγκειται στην δόμηση ενός πλήρους ολοκληρωμένου σχεδίου έκτακτης ανάγκης, το οποίο θα αφορά στην περίοδο από την εκδήλωση του γεγονότος μέχρι και την περίοδο μετά από αυτό, αυτήν της αναδόμησης και αποκατάστασης. Έτσι, διασώζονται ανθρώπινες ζωές, περιουσίες, πόροι ενώ ταυτόχρονα ανακουφίζεται ο πόνος και προλαμβάνονται οι απώλειες. Επιπλέον, διευκολύνονται οι έρευνες και αυξάνεται η ταχύτητα αναδόμησης. (Iyer, Mastorakis, 2006).

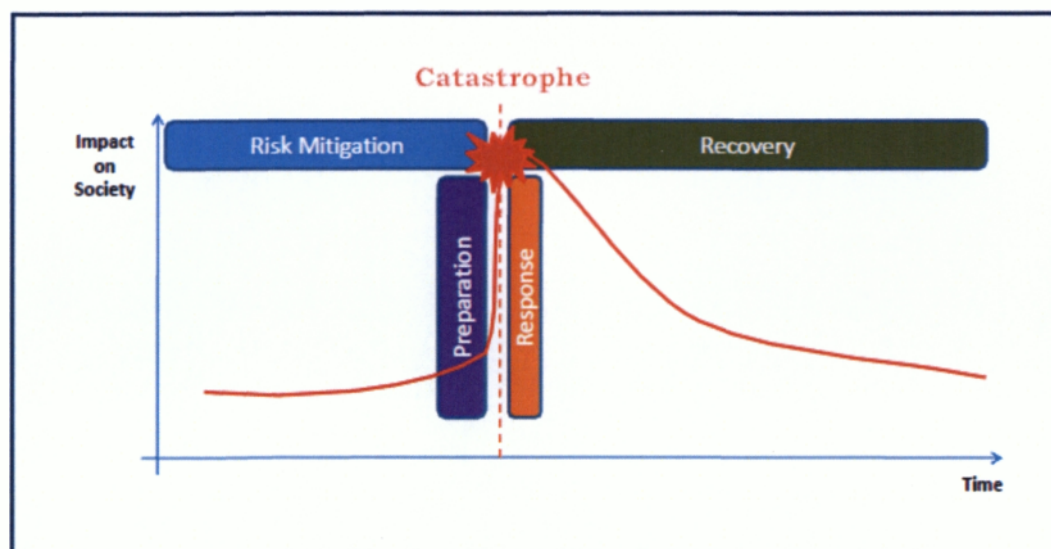
2.3 Κύκλος διαχείρισης φυσικών καταστροφών

Η διαχείριση των καταστροφών ακολουθεί μια λογική, ολοκληρωμένη ακολουθία δραστηριοτήτων προετοιμασίας και δράσης. Αυτή η ακολουθία ονομάζεται κύκλος διαχείρισης καταστροφών και έχει τέσσερα στάδια:

- μείωση καταστροφικών κινδύνων (Risk reduction/mitigation)
- ετοιμότητα (Readiness/Preparation)
- αντιμετώπιση (Response)
- αποκατάσταση (Recovery)

Στο παρακάτω σχήμα γίνεται κατανοητή η ακολουθία των σταδίων:

Εικόνα 4: Κύκλος διαχείρισης φυσικών καταστροφών

Πηγή: www.weforum.org

2.3.1 Μείωση καταστροφικών κινδύνων (Disaster risk reduction)

Το πρώτο στάδιο είναι μια δυναμική διαδικασία που περιλαμβάνει τον εντοπισμό και την εκτίμηση του κινδύνου. Οι κίνδυνοι παρακολουθούνται και αναλύονται δεδομένου ότι είναι άμεσοι και σωρευτικοί. Έτσι, είναι δυνατόν να ορίζονται μέτρα ώστε να εξαλειφθούν, να μειωθούν ή να ελεγχθούν οι εν λόγω

κίνδυνοι. Τα μέτρα αυτά ενισχύονται από τη νομοθεσία και άλλες αυστηρές λειτουργικές διαδικασίες (Iyer, Mastorakis, 2006).

Σε αρκετές περιπτώσεις η μείωση των καταστροφικών κινδύνων έχει αποδειχθεί ανεπισημως ωφέλιμη χωρίς, ωστόσο, να έχει γίνει σημαντική επένδυση σε αναλύσεις και εκτιμήσεις προς αυτή την κατεύθυνση πέρα από λίγες περιπτώσεις (Benson και Twigg, 2004, Penning-Rowsell et al, 1992, Mechler , 2005, Benson et al 2007, Moench, Mechler και Stapleton, 2007). Σε αυτές τις λίγες αναλύσεις έχει αποδειχθεί ότι κάθε φορά που επενδύεται ένα ευρώ στην πρόληψη κινδύνων, επιστρέφονται ως και 4 σε όρους οικονομικών, ανθρώπινων, περιβαλλοντικών ή ιδιοκτησιακών επιπτώσεων. Βέβαια, δεν είναι τυχαίο ότι το 98% των πόρων που διατίθενται είναι για ανοικοδόμηση και μόνο 2% για προληπτική διαχείριση καταστροφικών κινδύνων (Mechler, 2005). Τα ποσοστά αυτά δικαιολογούνται πολύ ορθά μέσα από τη χαρακτηριστική η άποψη που διατύπωσε ο Kofi Annan (1999):

“Η οικοδόμηση μιας νοοτροπίας σχετικά με την πρόληψη των κινδύνων δεν είναι εύκολη υπόθεση. Το κόστος της πρόληψης πρέπει να καταβληθεί στο παρόν ενώ τα οφέλη της βρίσκονται στο μακρινό μέλλον”.

Άλλωστε, αν δε συμβούν οι καταστροφές τα οφέλη δεν είναι ορατά. Η πράξη έδειξε ότι η πρόληψη είναι ακόμα μακρινός στόχος και οι επιρροές μέσω των κυβερνητικών πολιτικών χαμηλής δυναμικής. Κατά τον Kunreuther (2006), το πρόβλημα εστιάζεται στην κοινωνική δομή και την ταυτόχρονη αδυναμία αντίληψης της κοινωνίας. Απόδειξη αυτών αποτελεί η περίπτωση της Καλιφόρνια στις ΗΠΑ όπου, παρόλη τη σεισμογένειά της, οι εκτεταμένες προσπάθειες μέσω εκστρατειών ώστε να ευαισθητοποιηθεί το κοινό και να αποκτήσει αντίληψη του κινδύνου και του μεγέθους του δεν απέδωσαν ιδιαίτερα. Η κουλτούρα του κοινού - αποδέκτη, η οποία είναι αρκετά αποστασιοποιημένη από την αντίληψη του κινδύνου, οδηγεί μοιραία και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να είναι απρόθυμοι ως προς τη διάθεση χρηματοδότησης προς την κατεύθυνση της πρόληψης με σκοπό τη μείωση των καταστροφικών κινδύνων (Benson and Twigg, 2004).

2.3.2 Ετοιμότητα (Readiness)

Το 2ο στάδιο της ετοιμότητας αφορά στη θέσπιση μιας πολιτικής ασφάλειας εσωτερικού χαρακτήρα και περιλαμβάνει όλη την προετοιμασία για την κατάσταση ετοιμότητας καθώς και μία σειρά μέτρων έκτακτης ανάγκης. Το στάδιο αυτό καλύπτει λειτουργικές και ανθρώπινες ανάγκες μέσω της λειτουργίας ενός συστήματος προειδοποίησης και επικοινωνίας αλλά και ελεγκτικών μηχανισμών (Iyer, Mastorakis, 2006).

2.3.3 Αντίδραση (Response)

Η βάση του σταδίου αυτού είναι οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και εν συνεχεία ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος της εκάστοτε καταστροφής οι τοπικές αρχές, οι εθελοντικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας βοηθούν στην καλύτερη αντιμετώπιση του καταστροφικού γεγονότος. Ο στόχος είναι να μειωθούν οι ανθρώπινες απώλειες και ο πόνος που συνεπάγεται το καταστροφικό γεγονός. Η αντίδραση βασίζεται στα εξής:

- Προσδιορισμός της καταστροφής
- Αύξηση της ενεργοποίησης των μηχανισμών αντιμετώπισης
- Έγκαιρη ειδοποίηση των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης
- Ενεργοποίηση σχεδίων έκτακτης ανάγκης
- Ενεργοποίηση ελεγκτικών μηχανισμών
- Διαχείριση της κατάστασης (Iyer, Mastorakis, 2006).

Αναφερόμενοι στο στάδιο αυτό πρέπει να σημειώσουμε ότι η αντιμετώπιση των κινδύνων μπορεί να γίνει διαμέσου της ασφάλισης. Η ασφάλιση είναι δυνατόν άμεσα να μειώσει τη διακύμανση των απωλειών χωρίς όμως να είναι εφικτό να τις μειώσει. Οι ασφαλισμένοι επωφελούνται από τα καταβληθέντα ασφάλιστρα όσων δεν επλήγησαν από τον εκάστοτε κίνδυνο, αφού λαμβάνουν ως αποζημίωση ποσά μεγαλύτερα των ασφαλίστρων που έχουν καταβάλει. Κάθε άτομο αποζητά και φροντίζει να καλυφθεί με ασφάλιση επειδή αποστρέφεται τις μεγάλες απώλειες.

Ωστόσο, η ασφάλιση δεν προλαμβάνει άμεσα τις απώλειες και οι ασφαλιστικές εταιρείες δίνουν κίνητρα προς αυτήν την κατεύθυνση οργανώνοντας κατάλληλα τα προγράμματά τους, έστω και μετά την εκδήλωση του κινδύνου οι εκάστοτε ασφαλισμένοι λάβουν κάποια μέτρα. Η ασφάλιση, επίσης, προφυλάσσει και από τις έμμεσες συνέπειες που προκαλεί κάποιος κίνδυνος και δύνανται να είναι το ίδιο καταστροφικές με τις αντίστοιχες άμεσες.

Η ασφάλιση, επίσης:

- παρέχει οικονομική ασφάλεια για τους ιδιώτες
- δημιουργεί υψηλότερα κέρδη για τις επιχειρήσεις
- εξασφαλίζει την άμεση αποκατάσταση - προσέλκυση επενδύσεων για το κράτος (Linnerooth-Bayer, Mechler, 2009).

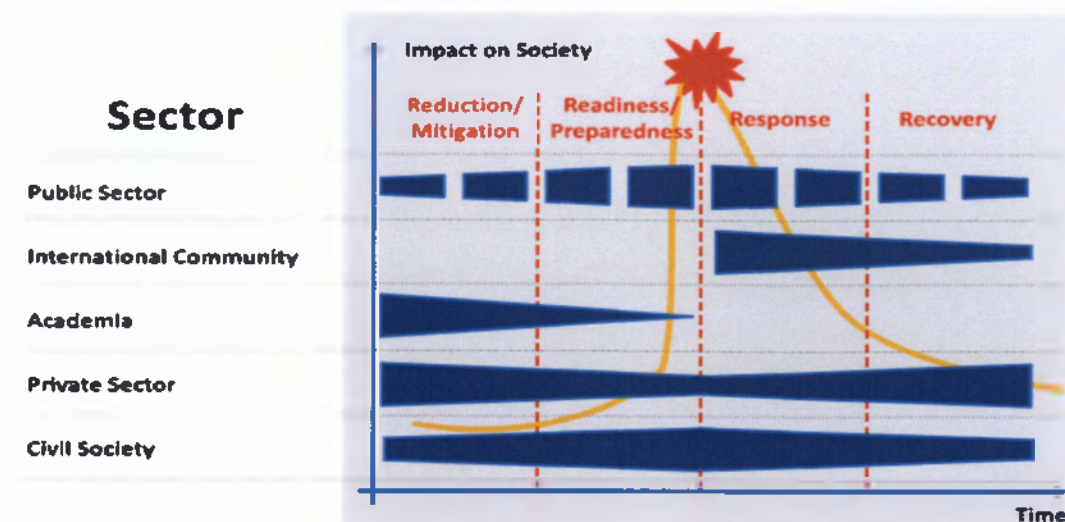
2.3.4 Ανάκαμψη (Recover)

Το τελευταίο στάδιο, αυτό της ανάκαμψης, περιλαμβάνει όλες εκείνες τις δραστηριότητες που βοηθούν στην έγκαιρη και γρήγορη επιστροφή στην ομαλή κατάσταση πριν την εκδήλωση του καταστροφικού γεγονότος, τόσο για τους πληγέντες όσο και για όσους παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε αυτούς με στόχο την αποκατάσταση. Πολλές από αυτές τις δραστηριότητες καθορίζονται κατά το 2^ο στάδιο της ετοιμότητας και εφαρμόζονται στο 3^ο στάδιο της αντίδρασης (Iyer, Mastorakis, 2006).

2.4 Φορείς και φυσικές καταστροφές

Η ανάλυση αυτή θα ξεκινήσει με ένα σχήμα (Εικόνα 5) που εκφράζει τη δυναμική των διάφορων φορέων όταν συμβαίνει ένα καταστροφικό γεγονός. Συγκεκριμένα, απεικονίζει την τρέχουσα τάση για την αντιμετώπιση και την ανάκαμψη μετά από μία καταστροφή:

Εικόνα 5: Ο ρόλος των φορέων σε μια φυσική καταστροφή

Πηγή: www.weforum.org

Είναι απαραίτητο, λοιπόν, να δοθεί βάση στην περίοδο πριν την εκδήλωση της καταστροφής και να οργανωθεί αλλά και να συμμετέχει συντονισμένα κάθε φορέας.

- Δημόσιος τομέας (*Public sector*)

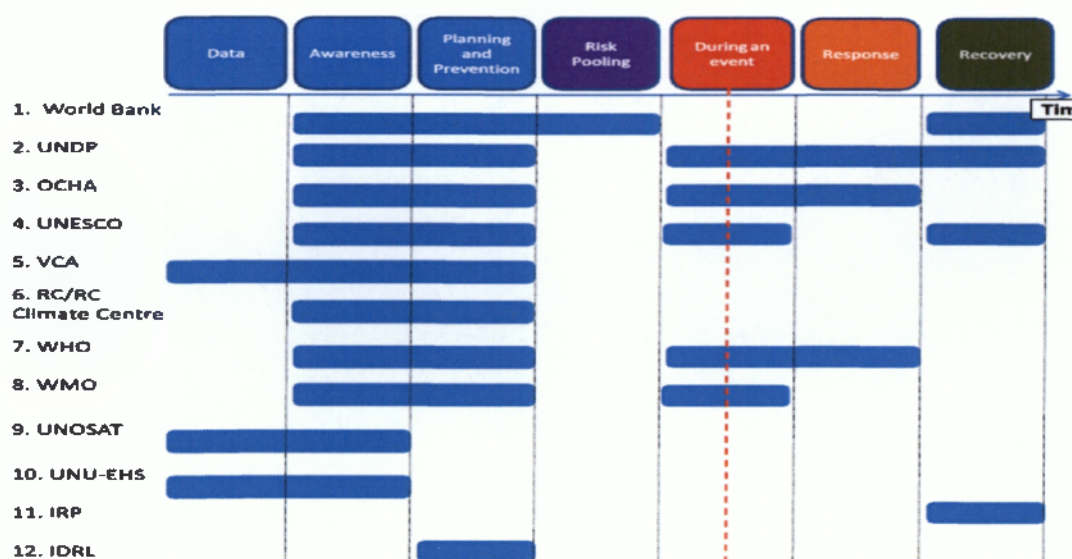
Ο ρόλος του δημόσιου τομέα διαφέρει από χώρα σε χώρα και περιορίζεται από τους θεσμούς και τους οικονομικούς πόρους και όπως είναι αναμενόμενο οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες λόγω του θεσμικού τους κενού αποτελεί τροχοπέδη στην αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών με τη λήψη μέτρων από το δημόσιο τομέα. Μπορεί να γίνει αποτελεσματικός αν αναπτυχθεί το κατάλληλο θεσμικό και πολιτικό πλαίσιο και αν υιοθετηθεί η εμπειρία άλλων δημόσιων φορέων αρμόδιων για καταστροφές και του ιδιωτικού τομέα. Έτσι, θα μειωθεί η γραφειοκρατία και θα γίνει αποτελεσματικότερη η παρέμβαση του δημόσιου τομέα. Η ακαδημαϊκή κοινότητα (*academia*), η κοινωνία (*civil society*) και ο ιδιωτικός τομέας (*private sector*) διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη δόμηση της γνώσης και της εμπειρίας.

- Διεθνής κοινότητα (*International community*)

Ο ρόλος που διαδραματίζει η διεθνής κοινότητα σε μία φυσική καταστροφή οφείλεται στην επιθυμία της να μειωθούν σημαντικά οι ανθρώπινες απώλειες και ο πόνος που συνεπάγονται τα καταστροφικά γεγονότα. Οι αρμοδιότητες της διεθνούς κοινότητας αυξάνονται όταν η φυσική καταστροφή επηρεάζει χώρες με οικονομικές

αδυναμίες, οι οποίες δεν δύνανται να αναλάβουν την όποια ευθύνη αποκατάστασης και εστιάζουν λιγότερο σε προληπτικά μέτρα ετοιμότητας που θα μείωναν τις αρνητικές επιπτώσεις από την καταστροφή. Από την άλλη μεριά, οι δότριες-χορηγοί χώρες θα υποστούν μία επιπλέον επιβάρυνση σε ένα ορισμένο επίπεδο χρηματοδότησης, ακόμη και όταν οι οικονομικές συνθήκες τους μεταβληθούν. Τέτοια περίπτωση έχει προκύψει από την ταυτόχρονη εκδήλωση σοβαρών γεγονότων και τότε καλείται η διεθνής κοινότητα να στηρίξει πολλές διαφορετικές πληγείσες περιοχές⁹ με μεγάλες ή μικρότερες οικονομικές αδυναμίες. Η παρακάτω εικόνα δείχνει που τοποθετούνται οργανισμοί και πρωτοβουλίες σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα των καταστροφών:

Εικόνα 6: Οργανισμοί και πρωτοβουλίες¹⁰ την περίοδο μιας φυσικής καταστροφής

Πηγή: www.weforum.org

⁹ οι σεισμοί του 2010 στην Αϊτή και την Κίνα, ακολουθούμενη από τις πλημμύρες στο Πακιστάν

¹⁰ United Nations Development Program (UNDP), United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), Vulnerability and Capacity Assessment (VCA) of International Federation of the Red Cross and Red Crescent Societies (IFRC), Red Cross Red Crescent Centre on Climate Change (RC/RC Climate Center), World Health Organization (WHO), World Meteorological Organization (WMO), United Nations Operational Satellite Applications Program (UNOSAT), UN University – Institute for Environment and Human Security (UNU-EHS), International Recovery Platform (IRP), International Disaster Response Laws, Rules and Principles (IDRL).

- Ιδιωτικός τομέας

Η ασφαλιστική βιομηχανία έχει κεντρική σημασία τις περισσότερες φορές και είναι σε θέση να συνδέσει την ανθεκτικότητα με την οικονομική ετοιμότητα.

2.5 Ο ρόλος της ασφάλισης στη διαχείριση φυσικών καταστροφών

Η ασφάλιση αποτελεί έναν από τους πολλούς τρόπους με τους οποίους μπορεί να διαχειριστεί κάποιος τον κίνδυνο που δημιουργεί μια φυσική καταστροφή (Linnerooth-Bayer, Mechler, 2009). Ο ασφαλιστικός τομέας διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στον περιορισμό του αντίκτυπου μιας καταστροφής διαμέσου της ανάλυσης των απωλειών σε οικονομικούς όρους (Iyer, Mastorakis, 2006).

Η προτεραιότητα στη διαχείριση των κινδύνων είναι η επένδυση στην πρόληψη ή την άμβλυση των απωλειών, ανθρωπίνων ή οικονομικών. Η πρόληψη της εκάστοτε καταστροφής αφορά στη μείωση της έκθεσης σε κινδύνους (σχεδιασμός χρήσεων γης), στη μείωση της τρωτότητας (ανακαίνιση κτιρίων υψηλού κινδύνου) ή στη δημιουργία θεσμών, ώστε η ανταπόκριση την κρίσιμη στιγμή να είναι άμεση και η καλύτερη δυνατή (σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης). Έπειτα από όλη την προληπτική λήψη μέτρων αυτή, η ασφάλιση και κάποιες στρατηγικές χρηματοδότησης κινδύνων είναι εφικτό να αντιμετωπίσουν έναν κίνδυνο με απώτερο σκοπό την έγκαιρη παροχή βοήθειας και την αποκατάσταση (Linnerooth-Bayer, Mechler, 2009).

Οι ασφαλιστικές εταιρίες και οι ασφαλιστικοί φορείς προσανατολίζονται σε συστήματα ασφάλισης καταστροφών, τα οποία καλύπτουν τις ευάλωτες αστικές και αγροτικές περιοχές καθώς και τους πληθυσμούς που ζουν σε αυτές. Ως προς τις περιπτώσεις σεισμών, καταιγίδας, τυφώνα ή πλημμύρας, η ασφάλιση καλύπτει, κυρίως, κτιριακές εγκαταστάσεις και υλικές ζημιές. Πρέπει να σημειωθεί ότι η είσοδος πολυεθνικών ασφαλιστικών εταιρειών δημιούργησε νέες δυνατότητες στον τομέα και νέες προοπτικές κάλυψης (Iyer, Mastorakis, 2006).

Κεφάλαιο 3

Ασφάλιση

Ο άνθρωπος σε όλες τις εκφάνσεις του κοινωνικού και οικονομικού του βίου είναι εκτεθειμένος σε μεγάλου και μικρού μεγέθους κινδύνους, τους οποίους δε δύναται πάντα να αντιμετωπίσει με τα μέσα που διαθέτει. Στις περιπτώσεις αυτές έχει ανάγκη από ασφαλιστική κάλυψη. Κατά τη Νομική έννοια, *“ασφάλιση είναι η κοινωνία ομοίων κινδύνων που παρέχει στα μέλη της με αντάλλαγμα (ασφάλιστρο ή εισφορά), αξίωση για την κάλυψη μιας οικονομικής ανάγκης”* (Αργυριάδης, 1986). Σε οικονομικούς όρους, η ασφάλιση ερμηνεύεται ως η εξασφάλιση της οικονομικής ζωής από δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, τις οποίες και δημιουργούν απρόσμενοι κίνδυνοι.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ασφάλισης είναι τα εξής:

- Κίνδυνος (το αντικείμενο της ασφάλισης)
- Κοινωνία κινδύνων: νόμοι των μεγάλων αριθμών
- Μεταβίβαση κινδύνου στον ασφαλιστή: ο κίνδυνος μετατίθεται από το άτομο στο φορέα ασφάλισης
- Οικονομική ανάγκη: δημιουργείται από τον κίνδυνο
- Διασπορά των απωλειών των λίγων στους πολλούς
- Ασφάλιστρο ή εισφορά
- Νομική αξίωση κατά του ασφαλιστικού φορέα (ιδιωτικού ή κοινωνικού) για παροχή στον ασφαλισμένο

Ο βασικός σκοπός της ασφάλισης είναι η κάλυψη του ασφαλισμένου σε περίπτωση πραγματικής οικονομικής ζημίας μεταφρασμένη σε χρηματική αποζημίωση στο βαθμό που είναι εφικτό. Η αποκατάσταση είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την κατανομή των οικονομικών συνεπειών του κινδύνου. Πιο συγκεκριμένα, πραγματοποιείται συγκέντρωση και ομαδοποίηση των μεμονωμένων κινδύνων σε μία κοινωνία κινδύνων απ’ όπου και δημιουργούνται κατηγορίες ομοειδών κινδύνων με τη διαδικασία *underwriting*. Στόχος της διαδικασίας αυτής είναι η δημιουργία ενός ασφαλούς χαρτοφυλακίου, το οποίο θα παραμένει

κερδοφόρο με αποτέλεσμα να δέχεται ή να απορρίπτει εργασίες. Το πλαίσιο του *underwriting* εξαρτάται από τους στόχους αλλά και τα κριτήρια επιλογής κινδύνων. Στη συνέχεια, με βάση το ύψος και τη συχνότητα των ζημιών κάθε κατηγορίας καλύπτονται τελικώς οι ζημιές κάθε κατηγορίας από το ασφάλιστρο που έχει καταβληθεί για τους λοιπούς ομοειδείς κινδύνους.

Η ασφαλιστική κάλυψη προϋποθέτει:

- Μεγάλος αριθμός ομοειδών κινδύνων
- Τυχαία ζημία (όχι εσκεμμένη)
- Καθορισμένη και μετρήσιμη ζημία
- Η ζημία να μην είναι ολοκληρωτική
- Εφικτό ασφάλιστρο

3.1 Ασφαλιστική αγορά

Η ασφαλιστική αγορά αποτελεί ένα χώρο όπου υπάρχει ζήτηση και προσφορά ασφαλιστικής κάλυψης. Η αγορά αυτή μπορεί να αφορά ασφαλίσους για ιδιώτες οπότε και ονομάζεται *καταναλωτική* ενώ όταν αφορά μια επιχείρηση λόγω χάρη για απώλεια κερδών ονομάζεται *βιομηχανική - επαγγελματική - εμπορική*. Τα στοιχεία που συνθέτουν την ασφαλιστική αγορά είναι:

- Ασφαλισμένοι ή εν δυνάμει ασφαλισμένοι
- Ασφαλιστές
- Διαμεσολαβητές: άτομα που μεσολαβούν ώστε να έρθουν σε επαφή οι ασφαλιστές με το ασφαλιστικό κοινό με στόχο τη σύναψη συμβολαίου
- Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών
- Επικουρικό κεφάλαιο
- Γραφείο διεθνούς ασφάλισης

Πιο αναλυτικά:

- Ασφαλισμένοι ή εν δυνάμει ασφαλισμένοι

Τα άτομα που πλήττονται από έναν κίνδυνο. Μπορεί να είναι και οι αντισυμβαλλόμενοι¹¹. Στις ασφαλίσεις ζημιών είναι το άτομο που έχει όφελος από τη διατήρηση του αγαθού και στις ασφαλίσεις ζωής είναι το άτομο που κινδυνεύει ή υπέρ του οποίου γίνεται η ασφάλιση. Συνεπώς, είναι δυνατόν ο λήπτης της ασφάλισης και ο ασφαλισμένος είναι διαφορετικά πρόσωπα.

- Ασφαλιστές

Ο όρος αυτός αφορά στην ασφαλιστική επιχείρηση αν και στην πράξη αναφερόμαστε στα άτομα που καλύπτουν διευθυντικές θέσεις ή στους διαμεσολαβητές. Στην πράξη καλύπτουν τον κίνδυνο πριν την ασφάλισή του και μετά την πραγματοποίηση αυτού.

3.2 Τομείς δραστηριότητας ασφαλιστικών εταιρειών

3.2.1 Ασφαλίσεις Ζωής Και Υγείας

A) Ατομικές Ασφαλίσεις Ζωής

Ο κλάδος αυτός καλύπτει κινδύνους που αφορούν τη ζωή και την υγεία του ατόμου αλλά και προγράμματα εφάπαξ και συνταξιοδότησης. Αφορούν σε ασφαλίσεις προσώπων με τις οποίες παρέχεται στην ασφαλιστική κάλυψη από τις ασφαλιστικές εταιρείες για κινδύνους που αφορούν στον άνθρωπο. Πιο συγκεκριμένα:

- *Ασφαλίσεις Θανάτου*

Αφορά πρόσκαιρη ή ισόβια κάλυψη του ασφαλισμένου. Το ασφάλισμα καταβάλλεται εφάπαξ με το θάνατο του ασφαλισμένου είτε εντός ορισμένης χρονικής διάστασης είτε οποτεδήποτε.

- *Ασφαλίσεις Επιβίωσης*

Το ασφάλισμα καταβάλλεται εφάπαξ στον ασφαλισμένο αν εντός της ορισμένης χρονικής διάστασης του ασφαλιστηρίου ο ασφαλισμένος είναι εν ζωή.

¹¹ Το άτομο που συνάπτει σύμβαση με τον Ασφαλιστή και αναλαμβάνει υποχρεώσεις καταβολής ασφαλίστρου. Μπορεί να είναι και ασφαλισμένος και δικαιούχος.

- *Μικτή ασφάλιση*

Αποτελεί συνδυασμό των ασφαλίσεων επιβίωσης και θανάτου.

- *Ασφαλίσεις προσόδων*

Οι ασφαλίσεις αυτές προέκυψαν από τα προβλήματα της κοινωνικής ασφάλισης, τα οποία και έστρεψαν τα άτομα στην αναζήτηση αγοράς πρόσθετης σύνταξης. Δημιουργείται, έτσι, ένα κεφάλαιο που δίνεται είτε εφάπαξ είτε με τη μορφή σύνταξης όσο ο ασφαλισμένος είναι εν ζωή.

- *Ασφαλίσεις υγείας*

Η κατηγορία αυτή καλύπτει τον ασφαλισμένο σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθένειας. Τα ασφαλιστήρια αυτά είναι είτε συμπληρωματικά των βασικών ασφαλιστηρίων ζωής είτε ανεξάρτητα. Ως ατύχημα θεωρείται η σωματική βλάβη από τυχαίο, βίαιο, εξωτερικό γεγονός ανεξάρτητο από τη θέληση του ατόμου που το υφίσταται και δε σχετίζεται με υπάρχοντα προβλήματα υγείας. Επιπλέον, οι ασφαλίσεις αυτές αφορούν σε ασθένειες οι οποίες και καλύπτονται εάν εκδηλωθούν τουλάχιστον 1 μήνα μετά από την ασφάλιση.

Συμπληρωματικά, οι ασφαλίσεις υγείας καλύπτουν:

- Θάνατο από ατύχημα ή ασθένεια
- Μόνιμη ή πρόσκαιρη (ολική ή μερική) ανικανότητα από ατύχημα ή ασθένεια
- Ιατροφαρμακευτικά έξοδα

Η ασφάλιση μετριάζει τις οικονομικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τους κινδύνους τόσο στα ασφαλισμένα άτομα όσο και στους δικαιούχους επί του ασφαλισματος.

B) Ομαδικές Ασφαλίσεις

Η κατηγορία αυτή αφορά σε ασφαλιστικά προγράμματα που αναφέρονται σε ομάδες ατόμων που είτε είναι εργαζόμενοι μιας εταιρείας, είτε είναι μέλη συλλόγων ή σωματείων, είτε πελάτες του ίδιου χρηματοπιστωτικού οργανισμού. Με αυτά τα προγράμματα οι συμμετέχοντες διασφαλίζονται για κινδύνους ανάλογους με της προηγούμενης κατηγορίας, δηλαδή ζωής και υγείας, και ταυτόχρονα καλύπτονται για ανάγκες σε συνταξιοδοτικά και επενδυτικά προγράμματα.

3.2.2 Ασφαλίσεις ζημιών

A) Ασφάλιση πυρός

Με τις ασφαλίσεις πυρός διασφαλίζονται τα άτομα και οι επιχειρήσεις ως προς τα περιουσιακά τους στοιχεία (κινητά και ακίνητα) από πλήθος κινδύνων όπως φωτιά, έκρηξη, κακόβουλες ενέργειες, φυσικά φαινόμενα. Ειδικότερα οι επιχειρήσεις δε δυσλειτουργούν, δε διακόπτουν τη λειτουργία τους προσωρινά ούτε προχωρούν σε αποθεματοποίηση λόγω πιθανών ζημιών ενώ προβλέπονται κάποιες ειδικές ασφαλιστικές παροχές για τις οικονομικές απώλειες μετά το ζημιογόνο γεγονός.

B) Αυτοκινήτου

- *Ασφαλίσεις Χερσαίων Οχημάτων*

Τα οχήματα ασφαλιζονται ως περιουσιακά στοιχεία ιδιωτικής ή δημόσιας χρήσης για ζημιογόνα γεγονότα που προκαλούνται στα οχήματα κατά την κυκλοφορία τους, μετά από συγκρούσεις με άλλα οχήματα ή μετά από πρόσκρουση σε σταθερά αντικείμενα ή από άλλα εξωτερικής φύσεως γεγονότα και φαινόμενα. Η ασφαλιστική κάλυψη αφορά στις περιπτώσεις πυρκαγιάς, κλοπής, θραύσης κρυστάλλων, προσωπικού ατυχήματος και ζημιών από ατύχημα ή από κακόβουλες ενέργειες ή από φυσικά φαινόμενα

- *Ασφαλίσεις πυρός και ζημιογόνων περιστατικών από φυσικά αίτια (πυρκαγιά, θύελλα, ηφαιστειακή έκρηξη, καθίζηση εδάφους κ.α.)*

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει την ασφαλιστική κάλυψη για ζημιές από πυρκαγιές, εκρήξεις, φυσικά φαινόμενα, τρομοκρατικές ενέργειες, πρόσκρουση ή πτώση αεροσκαφών κ.α.

- *Ασφαλίσεις Αστικής Ευθύνης από Χερσαία Οχήματα*

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει την αστική ευθύνη του κατόχου οχήματος έναντι του κυρίου και κατόχου του εκάστοτε οχήματος

Τα ασφαλιστήρια οχημάτων συμπεριλαμβάνουν την Αστική Ευθύνη του ασφαλισμένου (ιδιοκτήτης, κάτοχος, οδηγός) σε τρίτους αν προκύψει από τη χρήση τους. Είναι δυνατόν ανάλογα με τις προεκτάσεις του προγράμματος που συμφωνήθηκε με την ασφαλιστική εταιρεία να καλύπτονται ζημιές από φωτιά,

κλοπή, φυσικά φαινόμενα, ίδιες ζημιές στο ίδιο το όχημα. Είναι πιθανό να ασφαλιστεί και ολόκληρος στόλος αυτοκινήτων επιχειρήσεων ή του Δημοσίου.

Γ) Ασφάλιση πιστώσεων

Αφορά στην ασφάλιση των επί πιστώσει πωλήσεων ώστε να διασφαλιστούν οι επιχειρήσεις έναντι της αφερεγγυότητας των πελατών και της παρεπόμενης απώλειας των πιστώσεων έναντι των πελατών τους.

Δ) Τεχνικές Ασφαλίσεις

Η κατηγορία αυτή αφορά σε επιχειρήσεις που έχουν αναλάβει έργα υποδομής και οφείλουν να ασφαλιστούν για οποιαδήποτε μορφή κινδύνου.

Ε) Ασφαλίσεις Εμπορευμάτων σε μεταφορά

Τα εμπορεύματα αποτελούν το αντικείμενο της ασφάλισης. Με την ασφάλιση αυτή καλύπτονται τα εμπορεύματα που εκτίθενται σε κινδύνους κατά τη διάρκεια διακίνησής τους με όλα τα μέσα μεταφοράς, όπως, λόγω χάρη, ατύχημα του μέσου που μεταφέρει το εμπόρευμα, ατύχημα στη φορτοεκφόρτωση, φυσικά φαινόμενα: πυρκαγιά, πλημμύρα, ηφαιστειακή έκρηξη, σεισμός, κεραυνός, κύματα, τρομοκρατικές ενέργειες, αλλοιώσεις εμπορεύματος και τη μεταφορά.

Ζ) Ασφαλίσεις πλοίων ή σκαφών αναψυχής

Οι ασφαλίσεις αυτές αφορούν στα πλοία και τα σκάφη αναψυχής και καλύπτουν ζημιογόνα γεγονότα όπως σύγκρουση, πυρκαγιά, κεραυνός, κακοκαιρία.

3.3 Ασφάλιση και οικονομική ετοιμότητα

Η οικονομική ετοιμότητα είναι ένα σημαντικό κλειδί στην αποκατάσταση και διαχείριση των καταστροφών. Με κινητήριο μοχλό την οικονομική ετοιμότητα, η ασφάλιση και η μεταφορά του κινδύνου μπορούν να προστατεύσουν τα άτομα και να αποσυμφορήσουν το δημόσιο προϋπολογισμό σε περίπτωση καταστροφής. Η ασφάλιση παραδοσιακά διευκολύνει την αναδόμηση και την αποκατάσταση από την επέλαση του καταστροφικού γεγονότος. Εναλλακτικά μέτρα ετοιμότητας έναντι των καταστροφών είναι η μικροασφάλιση, τα ομόλογα καταστροφών¹² (cat bonds) που μπορούν να εξασφαλίσουν ταχεία ρευστότητα σε περιόδους κρίσης και να μειώσουν

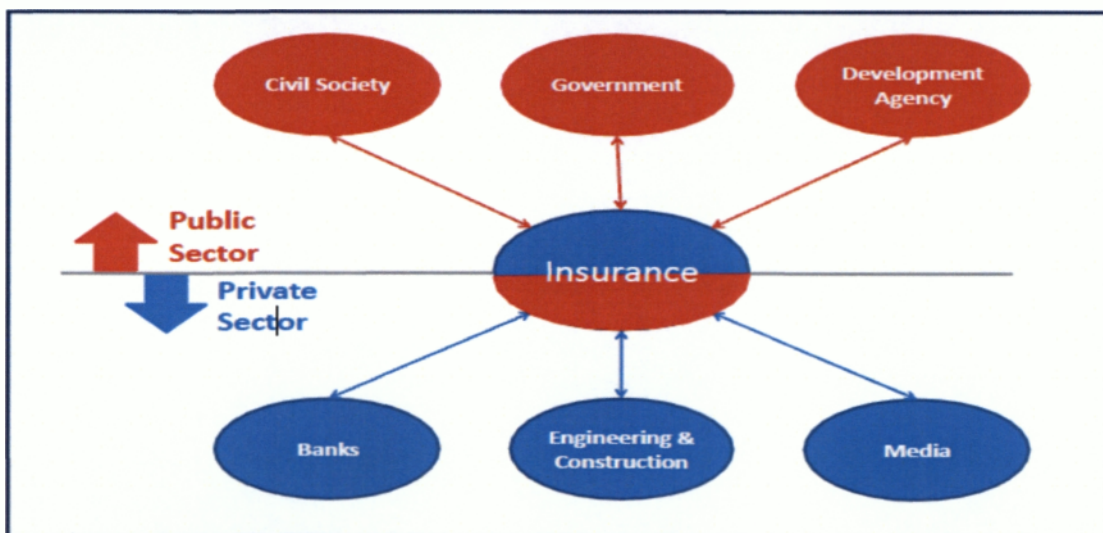
¹² Τα ομόλογα αυτά είναι χρεόγραφα που μεταφέρουν συγκεκριμένους κινδύνους φυσικών καταστροφών στις αγορές κεφαλαίων (www.allianz.com)

την ευθύνη του δημόσιου τομέα σε επίπεδο χρηματοδότησης. Επιπλέον, πρόσθετη οικονομική στήριξη προέρχεται από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη ή μηχανισμούς χρηματοδότησης που λειτουργούν μετά το πέρας μιας καταστροφής.

Αναφερόμενοι στο δημόσιο τομέα είναι απαραίτητο να σημειώσουμε ότι ο ρόλος του εξαρτάται από την ικανότητα της εκάστοτε χώρας να αντιδράσει στις φυσικές καταστροφές. Οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες θα πρέπει να αναπτύξουν κατάλληλο θεσμικό, νομοθετικό και επιχειρησιακό πλαίσιο μηχανισμών, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν μία καταστροφή ενώ οι αναπτυγμένες χώρες διαθέτουν ένα δημόσιο τομέα που έχει το ρόλο του πληρωτή της έσχατης ανάγκης ενισχύοντας την ανθεκτικότητά τους.

Αναφερόμενοι στον ιδιωτικό τομέα, είναι γεγονός ότι η γνώση και οι ικανότητές του υποχρησιμοποιούνται. Δεδομένου ότι είναι επιτακτική η ανάγκη αντίληψης του κινδύνου, ο ασφαλιστικός τομέας αποτελεί τη γέφυρα επικοινωνίας του ιδιωτικού με το δημόσιο τομέα και ο ρόλος του πρέπει να συμπληρώνεται από τις τράπεζες, τις κατασκευαστικές εταιρείες αλλά και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η σχέση μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα:

Διάγραμμα 3: Σχέση ιδιωτικού και δημόσιου τομέα

Πηγή: www.weforum.org

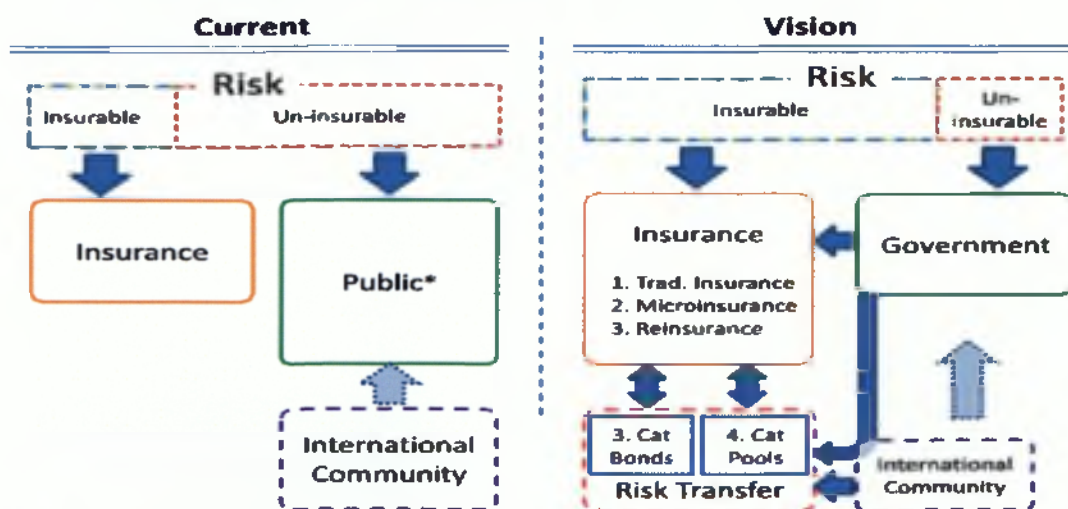
Η συνολική ανθεκτικότητα κάθε χώρας απέναντι σε μία φυσική καταστροφή εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την οικονομική της ετοιμότητα έναντι αυτής. Σε μακροοικονομικό επίπεδο, είναι πιθανό να μειώσει σημαντικά τα αρνητικά

αποτελέσματα στην οικονομική ανάπτυξη ακόμη και να τα εξαλείψει δίνοντας ώθηση στο ΑΕΠ μιας χώρας. Επιπλέον, σε μικροοικονομικό επίπεδο εξασφαλίζονται οικονομικά οι ιδιώτες και οι επιχειρηματικές μονάδες στην περίπτωση που λαμβάνει χώρα μία καταστροφή.

3.4 Η ασφάλιση ως εργαλείο μεταφοράς κινδύνου

Η μεταφορά του κινδύνου είναι εξαιρετικά σημαντική διαδικασία για τις ανεπτυγμένες χώρες αφού προετοιμάζει την εκάστοτε κοινωνία για τις καταστροφές και περιορίζει τις επιδράσεις αυτών στους ιδιώτες, τις επιχειρήσεις και την ευρύτερη οικονομία. Είναι δυνατόν να περιοριστούν περίπου κατά 30% οι οικονομικές απώλειες από τις φυσικές καταστροφές για τις ανεπτυγμένες χώρες ενώ μόλις 1% για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες. Σύμφωνα με την έκθεση του 2011 του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, ο στόχος είναι να κατανεμηθούν κάποια στιγμή στο μέλλον οι απώλειες ανάμεσα στις κεφαλαιακές βάσεις με τέτοιο τρόπο ώστε η κοινωνία και οι κυβερνήσεις να μην είναι οι μοναδικοί φορείς αντιμετώπισης κινδύνου. Το παρακάτω σχήμα (Εικόνα 7) δίνει τη σημερινή εικόνα με τους γνωστούς μηχανισμούς χρηματοδότησης αλλά και το όραμα που έδωσε η συγκεκριμένη έκθεση σχετικά με τη μεταφορά του κινδύνου:

Εικόνα 7: Η ιδέα της μεταφοράς του κινδύνου

* Government may step in to pay for losses where resources allow, otherwise individuals will pay

Πηγή: www.weforum.org

Είναι ξεκάθαρο ότι η κάλυψη απέναντι στους ενδεχόμενους κινδύνους είναι μεγαλύτερη αν πέρα από την κλασική ασφάλιση ως μέθοδοι κάλυψης συμπεριληφθούν οι αντασφαλίσεις, οι μικροασφαλίσεις καθώς και τα ομόλογα περί καταστροφών (cat bonds). Όπου υπάρχει έλλειμμα στην κάλυψη οι επηρεαζόμενοι πληθυσμοί επωμίζονται το οικονομικό κόστος των απωλειών και υποφέρουν εκτός αν η διεθνής κοινότητα παρέμβει. Βέβαια χωρίς το μηχανισμό μεταφοράς κινδύνου που προωθείται από τις ασφαλιστικές εταιρείες δε θα είναι εφικτό να ολοκληρωθούν κάποιες οικονομικές διεργασίες. Η ασφάλιση δημιουργεί ένα περιβάλλον μεγαλύτερης ασφάλειας και προωθούνται έτσι επενδύσεις και οικονομική ανάπτυξη.

3.5 Παραδείγματα ασφαλιστικών σχημάτων στην Ευρώπη¹³

Τα ασφαλιστικά σχήματα μεταξύ κρατών διαφέρουν επειδή είναι διαφορετικά τα επίπεδα έκθεσης στον κίνδυνο και συχνά υποτιμάται ο ίδιος ο κίνδυνος (π.χ. χαμηλή αντίληψη του κινδύνου). Επιπλέον, υπάρχει έλλειψη στην ευαισθητοποίηση σχετικά με την πρόληψη των κινδύνων καθώς και με την πρόβλεψη κρατικής βοήθειας ή αποζημιώσεων.

Βέλγιο, Γαλλία, Ισπανία: Μίγμα ασφάλισης και κρατικής παρέμβασης

Η κάλυψη των φυσικών καταστροφών περιλαμβάνονται συχνά σε συμβόλαια υποχρεωτικής ασφάλισης όπως είναι για παράδειγμα η ασφάλιση κατοικίας. Συγκεκριμένα, στη Γαλλία, η νομοθεσία οριοθετεί τις πολιτικές ασφάλισης και το κόστος ενώ η κάλυψη μπορεί να επεκταθεί με υπουργική απόφαση που ορίζει συγκεκριμένα ρυθμίσεις για μια συγκεκριμένη φυσική καταστροφή.

Τσεχία, Γερμανία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο

Η ασφαλιστική κάλυψη για τις φυσικές καταστροφές αποτελεί ένα τυπικό συστατικό ή μια τυπική προσθήκη ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Συγκεκριμένα, στο Ηνωμένο Βασίλειο, η κάλυψη από πλημμύρες προστατεύεται

¹³ <http://www.cea.eu/>: European insurance and re-insurance federation

από την κυβέρνηση μέσω συμφωνίας ώστε να εξασφαλίζεται πάντα αντιπλημμυρική προστασία.

Νορβηγία

Από το 1980 υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με τις φυσικές καταστροφές και την ασφαλιστική κάλυψη από αυτές. Έχει χαρακτήρα υποχρεωτικό και συμπεριλαμβάνεται στην ασφάλιση από πυρκαγιά.

Ελβετία: Συνδυασμός κρατικού μονοπωλίου και ιδιωτικού δικαίου

Η κάλυψη που αφορά στις φυσικές καταστροφές (περιλαμβάνει κάλυψη για 9 διαφορετικούς φυσικούς κινδύνους) και είναι υποχρεωτική για όσους αγοράζουν ασφαλιστική κάλυψη από πυρκαγιά. Το σημαντικό είναι ότι το ασφάλιστρο είναι ιδιαίτερα χαμηλό ενώ η ελβετική κυβέρνηση δεν παρέχει κανενός είδους χρηματοδότηση.

Μπορούμε να παρατηρήσουμε τις πιο “ακριβές” φυσικές καταστροφές βάσει των ασφαλιστικών απωλειών σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο:

Εικόνα 8: Οι φυσικές καταστροφές υψηλού κόστους βάσει ασφαλιστικών απωλειών σε παγκόσμιο επίπεδο

Period	Event	Affected Area	Overall losses	Insured losses	Fatalities
			US\$ m, original values		
25.-30.9.2005	Hurricane Katrina, storm surge	USA: LA, New Orleans, Slidell; MS, Biloxi, Pascagoula, Wabeland, Gulfport	125,000	82,200	1,322
6.-14.9.2008	Hurricane Ike	USA, Cuba, Haiti, Dominican Republic, Turks and Caicos Islands, Bahamas	38,300	18,500	170
23.-27.8.1992	Hurricane Andrew	USA, Cuba, Haiti, Dominican Republic, Turks and Caicos Islands, Bahamas	28,500	17,000	82
17.01.1994	Earthquake	USA: CA, Northridge, Los Angeles, San Fernando Valley, Ventura, Orange	44,000	15,300	81
7.-21.9.2004	Hurricane Ivan	USA, Trinidad and Tobago, Venezuela, Colombia, Mexico	23,000	13,900	125

Πηγή: www.weforum.org

Εικόνα 9: Οι φυσικές καταστροφές υψηλού κόστους βάσει ασφαλιστικών απωλειών στην Ευρώπη

Period	Event	Affected Area	Overall losses	Insured losses	Fatalities
			EUR m, original values		
28.12.1999	Winter Storm Lothar	France, Germany, Switzerland, Belgium, Austria	11,500	5,900	110
19.-20.1.2007	Winter Storm Kyrill	United Kingdom, Germany, France, Netherlands, Austria, Switzerland, Poland	7,800	4,500	49
25.-26.1.1990	Winter Storm Daria	Belgium, Denmark, France, Germany, Ireland, Netherlands, Sweden, United Kingdom	5,900	4,400	94
12.-20.08.2002	Floods, severe storms	Germany, Austria, Czech Republic, Hungary, Moldova, Switzerland, Slovakia	18,900	3,500	39
15.-16.10.1987	Winter Storm	France, Norway, Spain, United Kingdom	3,500	2,900	18

Πηγή: www.weforum.org

3.6 Η συμβολή της ιδιωτικής ασφάλισης στην κοινωνία¹⁴

Ο ασφαλιστικός κλάδος είναι ζωτικής σημασίας αφού η συμβολή του στην οικονομική, ψυχολογική αλλά και τη σωματική υγεία των μελών των σύγχρονων κοινωνιών είναι αδιαμφισβήτητη. Κάτι τέτοιο γίνεται αντιληπτό αν αναλογιστεί κανείς πως στις κοινωνίες με ανεπτυγμένο τον κλάδο των ασφαλίσεων, τα κοινωνικά προβλήματα έχουν μετριαστεί.

Από οικονομικής άποψης, η συμβολή του τομέα αντανακλάται από δύο γεγονότα:

- Απασχολεί έναν αξι�σέβαστο αριθμό εργαζομένων
- Αποτελεί πηγή εσόδων για τον κρατικό μηχανισμό

Βέβαια, ο θετικός ρόλος του κλάδου επεκτείνεται στο γεγονός ότι βοηθά στην αποκατάσταση ζημιών, ενθαρρύνει την αποταμίευση με αποτέλεσμα να ενισχύονται οι παραγωγικές επενδύσεις αλλά και στηρίζει τις επιχειρηματικές καινοτομίες. Επιπλέον, ο κλάδος ενθαρρύνει και τον τομέα Έρευνας και Ανάπτυξης και συμβάλλει σημαντικά στη διατήρηση του ΑΕΠ σε υψηλά επίπεδα.

¹⁴ www.eaee.gr

Ο ασφαλιστικός κλάδος, επιπλέον, στηρίζει την κοινωνία αφού προσφέρει ασφαλιστικές καλύψεις για κάθε μονάδα της και δημιουργεί ένα αίσθημα ασφάλειας. Εξασφαλίζει την ποιότητα ζωής του ατόμου, από το παιδί και το νέο μέχρι τον ηλικιωμένο. Επίσης, προστατεύει τα περιουσιακά στοιχεία των κοινωνικών ομάδων και σε περιπτώσεις ατυχημάτων και μακρόχρονων ασθενειών διασφαλίζει σε μεγάλο βαθμό την οικονομική αυτάρκεια του εκάστοτε παθόντος.

Άλλωστε δεν είναι τυχαίο το νόημα των λόγων του Winston Leonard Spencer-Churchill:

"Αν μπορούσα, θα έγραφα τη λέξη ΑΣΦΑΛΙΣΗ

πάνω σε κάθε σπίτι και στο μέτωπο κάθε ανθρώπου"

σε μια προσπάθεια να υπογραμμίσει τη σημασία του ασφαλιστικού κλάδου.

Κεφάλαιο 4

ΑΤΕ Ασφαλιστική¹⁵

Η ΑΤΕ Ασφαλιστική με έτος ίδρυσης το 1980 αποτελεί μία ανώνυμη εταιρεία γενικών ασφαλίσεων όπως δηλώνεται ξεκάθαρα και στην επωνυμία της ως “ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ”, η οποία έχει ως κύριο και βασικό μέτοχο την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος (ΑΤΕ).

Η ίδρυσή της προέκυψε όταν αποφασίστηκε πως οι ασφαλιστικές εργασίες οφείλουν να διαχωριστούν από τις τραπεζικές, τις οποίες μέχρι να ιδρυθεί η συγκεκριμένη ασφαλιστική εταιρεία ασκούσε η ίδια η ΑΤΕ. Έτσι, μεγάλο μέρος των εργασιών της αποτέλεσε συνέχεια της ασφαλιστικής δραστηριότητας που είχε, ήδη αναπτύξει αυτοτελώς η ΑΤΕ. Το 2005, η ΑΤΕ προέβη σε επαναπροσδιορισμό και επανασχεδιασμό του εταιρικού της προφίλ και των εταιρειών του ομίλου της. Από εκείνη τη στιγμή απέκτησε τη μορφή που έχει σήμερα αλλά και το εμπορικό όνομα “ΑΤΕ Ασφαλιστική”. Αξίζει να σημειωθεί ότι μέχρι το 1999 όταν και εισήλθε στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών συμμετείχαν σε αυτήν με μικρό ποσοστό μετοχών κάποιες αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις.

Η ΑΤΕ Ασφαλιστική θεωρείται μία από τις πιο μεγάλες ασφαλιστικές εταιρείες της Ελλάδας έχοντας αναπτύξει ένα από τα μεγαλύτερα δίκτυα πωλήσεων με επίκεντρο το άτομο και την αμεσότητα στην ασφαλιστική κάλυψη. Ως εταιρεία δραστηριοποιείται σε όλους τους σύγχρονους ασφαλιστικούς κλάδους και απευθύνεται τόσο στο άτομο όσο και στον επιχειρηματία.

4.1 Ιστορική πορεία της ΑΤΕ Ασφαλιστικής

Η ΑΤΕ Ασφαλιστική στο αρχικό στάδιο άσκησης της ασφαλιστικής της δραστηριότητας επικέντρωσε την προσοχή της στον κλάδο πυρός (1932) και ακολούθησε, τρία χρόνια αργότερα, η ενασχόληση με τον κλάδο μεταφορών. Το

¹⁵ <http://www.ateinsurance.gr/Pages/default.aspx>

1936, η ΑΤΕ ανέλαβε τη διαχείριση του Ταμείου Γεωργικών Ασφαλίσεων, το οποίο και απορρόφησε το 1954. Επεκτείνοντας τη δραστηριότητά της και σε άλλους κλάδους, το 1946 ξεκίνησε η λειτουργία του κλάδου αλιευτικών σκαφών και το 1953 αυτή του κλάδου των ατυχημάτων.

Το 1954, έχοντας όπως προαναφέρθηκε, απορροφήσει το Ταμείο Γεωργικών Ασφαλίσεων, άρχισε να ασκεί την ασφαλιστική της δραστηριότητα στους κλάδους χαλαζιού και κτηνασφαλίσεων. Στα επόμενα χρόνια προστεθήκαν και οι κλάδοι ασφαλίσεων αγροτικού μηχανολογικού εξοπλισμού, αυτοκινήτου και ζωής. Έτσι, το 1980 ιδρύθηκε, λοιπόν, η Αγροτική Ασφαλιστική, ενώ το 1986 αποφασίστηκε ο διαχωρισμός των ασφαλίσεων ζωής και ζημιών, γεγονός που οδήγησε στη δημιουργία της Αγροτικής ζωής, η οποία και είχε ως αντικείμενο τον κλάδο ζωής.

Οι δύο εταιρείες, Αγροτική Ασφαλιστική και Αγροτική Ζωής, παρουσίασαν μια ραγδαία και σημαντική ανάπτυξη και εισήχθησαν με επιτυχία στο Χρηματιστήριο το 1999 και το 2000 αντίστοιχα. Μετά από μια επιτυχή πορεία, το 2002 αποφασίστηκε, τελικά, η Αγροτική Ασφαλιστική να απορροφήσει την Αγροτική Ζωής ώστε να επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας αλλά και να αξιοποιηθούν οι εξειδικευμένες εμπειρίες και γνώσεις που οι εταιρείες, κατά τη διάρκεια της χωριστής τους αναπτυξιακής πορείας, είχαν συσσωρεύσει.

Το 2005, μετά από τον επανασχεδιασμό του εταιρικού προφίλ της ΑΤΕ και των εταιριών του ομίλου της, η Αγροτική Ασφαλιστική απέκτησε το νέο της εμπορικό όνομα, *ΑΤΕ Ασφαλιστική*. Ως ΑΤΕ Ασφαλιστική είναι μία από τις μεγαλύτερες ασφαλιστικές εταιρείες της Ελλάδας με συνεχή ανάπτυξη και ανθρωποκεντρική επιχειρηματική φιλοσοφία ώστε να καλύπτονται οι τρέχουσες και οι μελλοντικές ανάγκες του ανθρώπου.

4.2 Φιλοσοφία της ΑΤΕ Ασφαλιστικής

Η ΑΤΕ Ασφαλιστική έχει ως βασική της φιλοσοφία την ικανοποίηση των αναγκών και των προσδοκιών του ατόμου, η οποία και εσωκλείεται στη φράση «*κοντά σας ό,τι κι αν τύχει*». Η εταιρεία θεωρείται ως αυτή με τις πιο εξειδικευμένες ασφαλιστικές καλύψεις όπως είναι εμφανές από την παροχή πρωτοποριακών ασφαλιστικών προϊόντων και ειδικά σχεδιασμένων προγραμμάτων.

Μια άλλη πτυχή αυτής της φιλοσοφίας είναι η διαρκής βελτίωση των διαδικασιών και των δομών, προκειμένου να παρέχει άριστη ποιότητα υπηρεσιών και άψογη εξυπηρέτηση. Οι προσπάθειες της επικεντρώνονται:

- στην ανάπτυξη πρωτοπόρων και ανταγωνιστικών προϊόντων στην αγορά
- στη δημιουργία ισχυρών δεσμών μεταξύ Ασφαλισμένων - Συνεργατών Πωλήσεων-Εταιρείας.
- στην πελατοκεντρική αντίληψη
- στη σύγχρονη οργάνωση και αντίληψη του τρόπου διοίκησης
- στην επίμονη και συστηματική εκπαίδευση.

4.3 Πολιτική της ΑΤΕ Ασφαλιστικής

Η πολιτική ανάπτυξης των εργασιών της ΑΤΕ Ασφαλιστικής θεμελιώνεται στην ύπαρξη ενός άρτια οργανωμένου, καταρτισμένου και εκτεταμένου δικτύου πωλήσεων ώστε να επιτευχθούν οι στρατηγικοί της στόχοι. Συγκεκριμένα, η ΑΤΕ Ασφαλιστική στοχεύει:

- στην αύξηση του μεριδίου αγοράς
- και στη διατήρηση της ηγετικής της θέσης στον αγροτικό χώρο.

Από πλευράς κινήτρων και προμηθειών, η εταιρεία ακολουθεί μια ευέλικτη πολιτική προσαρμοσμένη στις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς, ώστε να επιτυγχάνεται η συνεργασία με νέα ικανά άτομα. Επιπλέον, η εταιρεία στηρίζεται στο θεσμό Bancassurance που αξιοποιεί το πελατολόγιο της τράπεζας και αποτελεί στρατηγική επιλογή της εταιρείας. Έχουν σχεδιαστεί ειδικά προϊόντα διαθέσιμα αποκλειστικά από το δίκτυο καταστημάτων της ΑΤΕ bank, με ευκολία στην ενημέρωση του πελάτη και άμεση εξυπηρέτηση της πώλησης. Συνεργασίες έχουν αναπτυχθεί και με τις άλλες εταιρίες του ομίλου της ΑΤΕ bank όπως ΑΤΕ Κάρτα, ΑΤΕ Leasing, ΑΤΕ Αμοιβαία, για την προώθηση ασφαλιστικών προγραμμάτων στους πελάτες τους αλλά και για την ενεργό συμμετοχή των δικτύων της ΑΤΕ Ασφαλιστικής στην προώθηση προϊόντων τους.

Επιπρόσθετα, η ΑΤΕ Ασφαλιστική θεωρεί ως υποχρέωση της να στηρίζει φορείς με σημαντικό κοινωνικό έργο σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες όπως:

- Χορηγίες σε πολιτιστικές εκδηλώσεις και άλλους φορείς
- Οικονομικές Ενισχύσεις πχ στα Παιδικά Χωριά SOS
- Συμμετοχή σε Πανελλαδικές και Διεθνείς Εκθέσεις
- Προβολή στον Τύπο – Ραδιόφωνο και Τηλεόραση
- Υποστήριξη Ημερίδων με προσανατολισμό σε ασφαλιστικά θέματα.

4.4 Δίκτυο πωλήσεων της ΑΤΕ Ασφαλιστικής

Η ΑΤΕ Ασφαλιστική έχοντας ως κινητήριο μοχλό την παραπάνω πολιτική ανέπτυξε ένα ευρύ δίκτυο πωλήσεων ώστε να στηρίξει την παρουσία της σε κάθε αστικό κέντρο και αγροτική περιφέρεια. Συγκεκριμένα, η ΑΤΕ Ασφαλιστική αποτελείται από:

- 8 περιφερειακές μονάδες: Αθήνα, Πειραιάς, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Λάρισα, Ιωάννινα, Πάτρα, Ηράκλειο
- 55 γραφεία του δικτύου συντονιστών (Agency System) σε όλη την Ελλάδα
- 645 Ιδιωτικά Πρακτορεία
- 500 καταστήματα της ΑΤΕ bank
- 145 Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις
- 900 Ασφαλιστικούς Συμβούλους.

Το δίκτυο αυτό είναι δυναμικό, ενημερωμένο και συμβατό με την πλέον σύγχρονη τεχνολογία. Ταυτόχρονα, αναπτύσσονται σχέσεις με Μεσίτες Ασφαλειών (Brokers), ώστε η εταιρεία να συμμετέχει στην κάλυψη των μεγάλων τεχνικών έργων.

Το δυναμικό των πωλήσεων όλων των Δικτύων εκπαιδεύεται συστηματικά, η απόδοσή του μετριέται συνεχώς και επιβραβεύεται η παραγωγικότητά του. Τα τρία κυριότερα δίκτυα πώλησης είναι :

Εταιρικό Δίκτυο

Είναι το δίκτυο αποκλειστικής συνεργασίας με την Εταιρεία. Αποτελείται κυρίως από την Ιεραρχία του Δικτύου Συντονιστών και τους Ασφαλιστικούς Συμβούλους. Το Εταιρικό Δίκτυο αποτελείται από ένα δυναμικό 800 ενεργών Ασφαλιστικών Συμβούλων και Διευθυντών, που ασκούν την παραγωγική τους δραστηριότητα μέσω 50 Γραφείων Πώλησης ανά γεωγραφική περιφέρεια. Η

οργάνωση του Δικτύου αυτού διακρίνεται σε διοικητικές βαθμίδες Περιφερειακών Διευθύνσεων. Όλα τα Γραφεία Πώλησης λειτουργούν με ενιαίο σύνολο κανόνων – οδηγιών και ηλεκτρονικού συστήματος αυτόματης πληροφόρησης.

Δίκτυο Ανεξαρτήτων Συνεργατών

Η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις συνεργασίας με ανεξάρτητους Διαμεσολαβούντες. Οι αμοιβές των συνεργατών ορίζονται σε ποσοστά, επί των καθαρών εισπραγμένων ασφαλίσεων. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την ισχύουσα Εμπορική Πολιτική, οι επιτυχόντες ανά βαθμίδα αμείβονται με προϋποθέσεις. Στο Δίκτυο αυτό εντάσσονται μεσίτες ασφαλίσεων, ασφαλιστικοί πράκτορες, αγροτικές συνεταιριστικές ενώσεις καθώς και ασφαλιστικοί σύμβουλοι. Το Δίκτυο Ανεξάρτητων Συνεργατών αριθμεί περισσότερους από 900 συνεργάτες όλων των βαθμίδων σε όλη την Ελλάδα.

Δίκτυο BANCASSURANCE

Το Δίκτυο προωθεί τυποποιημένα προϊόντα Bancassurance (Ασφαλίσεις Ζωής και Ζημιών) προσαρμοσμένα στις ανάγκες των πελατών όπως :

- ΑΤΕ AUTOPLAN
- ΑΤΕ ΣΤΕΓΗ
- Φροντίδα Ζωής
- ΑΤΕ Προστασία Δανειολήπτη.

Η συνεργασία με την ΑΤΕBank επεκτείνεται και στην ασφάλιση Ίδιων Περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας καθώς και στην Ομαδική ασφάλιση του προσωπικού της (αν υπάρχει).

Από το τέλος του 2002, η ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. εξασφάλισε το Πρότυπο ΕΛΟΤ¹⁶ EN ISO 9001:2000 μετά την υιοθέτηση από την Εταιρεία των απαιτήσεων του συστήματος σε νευραλγικές υπηρεσιακές μονάδες όπως:

- Διεύθυνση Αγροτικών Ασφαλίσεων
- Τμήμα Ασφαλίσεων Πληρωμάτων Πλοίων
- Τμήμα Διαχείρισης και Εκπαίδευσης Διοικητικών Υπαλλήλων
- Τμήμα Εκπαίδευσης Συνεργατών Πωλήσεων

¹⁶ Ελληνικός Οργανισμός Πιστοποίησης

Η απόφαση του συμβουλίου πιστοποίησης του ΕΛΟΤ αποτελεί επιβεβαίωση της υψηλής ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών από την Εταιρεία προς τους πελάτες της.

4.5 Διοικητική οργάνωση της ΑΤΕ Ασφαλιστικής

Διοίκηση

Πρόεδρος: Θεόδωρος Πανταλάκης

Αντιπρόεδρος: Κωνσταντίνος Φιλίππου

Διευθύνων Σύμβουλος: Ιορδάνης Χατζηϊωσήφ

Διοικητικό συμβούλιο

Στις 21/01/2010 το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνεδρίασε και έλαβε τις παρακάτω αποφάσεις:

1. Σε αναπλήρωση των παραιτηθέντων μελών κκ Ανδρέα Γραμματικού, Ανεξάρτητου Μέλους του Δ.Σ., Θεόδωρου Κουτσιούμπα, Χρήστου Τσιτσιρίγγου και Σοφοκλή Μουλλά εξέλεξε για το υπόλοιπο της θητείας του Δ.Σ. (7-5-2012) τους κ.κ. Ιωάννη Πάγγειο, Φίλιππο Σαμαρά, Δημήτριο Δαμιανό και Θωμά Πλιάκο.
2. Συγκροτήθηκε σε σώμα και αποφάσισε τον ορισμό εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού της Εταιρείας και το νόμο 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, ως εξής:

Όνομα	Θέση στο Δ.Σ	Ιδιότητα
Πανταλάκης Θεόδωρος	Πρόεδρος	Μη εκτελεστικό μέλος
Φιλίππου Κωνσταντίνος	Αντιπρόεδρος	Εκτελεστικό μέλος
Χατζηϊωσήφ Ιορδάνης	Διευθύνων σύμβουλος	Εκτελεστικό μέλος
Παπανίκος Ιωάννης	Μέλος ΔΣ	Ανεξάρτητο-μη εκτελεστικό μέλος-μέλος επιτροπής ελέγχου
Πάγγειος Ιωάννης	Μέλος ΔΣ	Ανεξάρτητο-μη εκτελεστικό μέλος-μέλος επιτροπής ελέγχου
Σαμαράς Φίλιππος	Μέλος ΔΣ	Μη εκτελεστικό μέλος-μέλος επιτροπής ελέγχου
Δαμιανός Δημήτριος	Μέλος ΔΣ	Μη εκτελεστικό μέλος
Πλιάκος Θωμάς	Μέλος ΔΣ	Μη εκτελεστικό μέλος
Συκαμιάς Γεώργιος	Μέλος ΔΣ	Μη εκτελεστικό μέλος

Πηγή: www.ate.gr

Έχοντας αναλύσει διεξοδικά το ευρύ δίκτυο της ΑΤΕ Ασφαλιστικής είναι ξεκάθαρο ότι η εταιρεία λειτουργεί με τις κεντρικές υπηρεσίες, τις περιφερειακές μονάδες και τα δίκτυα εξυπηρέτησης, τα οποία περιλαμβάνουν: καταστήματα της ΑΤΕ, ιδιώτες πράκτορες, Brokers, αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις, δίκτυο των συντονιστών και ασφαλιστικούς συμβούλους.

Ανθρώπινο Δυναμικό

Το Διοικητικό Προσωπικό της Εταιρείας στις 26.09.2011 αριθμούσε 288 άτομα. Από αυτά 227 άτομα (ποσοστό 78,82%) εργάζονται στις Κεντρικές Υπηρεσίες, ενώ στην υπόλοιπη Ελλάδα απασχολούνται 61 άτομα (ποσοστό 21,18%). Η κατανομή του προσωπικού ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και ιεραρχίας είναι η ακόλουθη:

ΕΤΟΣ	2009	2010	2011
Αριθμός υπαλλήλων	380	284	288
Προσωπικό	2009	2010	2011
Διευθυντές	16	16	16
Αναπληρωτές διευθυντές	3	3	3
Υποδιευθυντές	16	14	17
Λοιποί	344	251	252
Σύνολο	380	284	288

Πηγή: www.ate.gr

Επιπλέον, η Εταιρεία δίνει μεγάλο βάρος στην κατάρτιση και την εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού και των συνεργατών του, στο πλαίσιο των αυξανόμενων απαιτήσεων του ασφαλιστικού κλάδου. Έτσι, το Τμήμα Διαχείρισης & Εκπαίδευσης Διοικητικών Υπαλλήλων μεριμνεί για το μορφωτικό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού και δραστηριοποιείται :

- στην ανίχνευση και καταγραφή των εκπαιδευτικών αναγκών των διοικητικών υπαλλήλων
- στο σχεδιασμό του Εκπαιδευτικού Προγράμματος διοικητικών υπαλλήλων

- στη διαμόρφωση και υλοποίηση του Εκπαιδευτικού Προγράμματος, σύμφωνα με τον ετήσιο προγραμματισμό
- στην εξεύρεση πόρων από τον ΟΑΕΔ για προγράμματα κατάρτισης των διοικητικών υπαλλήλων.

Ανάλογα με τη θέση εργασίας του, το Διοικητικό Προσωπικό παρακολουθεί σειρά σεμιναρίων που διεξάγονται τόσο εντός όσο και εκτός της Εταιρείας. Η οδηγία της ΕΕ καθιστά την επιπλέον εκπαίδευση αναγκαιότητα και αυξάνει την υποχρέωση της Εταιρείας για συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού και των συνεργατών της σε δύο άξονες: ο πρώτος αφορά στην εκπαίδευση των Managers του Δικτύου Πωλήσεων, των Ασφαλιστικών Συμβούλων και των Πρακτόρων και ο δεύτερος αφορά στην εκπαίδευση των Δόκιμων Ασφαλιστικών Συμβούλων από το αναγνωρισμένο - πιστοποιημένο από το Υπουργείο Ανάπτυξης - Εκπαιδευτικό Κέντρο της Εταιρείας, το οποίο λειτουργεί σε μόνιμη βάση στην Αθήνα και οργανώνει τη διαδικασία εκπαίδευσης στην Θεσσαλονίκη και άλλες περιοχές της Ελλάδας.

4.6 Οικονομική πορεία της ΑΤΕ Ασφαλιστικής

Η ΑΤΕ Ασφαλιστική κατά το 1^ο εξάμηνο του 2011 παρουσίασε μία πολύ σημαντική αύξηση στα οργανικά του κέρδη τα τάξεως των 13,7 εκατ.ευρώ. Βελτίωσε ουσιαστικά την περσινή της απόδοση αν σκεφτεί κανείς ότι το αντίστοιχο διάστημα είχε ζημίες προ φόρων ύψους 5,8 εκατ.ευρώ. Με βάση την αναφορά του 9μήνου που δημοσιεύθηκε από την ΑΤΕ Ασφαλιστική την 30-11-2011, τα έσοδα μετά φόρων έφτασαν τα 17,2 εκατ.ευρώ. Την αντίστοιχη περσινή περίοδο είχε παρουσιάσει ζημίες.

Στη συνέχεια, τα έσοδα από επενδύσεις έφτασαν τα 9,7εκατ.ευρώ έναντι αρνητικών εσόδων -2,3 εκατ. ευρώ για το αντίστοιχο διάστημα του 2010, λόγω της μείωσης εισηγμένων τίτλων στο Χ.Α. ύψους 8,6 εκ. ευρώ. Το θετικό αποτέλεσμα για τις επενδύσεις συνεχίστηκε και στο 9μηνο και τα έσοδα έφτασαν τα 16,8 εκατ.ευρώ. Ως προς τις λειτουργικές δαπάνες, είναι γεγονός ότι μειώθηκαν κατά 15,7% (9μηνο: 11,3%) σε σχέση με το 2010 και ανήλθαν στα 20,9 εκατ. ευρώ. Ειδικότερα, οι δαπάνες προσωπικού κατά το 6μηνο 2011 μειώθηκαν σε ποσοστό 25,6 %, λόγω

μείωσης του αριθμού των απασχολούμενων και των ονομαστικών μισθών κατά το προηγούμενο έτος.

Μετά την απόφαση του Ομίλου ΑΤΕbank σχετικά με τη συμμετοχή του στο Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI), η ΑΤΕ Ασφαλιστική θα συμμετάσχει στο πρόγραμμα με το σύνολο του χαρτοφυλακίου Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου που λήγουν μέχρι το 2020, ύψους 277εκ. ευρώ διότι κρίθηκε απαραίτητο ώστε να διασφαλιστεί έναντι μελλοντικών κινδύνων. Έτσι, η Εταιρεία επιβαρύνει τα αποτελέσματά της με προβλέψεις ύψους 74,3 εκ. ευρώ, με συνέπεια το τελικό αποτέλεσμα μετά από φόρους να είναι αρνητικό και να εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο ύψος των 64,8εκ. ευρώ εξηγώντας την εξέλιξη των εξαμηνιαίων μεγεθών. Με σκοπό την κάλυψη των επιπτώσεων λόγω του προγράμματος ανταλλαγής Ομολόγων, η ΑΤΕ Ασφαλιστική σκοπεύει να προχωρήσει μέσω της ΑΤΕbank σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα ποσά αυτά είναι πιθανό να διαφοροποιηθούν ανάλογα με τις τελικές ρυθμίσεις που θα ισχύσουν κατά την υλοποίηση του Προγράμματος Ανταλλαγής Ομολόγων.

Η συνολική παραγωγή ασφαλίσεων της Εταιρείας για το Α' 6μηνο του 2011 ανήλθε στο ύψος των 102,4εκ. ευρώ (9μηνο:143,7 εκατ.ευρώ), έναντι 122,3εκ. ευρώ (9μηνο:178,9 εκατ.ευρώ) της αντίστοιχης περιόδου το 2010 και σημείωσε μείωση κατά 16,3 %. Η μείωση προήλθε από τις ασφαλίσσεις του κλάδου των αυτοκινήτων ως συνέπεια της πολιτικής εξορθολογισμού του τιμολογίου και των προμηθειών αλλά και από τη μείωση του χαρτοφυλακίου του κλάδου ζωής, λόγω κυρίως των εξαγορών.

Το σύνολο των αποζημιώσεων ανήλθε για την αναφερόμενη περίοδο στο ύψος των 77εκ. ευρώ έναντι 66,7εκ. ευρώ για το 2010 (+15,6 %). Η αύξηση αυτή δεν είχε επίπτωση στα αποτελέσματα δεδομένου ότι περίπου 10εκ. ευρώ αφορούν λήξεις, εξαγορές συμβολαίων καθώς και πληρωμές ομαδικών συμβολαίων (DAF) τα οποία επιφέρουν και αντίστοιχη μείωση κράτησης αποθεμάτων.

4.7 Η δραστηριότητα της ΑΤΕ Ασφαλιστικής

Η εταιρεία διαθέτει μία ποικιλία προϊόντων σε ασφαλίσσεις ζημιών, ζωής, υγείας καθώς και ασφαλίσσεις σε επίπεδο ασφαλιστικής δραστηριότητας με

πελατοκεντρική προσέγγιση. Δραστηριοποιείται σε όλους τους κλάδους γενικών ασφαλίσεων με στόχο να παρέχει προστασία και να διασφαλίσει τα περιουσιακά στοιχεία και το αγαθό της ζωής από ένα μεγάλο φάσμα κινδύνων, φυσικών και μη. Πέρα από τις κλασικές κατηγορίες ασφαλίσεων (όπως ασφαλίσεις αυτοκινήτων και πυρός), η ΑΤΕ Ασφαλιστική με γνώμονα τη μέριμνα προσφέρει πολυασφαλιστήρια κατοικιών, ασφαλιστήρια επαγγελματικής στέγης, θραύσης κρυστάλλων, μικτών κερδών, απώλειας μεικτών κερδών, κλοπής χρηματαποστολών, θερμοκηπίων, τεχνικών και κατασκευαστικών έργων, συναρμολόγησης, μηχανικών βλαβών και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Επιπλέον, υπάρχει ειδική μνεία περί αστικής ευθύνης (επαγγελματία, προϊόντων, επιχειρήσεων, εκτέλεσης τεχνικών έργων, οικογένειας), νομικής προστασίας, οδικής βοήθειας, ταξιδιωτικής ασφάλισης, μεταφορών (χερσαίες, θαλάσσιες, αεροπορικές), αλιευτικών, σκαφών αναψυχής, πληρωμάτων τους.

Στο πλαίσιο διαρκούς βελτίωσης των προσφερόμενων προγραμμάτων δημιουργούνται προγράμματα, τα οποία στηρίζουν ασφαλιστικά παραδοσιακές αλλά και νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες στον αγροτικό τομέα όπως ασφαλίσεις φυτικού και ζωικού τομέα αλλά και υδατοκαλλιέργειες. Η ΑΤΕ Ασφαλιστική είναι η μοναδική εταιρεία στην Ελλάδα που στηρίζει αυτές τις δραστηριότητες και ασκεί αυτού του είδους τις ασφαλίσεις.

4.7.1. Παραδείγματα ασφαλίσεων ζωής / υγείας

Η ΑΤΕ Ασφαλιστική προσφέρει μία σειρά ασφαλιστικών προγραμμάτων ώστε να εξασφαλιστεί το άτομο και το οικογενειακό του περιβάλλον από μία πληθώρα κινδύνων. Σε ένα πλαίσιο συνεχούς προσπάθειάς της για προσφορά σύγχρονων καλύψεων και με στόχο να ανανεώνει συνεχώς τα ασφαλιστικά της προγράμματα, η εταιρεία δημιούργησε τα προγράμματα SUPER AutoPLAN. Αυτά επικεντρώνουν την προσοχή τους και στην προστασία από φυσικούς κινδύνους και διακρίνονται στις εξής υποπεριπτώσεις:

- **SUPER AutoPLAN 3^A, SUPER AutoPLAN 4A** : Οι βασικές καλύψεις μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν την περίπτωση πυρκαγιάς ενώ δίνεται η δυνατότητα με τις

προαιρετικές καλύψεις να λάβει ο ασφαλισμένος ασφαλιστική κάλυψη για βλάβες από φυσικά φαινόμενα.

- **SUPER AutoPLAN 5^A, SUPER AutoPLAN 8A:** Οι βασικές καλύψεις μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν τις περιπτώσεις πυρκαγιάς και φυσικών φαινομένων.
- **SUPER AutoPLAN 7^A:** Δίνει ως βασική κάλυψη την αστική ευθύνη και με τις προαιρετικές καλύψεις δίνει τη δυνατότητα στον εκάστοτε ασφαλισμένο μεταξύ άλλων να καλυφθεί για την περίπτωση πυρκαγιάς και των φυσικών φαινομένων.

4.7.2. Παραδείγματα ασφαλίσεων ζημιών

Κατοικία

Η ΑΤΕΑσφαλιστική προσφέρει ασφαλιστική κάλυψη σε κάποιους βασικούς κινδύνους που απειλούν την κατοικία με το πρόγραμμα **ΚΑΤΟΙΚΙΑ Simple Cover**. Η αποζημίωση ανέρχεται στην αξία αποκατάστασης (σε αξία καινούργιου, χωρίς τον υπολογισμό παλαιότητας) για την οικοδομή. Ως βασικοί κίνδυνοι θεωρούνται η πυρκαγιά, η πυρκαγιά από δάσος, η πτώση κεραυνού, η έκρηξη από κάθε αιτία, η πτώση αεροσκαφών ή αντικειμένων που πέφτουν από αυτά και ο σεισμός. Τα ασφάλιστρα διαμορφώνονται ανάλογα με το ποσοστό απαλλαγής που επιλέγεται από τον ασφαλισμένο για την κάλυψη του εκάστοτε κινδύνου.

Επιπλέον, η ΑΤΕ Ασφαλιστική προσφέρει το πρόγραμμα **ΚΑΤΟΙΚΙΑ Full Cover**, που καλύπτει την κατοικία του ασφαλισμένου μεταξύ άλλων από τους εξής κινδύνους: πυρκαγιά, πυρκαγιά στο δάσος, έκρηξη από κάθε αιτία, ανεμοθύελλα καταιγίδα, χαλάζι, πλημμύρα, αποκομιδή συντριμμάτων, πτώση δένδρων ή κλαδιών, σεισμός. Το πρόγραμμα Full Cover αποζημιώνει τον ασφαλισμένο σε αξία καινούργιου για την οικοδομή, χωρίς τον υπολογισμό παλαιότητας ενώ έχει το μοναδικό πλεονέκτημα της είσπραξης της αποζημίωσης χωρίς να αφαιρείται ποσό απαλλαγής (εκτός από το σεισμό).

Επίσης, το πρόγραμμα **ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ** της ΑΤΕ Ασφαλιστικής φροντίζει για την ασφαλιστική κάλυψη από ένα ευρύ φάσμα κινδύνων μεταξύ των οποίων και των εξής φυσικών: πυρκαγιά, κεραυνός, πτώση αεροσκαφών, πυρκαγιά από δάσος, έκρηξη από οποιαδήποτε αιτία, ανεμοθύελλα, καταιγίδα, πλημμύρα, πτώση δέντρων

η κλαδιών, καπνός και σεισμός. Η αποζημίωση είναι σε αξία καινούργιου, χωρίς τον υπολογισμό παλαιότητας.

Το Πρόγραμμα Ασφάλιση Κατά Παντός Κινδύνου **ΚΑΤΟΙΚΙΑ All Risks** παρέχει ασφαλιστική κάλυψη από κάθε πιθανό κίνδυνο (π.χ. τυχαία γεγονότα, όπως πυρκαγιά, σεισμό, καιρικά φαινόμενα κα).

Ασφάλιση σκαφών αναψυχής

Η ασφάλιση απευθύνεται σε άτομα - ιδιοκτήτες σκαφών αναψυχής, τα οποία τα έχουν στην κατοχή τους για ιδιωτική ή επαγγελματική χρήση και είναι επανδρωμένα με μόνιμο πλήρωμα. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν και όσοι κατέχουν επιβατηγά σκάφη για τουριστικές περιηγήσεις. Με την ασφάλιση αυτή καλύπτεται η απώλεια ή ζημιά στο σκάφος, που προκαλείται σε αυτό. Σύμφωνα με την Institute Yacht Clauses Cl. 328 1.10.85 μεταξύ άλλων κινδύνων (θαλάσσιους, ατυχήματα, κακόβουλες ενέργειες) καλύπτονται οι περιπτώσεις πυρός, κεραυνού και έκρηξης.

Ασφάλιση κατά παντός κινδύνου έργων υπό κατασκευή (C.A.R.)

Η ασφαλιστική κάλυψη αφορά σε ένα σύνολο κινδύνων που ενδέχεται να παρουσιαστούν κατά τη διάρκεια κατασκευής για την περιουσία που συνορεύει με το εκάστοτε έργο, τον εξοπλισμό του εργοταξίου, τον μηχανολογικό εξοπλισμό, το κόστος συγκομιδής των ερειπίων. Οι κίνδυνοι που καλύπτονται είναι μεταξύ άλλων και φυσικοί όπως: πυρκαγιά, κεραυνός, έκρηξη, σεισμός, υποχώρηση - κατολίσθηση εδάφους, ανεμοθύελλα.

Παντός Κινδύνου Ανέγερσης Συναρμολόγησης(E.A.R)

Η ασφάλιση αυτή αφορά σε έργα συναρμολόγησης μεταλλικών κατασκευών ή συναρμολόγησης μηχανημάτων, κατά τη διάρκεια εγκατάστασης και κατά την περίοδο δοκιμαστικής λειτουργίας. Οι κίνδυνοι που καλύπτονται είναι και φυσικοί όπως: πυρκαγιά, κεραυνός, έκρηξη, σεισμός, υποχώρηση εδάφους, κατολίσθηση εδάφους, ανεμοθύελλα.

Ασφαλής παραγωγή χωρίς μηχανικές δυσλειτουργίες

Η ασφάλιση μηχανικών βλαβών καλύπτει όλα τα είδη μηχανημάτων και εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και εξαρτημάτων ώστε να καλυφθούν και φυσικοί κίνδυνοι όπως: φυσική έκρηξη, ενδόρρηξη, κατάρρευση, θύελλα, παγετός.

Ασφάλιση κατά παντός κινδύνου μηχανικού εξοπλισμού κατασκευής τεχνικών έργων
(C.P.M.)

Με την ασφάλιση αυτή καλύπτονται αυτοκινούμενα, κινητά ή σταθερά μηχανήματα εργοταξίου και καλύπτεται οποιαδήποτε απώλεια ή ζημιά, που οφείλεται και σε φυσικούς κινδύνους: πυρκαγιά, κεραυνός, έκρηξη, σεισμός, ηφαιστειακή έκρηξη, πλημμύρα, παγετός, καθώς επίσης ζημιά που οφείλεται σε οποιαδήποτε μορφή ανωτέρας βίας.

Ασφάλιση Ηλεκτρονικού εξοπλισμού(E.E.I)

Το πρόγραμμα απευθύνεται στους κατόχους ηλεκτρονικού εξοπλισμού και καλύπτει τις υλικές ζημιές που προκαλούνται σε αυτόν και από τους εξής φυσικούς κινδύνους: πυρκαγιά, κεραυνός, έκρηξη, καπνός, οξειδωτικά αέρια, νερό, υγρασία, χαλάζι, παγετός, θύελλα, καθίζηση του εδάφους, κατολισθήσεις, χιονοστιβάδες, πτώση βράχων, σεισμός, τυφώνας.

Ασφάλιση επαγγελματικής στέγης

Το πρόγραμμα **SUPER ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ** είναι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ασφάλισης που καλύπτει όλους τους κινδύνους που απειλούν την επαγγελματική στέγη. Απευθύνεται σε όλους τους ιδιοκτήτες και/ή ενοικιαστές γραφείων, εμπορικών καταστημάτων (με ή χωρίς αποθήκες), αποθηκευτικών χώρων, εργαστηρίων, πρατηρίων και μικρών βιοτεχνιών, εφ' όσον τα συνολικά ασφαλιζόμενα κεφάλαιά τους δεν υπερβαίνουν τα ποσά των εκάστοτε ζημιών: πυρκαγιά , κεραυνός, πυρκαγιά από δάσος, καπνός από όπου και αν προέρχεται, έκρηξη από κάθε αιτία, πλημμύρα, θύελλα, καταιγίδα, αποκομιδή συντριμμάτων και ερειπίων, σεισμός.

Το πρόγραμμα ασφάλισης «**ΔΙΟΝΥΣΟΣ**», επίσης, παρέχει πλήρη ασφαλιστική κάλυψη στις ξενοδοχειακές μονάδες για μία πληθώρα κινδύνων μεταξύ των οποίων και για κάποιους από τους φυσικούς οι οποίοι προκαλούν διάφορες απώλειες: πυρκαγιά, κεραυνός, φυσική έκρηξη, πυρκαγιά από δάσος ή συστάδες δένδρων – θάμνων, πλημμύρα, θύελλα, Καταιγίδα, καπνός, αποκομιδή συντριμμάτων, πτώση δένδρων ή κλαδιών ή τηλεφωνικών στύλων, καθίζηση, ύψωση, κατολίσθηση συνεπεία καλυπτομένων κινδύνων, χιόνι, χαλάζι, παγετός, σεισμός και πυρκαγιά συνεπεία σεισμού.

Μεταφορά φορτίων

Η ασφάλιση των μεταφερόμενων εμπορευμάτων δύναται να γίνει με απλό συμβόλαιο μιας κάλυψης, προασφαλιστήριο, διαρκές συμβόλαιο ή ασφαλιστήριο Συμβόλαιο. Η ΑΤΕ Ασφαλιστική παρέχει ασφαλιστική κάλυψη για τις απώλειες που μπορεί να προκύψουν κατά τη μεταφορά αντικειμένων κάθε αξίας με οποιοδήποτε μεταφορικό μέσο από ή προς οποιοδήποτε σημείο του κόσμου. Οι ασφαλίσεις μεταφορών ακολουθούν τις ρήτρες της Ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς αλλά και τις διεθνείς όπως περιγράφονται:

- Ρήτρα Γ: Καλύπτεται η απώλεια ή ζημιά που οφείλεται ή προκαλείται από φωτιά, έκρηξη, προσάραξη, βύθιση, ανατροπή, εκτροχιασμό, σύγκρουση ή επαφή του μέσου μεταφοράς με εξωτερικό αντικείμενο (εκτός από νερό), εκφόρτωση σε λιμάνι καταφυγής, θυσία γενικής αβαρίας, εκβολή φορτίου, συνεισφορά σε γενική αβαρία και σώστρα.
- Ρήτρα Β: Καλύπτονται οι κίνδυνοι της ρήτρας Γ και επιπλέον σεισμός, ηφαιστειακή έκρηξη, κεραυνός, αρπαγή από τα κύματα, είσοδος νερού από θάλασσα, λίμνη ή ποταμό και απώλεια ολοκλήρων δεμάτων από πτώση τους κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, τη φόρτωση και την εκφόρτωση.
- Ρήτρα Α: Καλύπτονται όλοι οι κίνδυνοι εκτός από τις πάγιες εξαιρέσεις.
- Ρήτρα AIR: Καλύπτονται όλοι οι κίνδυνοι αεροπορικής μεταφοράς, εκτός από τις πάγιες εξαιρέσεις.

Οι πιο πάνω καλύψεις θεωρούνται βασικές και μπορεί να συμπληρωθούν με άλλες καλύψεις (όπου βέβαια δε δημιουργείται αντίφαση ή επικάλυψη) και σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του κάθε φορτίου: ζημιές από βροχή ή επαφή με ξένες ουσίες ή άλλα εμπορεύματα, σκουριά, οξείδωση κ.α.

Ειδικές ασφαλίσεις για αγρότες

Η ΑΤΕ Ασφαλιστική είναι μια εταιρεία εξειδικευμένη στην παροχή ασφαλιστικής κάλυψης στην περίπτωση άσκησης αγροτικής ή κτηνοτροφικής δραστηριότητας.

- *Προγράμματα ασφάλισης φυτικής παραγωγής*

Η ΑΤΕ Ασφαλιστική διασφαλίζει το αγροτικό εισόδημα και την αγροτική περιουσία με την ασφαλιστική κάλυψη όλων των γεωργικών προϊόντων που

καλλιεργούνται σε ακάλυπτες εκτάσεις για τους κινδύνους χαλαζόπτωσης (συμπληρωματικά των ΕΛ.ΓΑ¹⁷) και πυρκαγιάς.

- *Προγράμματα ασφάλισης μονάδων υδατοκαλλιέργειας*

Η ΑΤΕ Ασφαλιστική από το 1986 ασφαρίζει μονάδες υδατοκαλλιέργειας όπως ιχθυογεννητικούς σταθμούς, μονάδες εντατικής πάχυνσης στη θάλασσα, σε γλυκά νερά και στην ξηρά. Καλύπτει από ασθένειες, ακραία καιρικά φαινόμενα, απρόσμενες καταστάσεις όπως:

1. Ιχθυογεννητικός σταθμός :θάνατος από ασθένεια ή ατύχημα ιχθυδίων, διαφυγή από υπερχειλίση δεξαμενών, πυρκαγιά, σεισμό, κατάρρευση , κατολίσθηση , κλπ.
2. Μονάδες πάχυνσης : θάνατος από ασθένεια ή ατύχημα ιχθυδίων, διαφυγή από εξωγενείς παράγοντες (θαλασσοταραχή, υπερχειλίση δεξαμενών), θαλασσοταραχή, πυρκαγιά.

- *Προγράμματα ασφάλισης θερμοκηπίων*

Η ΑΤΕ Ασφαλιστική είναι η εταιρεία με τη μεγαλύτερη εξειδίκευση στην ασφάλιση θερμοκηπίων και ασφαρίζει για φυσικές καταστροφές καθώς και για κεραυνό ή φωτιά. Επιπλέον, προβλέπει για τη φυτεία και την ασφάλιση για ζημιές που προκαλούνται από μεταβολή συνθηκών κλιματισμού λόγω επέλευσης των παραπάνω κινδύνων.

Αλιευτικά σκάφη

Η ασφαλιστική κάλυψη αφορά απώλεια ή ζημιά στο ασφαλισμένο σκάφος που προέρχεται από αιτίες όπως: πυρκαγιά, έκρηξη, κεραυνός, σεισμός, έκρηξη ηφαιστείου. Οι καλύψεις αναφέρονται σε περιπτώσεις ολικής απώλειας, μερικής αβαρίας ενώ καλύπτονται και κίνδυνοι που έχουν λάβει χώρα σε ναυπηγείο ή λιμάνι.

¹⁷ Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων

4.8 ΕΛ.ΓΑ.¹⁸

Ο ΕΛΓΑ είναι ένας φορέας που παρέχει ασφαλιστική κάλυψη, η οποία αφορά σε άμεσες ζημιές, που αποδεδειγμένα προκαλούνται από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια στη φυτική παραγωγή ή το ζωικό κεφάλαιο. Τα ζημιογόνα αίτια είναι είτε κάποιιοι φυσικοί κίνδυνοι δηλαδή χαλάζι, παγετός, ανεμοθύελλα, κεραυνός, πλημμύρα, καύσωνας, υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις, χιόνι, σεισμός, κατολίσθηση, καθίζηση, πυρκαγιά από ανωτέρα βία είτε ζημιές από θάλασσα, ζημιές από προστατευόμενα μέλη του ζωικού βασιλείου κατά τη συνθήκη RAMSAR , ζημιές από άγρια ζώα.

Η διαδικασία ασφάλισης περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

- αναγγελία της ζημίας
- δήλωση της ζημίας
- εκτίμηση της ζημίας
- κοινοποίηση της ζημίας
- εκκαθάριση της ζημίας.

Περίπτωση φυτικής παραγωγής

Τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια όταν συμβαίνουν σε ποσοστό μέχρι 20% της συνολικής παραγωγής του αγροτεμαχίου που ζημιώθηκε, κατ' είδος και ποικιλία καλλιέργειας δεν αποζημιώνονται. Αν η ζημιά είναι μεγαλύτερη από 20%, καταβάλλεται αποζημίωση το ύψος της οποίας εξαρτάται από:

- την κατά στρέμμα ή δένδρο παραγωγή και τον αντίστοιχο αριθμό στρεμμάτων ή δένδρων
- το ποσοστό της ζημιάς
- την τιμή αποζημίωσης κατά μονάδα προϊόντος.

Οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις καταβάλλονται στους δικαιούχους κατά βάση μετά την έναρξη της συγκομιδής του προϊόντος.

Περίπτωση ζωικής παραγωγής

Το ποσό της ασφαλιστικής αποζημίωσης, υπολογίζεται σε συνάρτηση με :

- τον αριθμό ζημιωθέντων ζώων

¹⁸ www.elga.gr

- το ποσοστό κάλυψης της ζημιάς
- το συντελεστή αποζημίωσης (0,80-1)
- την τιμή αποζημίωσης (ενιαίες για όλη την επικράτεια, καθορίζονται εντός του Ιανουαρίου και ισχύουν για ένα έτος)

Οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις καταβάλλονται στους δικαιούχους στους ατομικούς λογαριασμούς ΑΤΕ.

Και στις δύο περιπτώσεις η αξίωση του ασφαλισμένου για λήψη αποζημίωσης από τον ΕΛ.ΓΑ παραγράφεται μετά διετία από την έκδοση της εντολής.

Κεφάλαιο 5

ALLIANZ SE¹⁹

Η Allianz SE (πρώην Allianz AG) αποτελεί μια εταιρεία παγκόσμιας εμβέλειας με αντικείμενο τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και βασική δραστηριότητα την ασφάλιση, η οποία εδρεύει στο Μόναχο της Γερμανίας. Σύμφωνα με το περιοδικό Forbes, η Allianz SE για το 2010 αποτέλεσε το 12ο μεγαλύτερο χρηματοοικονομικό όμιλο στον κόσμο των υπηρεσιών και ταυτόχρονα την 23η μεγαλύτερη εταιρεία.

Η Allianz ως ασφαλιστική εταιρεία-μέλος του Allianz Group δραστηριοποιείται στους κλάδους της ιδιωτικής ασφάλισης, της διαχείρισης κεφαλαίων και της προώθησης τραπεζικών προϊόντων τόσο στο εξωτερικό όσο και στην Ελλάδα. Η έκταση της εταιρείας σε επίπεδο Ελλάδας για το 2010 είναι:

- Πάνω από 317.000 πελάτες
- Πάνω από 15 υποκαταστήματα
- 1260 συνεργάτες
- 446 πρακτορεία
- 265 εργαζόμενοι στις κεντρικές της υπηρεσίες.

Η πορεία της Allianz SE στην Ελλάδα επηρεάστηκε από τη μετατροπή του χαρακτήρα του ιδιωτικού κλάδου ασφάλισης σε θεσμικό καθώς και από το γεγονός ότι η κάλυψη των αναγκών στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό στην ιδιωτική ασφάλιση. Έτσι, ο ασφαλιστικός σύμβουλος διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο στην κάλυψη βασικών αναγκών ενώ και η πιστοποίηση του είναι πλέον απαραίτητη. Σύμφωνα με τον Κανονισμό Πωλήσεων της Allianz:

- η ποιότητα και η διατηρησιμότητα είναι στο επίκεντρο της προσοχής
- η εταιρεία στοχεύει στην ατομική κερδοφορία
- η εταιρεία εξασφαλίζει τη διαχρονικότητα της επαγγελματικής σταδιοδρομίας.

Με παρουσία σε περισσότερες από 70 χώρες και με περισσότερους από 151.000 εργαζόμενους παγκόσμια, η Allianz Group παρέχει σε περισσότερους από 76

¹⁹ <http://www.allianz.com.gr/>, <http://www.allianz.com/>

εκατομμύρια πελάτες της σε όλο τον κόσμο ένα ολοκληρωμένο φάσμα υπηρεσιών. Οι τομείς που δραστηριοποιείται αφορούν στην ασφάλιση της ιδιοκτησίας και των ατυχημάτων, στην ασφάλιση ζωής και υγείας καθώς και σε αυτήν της διαχείρισης κεφαλαίων αλλά και στον τραπεζικό τομέα. Από την πλευρά των ασφαλιστικών, η Allianz κατέχει ηγετική θέση στη γερμανική αγορά και έχει σημαντική διεθνή παρουσία.

Η Allianz Ελλάδος είναι μέλος του ομίλου της Allianz Group με δραστηριότητα στην ιδιωτική ασφάλιση, τη διαχείριση κεφαλαίων αλλά και την προώθηση τραπεζικών προϊόντων λιανικής για ιδιώτες και επιχειρήσεις. Το 2010 εξυπηρετεί πάνω από 317.000 πελάτες, 15 υποκαταστήματα, 1260 συνεργάτες, 446 πρακτορεία και 265 εργαζόμενους στις κεντρικές της υπηρεσίες.

5.1 Ιστορική πορεία της ALLIANZ SE

Η Allianz AG ιδρύθηκε στο Βερολίνο το 1890 από τους Carl von Thieme και Wilhelm von Finck με αντικείμενο τις ασφαλίσσεις μεταφορών και ατυχημάτων ενώ μετατόπισε την έδρα της στο Μόναχο το 1949. Η προσπάθεια της εταιρείας να διεθνοποιηθεί ξεκίνησε με τη δημιουργία ενός υποκαταστήματος στο Λονδίνο στα τέλη του 19ου αιώνα, το οποίο τέθηκε υπό τη διαχείριση του Carl Schreiner (διευθυντής των διεθνών δραστηριοτήτων της Munich Re's). Το 1906 με αφορμή το σεισμό στο Σαν Φρανσίσκο η Allianz κάλυψε ένα μεγάλο μέρος των δοθεισών αποζημιώσεων.

Με την έναρξη του 1^{ου} Παγκοσμίου Πολέμου, η Allianz επέκτεινε την επιχειρηματική της δραστηριότητα στις ΗΠΑ, στην Ολλανδία, στη Σκανδιναβία, στην Ιταλία, στο Βέλγιο, στη Γαλλία και τα Βαλκάνια. Από το 1920 ξεκίνησε να παρέχει ασφάλειες περιουσιακών στοιχείων και το 1921 δημιουργήθηκε η Allianz Life, ώστε να επεκταθεί και στις ασφαλίσσεις ζωής και σύντομα θα γίνει μία από τις ηγέτιδες επιχειρήσεις στις ασφαλίσσεις ζωής, που το 1923 μετονομάστηκε σε Allianz group. Λίγα χρόνια αργότερα (1932), η Allianz δημιούργησε ένα ερευνητικό κέντρο με εξειδικευμένο προσωπικό στο Βερολίνο, το οποίο κατά το 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο μεταφέρθηκε κοντά στο Μόναχο και επικεντρώθηκε στην έρευνα καταστροφών και στην πρόληψη κινδύνου. Παράλληλα, όσο περισσότερο διαρκούσε ο πόλεμος τόσο

δυσκολότερο ήταν για την εταιρεία να διατηρήσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα. Με το τέλος του 2^{ου} Παγκοσμίου Πολέμου καταστράφηκε ολοσχερώς όλη η περιουσία σχεδόν της εταιρείας, οι πληρωμές ασφαλιστρών είχαν σταματήσει και η Allianz βρέθηκε στην πραγματικότητα τεχνικά σε πτώχευση.

Το 1945, η εταιρεία μπήκε σε διαδικασία ανασυγκρότησης και μετά από το οικονομικό θαύμα της Γερμανίας, η Allianz έγινε η μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρεία της Ευρώπης στις αρχές του 1970. Από το 1937, βέβαια, η Allianz είχε ήδη επεκταθεί σε 20 χώρες παρέχοντας δικαιώματα χρήσης franchise και δημιουργώντας θυγατρικές. Μετά τον πόλεμο όμως όλα είχαν χαθεί. Τα ξένα περιουσιακά στοιχεία της Allianz κατασχέθηκαν και οι επιχειρηματικές σχέσεις τερματίστηκαν. Έτσι, η Allianz αφοσιώθηκε στην αναδόμηση της εταιρείας σε γερμανικό έδαφος και κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1950 ξεκίνησε να αγοράζει μερίδια σε πρώην ιταλικές και αυστριακές θυγατρικές. Η νέα πορεία της νέας Allianz άρχισε να δρομολογείται ξεκινώντας από το 1959 με το άνοιγμα γραφείου της εταιρείας στο Παρίσι. Μετά τη νομισματική μεταρρύθμιση, η μεγέθυνση στα έσοδα από τα ασφάλιστρα ήταν απεριόριστη και η ηλεκτρονική επεξεργασία των δεδομένων επαναστατική για την εταιρεία. Η επιτυχημένη επεκτατική πορεία της Allianz συνεχίστηκε στην Ιταλία με ένα γραφείο διαχείρισης τη δεκαετία του 1960.

Κατά τη δεκαετία του 1970, και ενώ έχει αναγνωριστεί ως κορυφαία ασφαλιστική εταιρεία στην Ευρώπη, ιδρύθηκαν επιχειρήσεις σε άλλες χώρες όπως στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Ολλανδία, την Ισπανία, τη Βραζιλία και τις ΗΠΑ. Ο όγκος ασφαλιστρών, το 1973, άγγιζε τα 6 δις μάρκα. Η Allianz group έγινε ο μεγαλύτερος ασφαλιστής στη Ευρώπη και ένας από τους μεγαλύτερους παγκοσμίως. Ο κύκλος εργασιών στις ασφαλίσσεις την περίοδο αυτή ήταν αυξημένος και συγκεκριμένα στις ασφαλίσσεις των βιομηχανιών. Η ασφαλιστική επιχείρηση μεταφέρθηκε στη νέα Allianz Versicherungs - AG, η οποία με μία συμφωνία κυριαρχία και μεταφοράς κέρδους με τη νέα εταιρεία Allianz AG Holding, η οποία και έγινε Allianz SE το 2006.

Έχοντας ξεκινήσει την επεκτασή της από το 1893 με το γραφείο της στο Λονδίνο, η Allianz συνέχισε την επεκτατική της παράδοση όταν το 1974 δημιουργήθηκε η Allianz International Insurance Company Ltd στο Λονδίνο. Αυτή η εξέλιξη σηματοδότησε την επιστροφή της εταιρείας σε μία αγορά - κλειδί για τον

ασφαλιστικό κλάδο. Η Allianz συνέχισε την επιτυχημένη πορεία της και ισχυροποίησε τη θέση της στη Νότια και Δυτική Ευρώπη τη δεκαετία του 1980. Επισφράγισμα όλων αυτών υπήρξε η αγορά της ασφαλιστικής εταιρείας Cornhill PLC (Λονδίνο) καθώς και η αγορά ενός μεριδίου της ασφαλιστικής εταιρείας Riunione Adriatica di Sicurtà (Μιλάνο), η οποία το 2006 συγχωνεύτηκε με την Allianz.

Η δεκαετία του 1990 χαρακτηρίστηκε από την επέκταση της εταιρείας σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Επιπλέον, η Allianz απέκτησε το Fireman's Fund (Ταμείο πυροσβέστη) στις ΗΠΑ και την εταιρεία Assurances Generales de France (Παρίσι). Η Allianz ασχολήθηκε με τη διαχείριση κεφαλαίων, αρχής γενομένης του 1922 όταν ξεκίνησε η επιχείρηση ασφαλειών ζωής και επενδύθηκαν τα ασφάλιστρα των πελατών της. Το 1998, η Allianz όρισε ως μία από τις βασικές της δραστηριότητες τη διαχείριση κεφαλαίων, οπότε και ιδρύθηκε η Allianz Asset Management (η σημερινή Allianz Global Investors). Μετά από μία σειρά εξαγορών όπως PIMCO(2000), Nicholas-Applegate (2001), Cominvest (2008), η εταιρεία αποτελεί ένα αξιόλογο και σημαντικό παίκτη και στον τομέα διαχείρισης κεφαλαίων.

Η επέκταση της εταιρείας, ωστόσο, δεν περιορίστηκε στο ευρωπαϊκό έδαφος αλλά αρκετές εξαγορές και κοινοπραξίες έγιναν προς την Ασία (Κίνα, Νότια Κορέα). Το 2001, η Allianz προχώρησε την εξαγορά του τραπεζικού κολοσσού Dresdner Bank και απέκτησε άλλη μία βασική δραστηριότητα, την τραπεζική πέρα από την ασφαλιστική και τη διαχείριση των κεφαλαίων. Από το 2003, εμφανίστηκε στους κόλπους της εταιρείας η έννοια της μικροασφάλισης. Αφορά στην παροχή προστασίας σε χαμηλόμισθους ανθρώπους για συγκεκριμένους κινδύνους με αντάλλαγμα τακτικού ασφαλίστρου τα οποία ορίζονται σε σχέση με την πιθανότητα και το κόστος του ρίσκου. Η συγκεκριμένη μερίδα ανθρώπων δε θα είχε πρόσβαση στην ασφάλιση με άλλο τρόπο. Η Ινδία είναι η 1^η χώρα στην οποία λειτούργησε ο θεσμός της μικροασφάλισης και η Bajaj Allianz πούλησε πάνω από 100000 προϊόντα σε 1,6 εκατ. πελάτες.

Λίγα χρόνια αργότερα, το 2006, η Allianz AG συστάθηκε εκ νέου βάσει των ευρωπαϊκών προτύπων, ως απόρροια της διασυνοριακής συγχώνευσης με τη Riunione Adriatica di Sicurtà, όπως προαναφέρθηκε. Με αυτόν τον τρόπο μετατράπηκε σε εταιρεία ευρωπαϊκών προδιαγραφών αποκτώντας μια νέα νομική

μορφή των δημόσιων εταιρειών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έτσι, ο όμιλος απλοποίησε τη δομή του και διευκολύνθηκαν οι διασυννοριακές του συγχωνεύσεις. Η Allianz SE είναι η 1^η Ευρωπαϊκή εταιρεία του Dow Jones EURO STOXX 50. Το 2008, η Allianz ανακοίνωσε ότι θα πουλήσει στην Commerzbank την Dresdner Bank για 8,8 δισεκατομμύρια ευρώ και πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 2009 όταν η Commerzbank απέκτησε το 100% ιδιοκτησία της Dresdner Bank για 5,5 δισ. ευρώ.

5.2 Πολιτική της ALLIANZ SE

Η Allianz στηρίζει την προώθηση των υπηρεσιών του Ομίλου μέσω του επίσημου εταιρικού της δικτύου. Η εταιρεία τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς έχει επιλέξει ως κύριο όχημα της πολιτικής πωλήσεών της το δυναμικό κανάλι ενός δικτύου συνεργατών που επιλέγονται και επιβραβεύονται με βάση τα παραγωγικά και ποιοτικά τους επιτεύγματα.

Η Allianz στοχεύει στη διαρκή εκπαίδευση και την αρτιότερη κατάρτιση του προσωπικού της ώστε να παρέχονται συνεχώς ποιοτικές υπηρεσίες. Η φιλοσοφία της έχει ως βάση, πέρα από την ποιοτική ανάπτυξη, και την επιβράβευση. Καίριο ρόλο διαδραματίζει η αύξηση της παραγωγής, η οποία και επιτυγχάνεται διαμέσου μιας πολιτικής πωλήσεων που εξασφαλίζει χαρτοφυλάκια με γερά θεμέλια.

Οι βασικοί στόχοι - άξονες της πολιτικής της εταιρείας είναι οι εξής:

- Κερδοφόρα και βιώσιμη ανάπτυξη και στους τρεις επιχειρηματικούς τομείς του ομίλου Allianz SE (Ασφάλιση ακινήτων, Ασφάλιση ζωής και υγείας, Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων)
- Ισορροπημένο και συντονισμένο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο - τα τμήματα και οι λειτουργικές μονάδες αλληλοσυμπληρώνονται ανάλογα με τις πελατειακές ανάγκες
- Ισχυρή κεφαλαιοποίηση: γίνεται προσπάθεια να προστατευτεί το κεφάλαιο των επενδυτών και να υποστηριχθούν οι επιχειρήσεις με επαρκή κεφάλαια ώστε να αντιμετωπιστούν τα πλήγματα και να προστατευτεί η ευημερία των πελατών

- Διαχείριση επενδύσεων παγκόσμιας εμβέλειας - ποιοτική ανάπτυξη και στέρεα κεφαλαιοποίηση, οι οποίες εξαρτώνται από μια υγιή και βιώσιμη επενδυτική στρατηγικής που δύναται να σταθεροποιήσει τις αποδόσεις
- Πλαίσιο κινδύνου.

5.3 Στρατηγική της ALLIANZ SE

Η "3 + One" στρατηγική που ακολουθεί η εταιρεία αποσκοπεί στην επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων μέσω συγκεκριμένων μέτρων για την προστασία και την ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης μας, ώστε:

- να ενισχυθεί η λειτουργική κερδοφορία
- να μειωθεί η πολυπλοκότητα της δομής μας και του μοντέλου που λειτουργεί η εταιρεία
- και να αυξηθεί η βιώσιμη ανταγωνιστικότητά της.

Οι βασικές αξίες που διέπουν τη στρατηγική της Allianz δίνουν σαφή προσανατολισμό για τον επιχειρηματικό σχεδιασμό και τη λειτουργική εφαρμογή του προγράμματος "3+One". Οι αξίες αυτές εισήχθησαν με το πρόγραμμα αυτό για να βελτιωθεί η ποιότητα της ηγεσίας και να επιταχυνθεί η υψηλής απόδοσης κουλτούρα της εταιρείας. Έχουν ως στόχο να βοηθήσουν στη σωστή και εποικοδομητική επικοινωνία μεταξύ πελατών και ασφαλιστικών υπαλλήλων, δηλαδή, να υπάρχει:

- ευθυγράμμιση της στρατηγικής και της επικοινωνίας
- προώθηση μιας υψηλής απόδοσης κουλτούρας
- πελατοκεντρική προσέγγιση
- υπαλληλική εξέλιξη με ευκαιρίες κατάρτισης
- αμοιβαία εμπιστοσύνη και ανατροφοδότηση.

5.4 Δίκτυα λειτουργίας της ALLIANZ SE

ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ: ισχυρή θέση στην εγχώρια αγορά

Η Δυτική Ευρώπη αποτελεί το "σπίτι" της Allianz, αφού ιδρύθηκε ως Allianz Versicherungs-AG στο Βερολίνο το 1890. Τρία χρόνια αργότερα επεκτάθηκε εκτός

Γερμανίας με το άνοιγμα του πρώτου γραφείου της στο Λονδίνο. Σήμερα, η εταιρεία δραστηριοποιείται στις εξής χώρες της Δυτικής Ευρώπης: Αυστρία, Γαλλία, Ελβετία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία. Είναι κορυφαία εταιρεία στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες στη Γερμανία και ταυτόχρονα κατέχει υψηλή θέση σε όλη τη Δυτική Ευρώπη. Η Allianz Global Investors αποτελεί μία από τις πιο επιτυχημένες επιχειρήσεις στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων στον κόσμο αλλά και στη Γερμανία είναι μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες στις επενδύσεις αμοιβαίων κεφαλαίων και τη θεσμική διαχείριση περιουσιακών στοιχείων.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ & ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ: Ισχυρή δέσμευση για την αύξηση της ευημερίας

Η είσοδος των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης στην Ευρωπαϊκή Ένωση δημιούργησε νέες ευκαιρίες για τις χώρες και τις επιχειρήσεις τους. Το 1989, η Allianz εδραίωσε για πρώτη φορά την παρουσία της σε αυτό το τμήμα της Ευρώπης μετά από την ανάληψη της κρατικής εταιρείας ασφάλισης Hungaria Biztosito με έδρα την Ουγγαρία. Σήμερα, η Allianz δραστηριοποιείται σε 17 χώρες στην Κεντρική & Ανατολική Ευρώπη, οι οποίες είναι οι εξής: Αζερμπαϊτζάν, Βουλγαρία, Δημοκρατία της Τσεχίας, Εσθονία, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Ουκρανία, Πολωνία, Ρουμανία, Ρωσία, Σλοβακία, Σλοβενία, Τουρκία και αποτελεί την κυρίαρχη δύναμη ασφάλισεων διεθνούς βεληνεκούς σε αυτή την περιοχή.

ΑΣΙΑ (ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ): Δέσμευση με την Ασία

Η περιοχή της Ασίας-Ειρηνικού είναι μία από τις μεγαλύτερες περιοχές ανάπτυξης της Allianz και αποτελεί σταυροδρόμι πολλών πολιτισμών, γλωσσών και εθίμων. Η παρουσία της εταιρείας στην περιοχή ξεκίνησε το 1917 με παροχές ασφάλισης πυρκαγιάς και θαλάσσιας ασφάλειας στις παράκτιες πόλεις της Κίνας. Σήμερα, η Allianz δραστηριοποιείται στις εξής χώρες: Αυστραλία, Ιαπωνία, Ινδία, Ινδονησία, Κίνα, Λάος, Μαλαισία, Μπρούνι, Νέα Ζηλανδία, Νότια Κορέα, Πακιστάν, Σιγκαπούρη, Σρι Λάνκα, Ταϊβάν, Ταϊλάνδη, Χονγκ Κονγκ. Η εταιρεία με προσωπικό περισσότερο από 14.500 άτομα εξυπηρετεί ανάγκες 21,5 εκατομμύρια πελατών προσφέροντας βασικές ασφάλειες ακινήτων, ατυχημάτων, ζωής, υγείας και διαχείρισης κεφαλαίων.

Αμερική: μεγέθυνση σε μια ισχυρή αγορά

Η Allianz εμφανίστηκε στην Αμερική το 1974 με το άνοιγμα ενός γραφείου της στη Βραζιλία ενώ 2 χρόνια αργότερα οριοθέτησε το πλαίσιο των δραστηριοτήτων της οι οποίες αφορούσαν την ιδιοκτησία και τα ατυχήματα στις ΗΠΑ. Σήμερα, η Allianz δραστηριοποιείται τόσο στη Βόρεια όσο και στη Νότια Αμερική: Αργεντινή, Βερμούδες, Βενεζουέλα, Βραζιλία, Γαλλική Γκάνα, Γουαδελούπη, ΗΠΑ, Καναδάς, Κολομβία, Μεξικό. Οι εταιρείες της Allianz στις ΗΠΑ είναι γνωστές για τις υπηρεσίες τους στον τομέα της διαχείρισης ενεργητικού/περιουσίας. Παραδείγματα αυτών αποτελούν η Rimco που είναι μία από τις κορυφαίες εταιρείες διαχείρισης σταθερού εισοδήματος στον κόσμο, η Nicholas-Applegate που ηγείται στον κόσμο της διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων ενώ η Oppenheimer Capital είναι στην πρώτη γραμμή της διαχείρισης των ιδίων κεφαλαίων. Η Allianz Life είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος πάροχος των σταθερών προσόδων στις ΗΠΑ, ενώ το Fireman's Fund παρέχει ένα ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων και η Allianz Global Corporate & Specialties ειδικεύεται σε μεγάλες επιχειρήσεις.

Μέση Ανατολή & Αφρική: δέσμευση σε ένα δύσκολο περιβάλλον

Η Allianz δραστηριοποιείται σε πολλές χώρες της Αφρικής και την Αίγυπτο. Συγκεκριμένα, στην Αίγυπτο, η Allianz εκπροσωπείται από την Allianz Egypt, η οποία ειδικεύεται στους τομείς της γενικής ασφάλισης και της ασφάλισης ζωής. Επιπλέον, η Allianz έχει ακόμη πιο ισχυρή παρουσία στην Αίγυπτο και την Αφρική λόγω της εξαγοράς το 1997 της Allianz France (πρώην Assurances Générales de France (AGF)). Η Allianz France έχει δυναμική σε ασφαλιστικές και χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Δραστηριοποιείται στις εξής περιοχές: Ακτή Ελεφαντοστού, Γκάνα, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Καμερούν, Κατάρ, Κεντρική Αφρική, Λίβανο, Μαδαγασκάρη, Μάλι, Μαρόκο, Μπαχρέιν, Μπενίν, Μπουρκίνα Φάσο, Νότια Αφρική, Ομάν, Σαουδική Αραβία, Σενεγάλη, Τόγκο. Ο πιο ισχυρός τομέας της Allianz France είναι η ασφαλιστική κάλυψη ζωής, ακολουθεί αυτή του αυτοκινήτου και του πυρός.

5.5 Διοικητική οργάνωση της Allianz SE

Το εποπτικό συμβούλιο της Allianz SE, μετά τη συνεδρίασή του της 14 Δεκεμβρίου 2011, όρισε ότι θα ανασυγκροτηθεί με αποχώρηση μελών και είσοδο

νέων. Από την 1 Ιανουαρίου 2012 θα ενταχθούν στο διοικητικό συμβούλιο της Allianz SE οι Helga Jung (50), Gary Bhojwani (43) και Dieter Wemmer (54), ενώ ο Maximilian Zimmerer (53) από την 1η Ιουνίου του 2012.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Allianz SE αποτελείται από δέκα μέλη. Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ο Michael Diekmann. Στην τρέχουσα μορφή του το Διοικητικό Συμβούλιο περιλαμβάνει:

Όνομα	Αρμοδιότητα
Michael Diekmann	Διευθύνων Σύμβουλος
Dr. Paul Achleitner	Υπεύθυνος οικονομικών
Oliver Bäte	Έλεγχος, Υποβολή εκθέσεων, Κίνδυνος
Manuel Bauer	Αναπτυσσόμενες ασφαλιστικές αγορές
Clement B. Booth	Παγκόσμιοι ασφαλιστικοί κλάδοι
Enrico Cucchiani	Ασφάλιση σε Ευρώπη & Νότια Αμερική
Dr. Joachim Faber	Διαχειριστής περιουσιακών στοιχείων παγκοσμίως
Dr. Christof Mascher	Διευθύνων Σύμβουλος
Jay Ralph	Αγορές NAFTA
Dr. Werner Zedelius	Ασφάλιση σε γερμανόφωνες χώρες, Αρμόδιος Διευθυντής για εργασία και Κοινωνικής Πρόνοια

Παρά το γεγονός της μετατροπής της Allianz AG σε Allianz SE, το σύστημα των δύο βαθμίδων που συνίσταται από ένα διοικητικό και ένα εποπτικό συμβούλιο διατηρήθηκε. Το διοικητικό συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση της εταιρείας και συντονίζεται από τον πρόεδρό της. Το εποπτικό συμβούλιο έχει εποπτική και συμβουλευτική λειτουργία, είναι υπεύθυνο για το διορισμό, την παροχή συμβουλών, τον έλεγχο και την απόλυση των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

Ανθρώπινο Δυναμικό

Η Allianz Group έχει στο δυναμικό της περίπου 151.000 ανθρώπους σε όλο τον κόσμο. Λειτουργώντας σε διεθνές πλαίσιο, έχει ως στόχο να υποστηρίξει το προσωπικό μέσω διάφορων προγραμμάτων και ευκαιριών ώστε να εξελίσσεται συνεχώς. Η ποικιλομορφία είναι ένας βασικός παράγοντας της ανταγωνιστικότητας της εταιρείας με απώτερο στόχο να καλύπτει αποτελεσματικότερα τις ανάγκες των διάφορων πελατών σε όλο τον κόσμο.

5.6 Η δραστηριότητα της Allianz SE

Παραδείγματα ασφαλίσεων ζημιών

Κατοικία

Τα προγράμματα κατοικίας περιλαμβάνουν όλες τις ενδεχόμενες ζημιές που είναι πιθανό να συμβούν σε μια κατοικία.

- **All House Basic**

Το πρόγραμμα αυτό καλύπτει βασικές ενδεχόμενες ζημιές μεταξύ των οποίων και κάποιες που προκαλούνται από φυσικούς κινδύνους. Περιλαμβάνει: πυρκαγιά, κεραυνός, έκρηξη, πτώση δέντρων ή στύλων και προαιρετικά την περίπτωση σεισμού.

- **All House Master**

Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει όλες τις ενδεχόμενες ζημιές που αναφέρθηκαν στο all house basic και κάποιες επιπλέον που είναι πιθανό να συμβούν σε μια κατοικία. Το πακέτο ασφάλισης περιλαμβάνει επιπλέον ως προς τις φυσικές καταστροφές: ζημιές από καπνό πυρκαγιάς, έξοδα αποκομιδής συντριμμάτων, καταιγίδα, θύελλα, πλημμύρα, παγετός, χιονόπτωση. Προαιρετικά καλύπτεται η περίπτωση του σεισμού.

Τα πλεονεκτήματα των συγκεκριμένων προγραμμάτων στη συγκεκριμένη εταιρεία είναι το γεγονός ότι η αποζημίωση είναι σε αξία καινούριου, υπάρχει δυνατότητα ασφάλισης σε προσυμφωνημένη αξία (κτιρίου/περιεχομένου) ανά τετραγωνικό μέτρο με την εγγύηση της εταιρείας για αποζημίωση στο πραγματικό ύψος ζημιάς (κατάργηση του όρου υπασφάλισης) και επιπλέον ασφάλιση στην ίδια αξία και της τυχόν αναλογίας των κοινοχρήστων και κοινόκτητων χώρων. Επιπλέον,

υπάρχει η δυνατότητα για απαλλαγή από την επιβάρυνση ασφαλίσεων του αυτοκινήτου που ασφαρίζεται στην Allianz, για την πρώτη ζημία που τυχόν συμβεί, κάθε τρία χρόνια.

Ασφάλιση αυτοκινήτου

All For1 Prestige, All For1 Complete, All For1 Financing, All for 1 Plus

Τα προγράμματα αυτά καλύπτουν υλικές ζημιές αυτοκινήτου από πυρκαγιά. Η αποζημίωση υπολογίζεται στην τρέχουσα εμπορική του αξία, από πυρκαγιά ή έκρηξη από οποιαδήποτε αιτία. Επίσης, καλύπτονται φυσικά αίτια και παρέχονται αποζημιώσεις για ζημιές του αυτοκινήτου στην τρέχουσα εμπορική αξία του αυτοκινήτου από πλημμύρα, ανεμοθύελλα, καταιγίδα, σεισμό, έκρηξη ηφαιστείου ή άλλη φυσική διαταραχή με δυνατότητα να συμπεριληφθούν και ζημιές από χαλαζόπτωση.

Τα ίδια ασφαλιστικά πακέτα αφορούν και επαγγελματικού τύπου αυτοκίνητα όπως φορτηγά, αγροτικά και εταιρικά αυτοκίνητα.

Ασφάλιση σκαφών αναψυχής

Η Allianz προσφέρει προγράμματα για το σκάφος σας που περιλαμβάνουν και την κάλυψη για υλικές ζημιές ή/και σωματικές βλάβες που προκαλούνται και από φυσικά αίτια όπως ηφαιστειακή έκρηξη, σεισμός, κεραυνός, κακοκαιρία, πυρκαγιά.

Επιχείρηση

All Business

Το All Business είναι ένα πρόγραμμα της Allianz που προβλέπει όλες τις ενδεχόμενες ζημιές, που μπορεί να προκύψουν σε μια επιχείρηση και εξασφαλίζει το κτίριο και περιεχόμενο μιας επιχείρησης για μερική ή ολική καταστροφή η οποία οφείλεται σε τυχαία, απρόβλεπτα και αιφνίδια αίτια και περιλαμβάνει τις παρακάτω καλύψεις που σχετίζονται με τους φυσικούς κινδύνους:

- Πυρκαγιά, κεραυνός, ζημιές από καπνό πυρκαγιάς
- Πυρκαγιά από δάσος
- Έκρηξη
- Θύελλα, καταιγίδα, πλημμύρα, από νερά βροχής ή χιονιού
- Έξοδα αποκομιδής ερειπίων συνεπεία καλυπτομένων κινδύνων

- Ηλεκτρονικός εξοπλισμός κατά παντός κινδύνου για P.C. ταμειακές μηχανές- τηλεφωνικά κέντρα-fax-φωτοτυπικά μηχανήματα

Επίσης, μπορεί να δοθεί προαιρετικά και η κάλυψη του Σεισμού.

Όλες οι παραπάνω καλύψεις παρέχονται σε αξία καινούριου για κτίριο και περιεχόμενο (εξαιρουμένων των μηχανημάτων).

Ασφάλιση Πυρός/Συμπληρωματικών κινδύνων

Η παγκόσμια τεχνογνωσία του Ομίλου Allianz σε συνδυασμό με την πολυετή γνώση των αναγκών της ελληνικής αγοράς αποτελούν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην ασφάλιση βιομηχανικών και εμπορικών κινδύνων. Με δεδομένο ότι η ασφάλιση ενός βιομηχανικού ή ενός μεγάλου εμπορικού κινδύνου παρουσιάζει πολλές ιδιαιτερότητες, η Allianz έχει δημιουργήσει ένα εξειδικευμένο τμήμα ανάληψης των κινδύνων αυτών. Οι καλύψεις διαμορφώνονται ανάλογα με τον πελάτη και το είδος της επιχείρησης, προσφέροντας, έτσι, ένα ασφαλιστήριο που δύναται να καλύπτει κάθε κίνδυνο, από μια απλή πυρκαγιά μέχρι και κατά παντός κινδύνου δηλαδή: πυρκαγιά, άμεση πτώση κεραυνού, καπνός, πυρκαγιά από δάσος, ευρεία έκρηξη, πλημμύρα, καταιγίδα, θύελλα, χιόνι, χαλάζι, παγετός, καθίζηση ή κατολίσθηση εδάφους, σεισμός και/ή πυρκαγιά εκ σεισμού, απώλεια κερδών συνεπεία επελεύσεως καλυπτομένων κινδύνων.

Μεταφορές Εμπορευμάτων

Εξασφαλίστε τα διακινούμενα εμπορεύματα σας με κάθε αναγνωρισμένο μεταφορικό μέσο, κατά οποιαδήποτε φυσικής ζημίας ή απώλειας, διαλέγοντας κάποια από τις παρακάτω Ρήτρες :

- Institute Cargo Clause (A)

Η Ρήτρα αυτή καλύπτει απώλεια ή ζημία σας από οποιαδήποτε ζημία που δεν εξαιρείται ονομαστικά.

- Institute Cargo Clause (B)

Η Ρήτρα αυτή καλύπτει απώλεια ή ζημία μεταξύ άλλων και από πυρκαγιά ή έκρηξη, απόρριψη των εμπορευμάτων στη θάλασσα ή αρπαγή των από κύματα, σεισμό, ηφαιστιογενή έκρηξη ή κεραυνό.

- Institute Cargo Clause (C)

Η Ρήτρα αυτή καλύπτει απώλεια ή ζημία σας μεταξύ άλλων και από πυρκαγιά ή έκρηξη, μηχανικές βλάβες. Παρέχεται κάλυψη για τα μηχανήματα κάθε επιχείρησης για εσωτερικές ζημιές που οφείλονται σε οποιαδήποτε απρόβλεπτη και αιφνίδια αιτία, όπως φυσική έκρηξη, ελαττώματα χύτευσης και υλικών, βραχυκύκλωμα κ.α.

Ηλεκτρονικός Εξοπλισμός

Παρέχεται κάλυψη για τα ηλεκτρονικά συστήματα (ηλεκτρονικοί υπολογιστές, τηλεφωνικά κέντρα, φωτοτυπικά κ.α.) κάθε επιχείρησης κατά παντός κινδύνου, δηλαδή για απρόβλεπτες και αιφνίδιες ζημιές που τα επηρεάζουν άμεσα, όπως φωτιά, νερό κ.α.

Ειδικές ασφαλίσεις

Κατά Παντός Κινδύνου Τεχνικών Έργων

Η Allianz Ελλάδος διαθέτει μεγάλη πείρα στον κλάδο των τεχνικών ασφαλίσεων και το χαρτοφυλάκιο της εταιρείας για τον κλάδο αυτό συμπεριλαμβάνει σημαντικά έργα υποδομής όπως το Αττικό Μετρό, η Εγνατία οδός, ο προαστιακός σιδηρόδρομος καθώς και άλλα κτιριακά, ενεργειακά, και μηχανολογικά έργα. Με την ασφάλιση κατά παντός κινδύνου τεχνικών έργων κάποιος μπορεί να καλυφθεί για τις ξαφνικές και αιφνίδιες ζημιές που θα συμβούν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης έργων Πολιτικού Μηχανικού (π.χ. οικοδομές, οδοποιίες, έργα ύδρευσης-αποχέτευσης κ.α.) ή έργων Συναρμολόγησης (π.χ. μεταλλικά κτίρια, μηχανήματα παραγωγής κ.α.) από αιφνίδια και απρόβλεπτη αιτία όπως πυρκαγιά, θεομηνίες και ο σεισμός.

Φωτοβολταϊκά Συστήματα

Η ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας που αφορούν τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας είναι πλέον γεγονός στην Ελλάδα και επενδύονται σημαντικά κεφάλαια για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων. Ακολουθώντας τις εξελίξεις η Allianz Ελλάδος δημιούργησε ασφαλιστικά πακέτα που αφορούν στα Φωτοβολταϊκά Συστήματα. Οι καλύψεις περιλαμβάνουν κινδύνους όπως:

- Πυρκαγιά, άμεση πτώση κεραυνού
- Ευρεία έκρηξη

- Πυρκαγιά από δάσος
- Πλημμύρα, καταιγίδα, θύελλα
- Χιόνι, χαλάζι, παγετός
- Απομάκρυνση συντριμμάτων
- Σεισμός και/ή πυρκαγιά εκ Σεισμού
- Απώλεια κερδών.

Για Φωτοβολταϊκά αξίας άνω των 2.000.000 ευρώ η Allianz Ελλάδος προσφέρει ασφάλιση σύμφωνα με τις ατομικές σας ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του κινδύνου.

5.7 Οικονομική πορεία της Allianz SE

Το 2006 η Allianz SE, η μητρική εταιρεία, έγινε η πρώτη εταιρεία στο EURO STOXX 50 Index να εγκρίνει τη νομική μορφή της Societas Europaea, η οποία είναι μια νέα ευρωπαϊκή νομική μορφή για τις επιχειρήσεις αποθεμάτων. Ο κύκλος εργασιών της ανήλθε σε 236,4 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2010 με τα λειτουργικά της κέρδη να αγγίζουν τα 19,5 εκατ. ευρώ. Παράλληλα, η Allianz Ελλάδος μέσω της θυγατρικής Allianz ΑΕΔΑΚ διαχειρίζεται συνολικά κεφάλαια ύψους 420 εκατ. ευρώ

Η κερδοφορία της συγκριτικά με το 2009 σημείωσε αύξηση σε 2 βασικούς κλάδους:

- Γενική ασφάλιση: τα λειτουργικά αποτελέσματα άγγιξαν τα 15,5 εκατ.ευρώ με αύξηση της τάξης του 41,1% και τα καθαρά κέρδη έφτασαν τα 8,9 εκατ.ευρώ.
- Ασφάλειες ζωής: τα λειτουργικά αποτελέσματα άγγιξαν τα 3,7 εκατ.ευρώ με αύξηση της τάξης του 12,9% και τα καθαρά κέρδη τα 0,6 εκατ.ευρώ.

Το 2011, η Allianz Ελλάδος συνεχίζει την πορεία της με ανοδικούς ρυθμούς. Πέτυχε μία αύξηση της παραγωγής 2% (120 εκατ. ευρώ) στο 1ο εξάμηνο του 2011 έναντι του αντίστοιχου εξαμήνου του 2010, βελτίωσε τα συνολικά μερίδια αγοράς της. Επιπλέον, σημείωσε θετικό λειτουργικό (11,8 εκατ. ευρώ) και καθαρό αποτέλεσμα (9,2 εκατ. ευρώ). Ως προς τις επιμέρους δραστηριότητες:

- Ασφάλιση Αυτοκινήτων: το 1^ο εξάμηνο ενίσχυσε την παραγωγή της Allianz κατά 14,3% σε σχέση με το 2010

- Γενικές Ασφαλίσεις: το 1^ο εξάμηνο ενίσχυσε την παραγωγή της Allianz κατά 9,1% σε σχέση με το 2010
- Ασφαλίσεις Ζωής: το 1^ο εξάμηνο εμφάνισαν πτώση κατά 5,1% σε σχέση με το 2010.

Η παραγωγή ασφαλίσεων συνολικά στις Γενικές Ασφαλίσεις έφθασε τα 63,7 εκατ. ευρώ, ενώ ειδικότερα από τη δραστηριότητα στον κλάδο Ασφάλισης Αυτοκινήτων τα καθαρά κέρδη της ανήλθαν σε 4,6 εκατ. ευρώ. Στη θετική αυτή εξέλιξη καθοριστικά λειτούργησε η διαμόρφωση του δείκτη Combined Ratio στο 88,1%, με το δείκτη Ζημιών να ανέρχεται στο 56,7% και τον αντίστοιχο Δείκτη εξόδων στο 31,4%. Στις Ασφαλίσεις Ζωής, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2011 η Allianz Ελλάδος κατέγραψε θετικές επιδόσεις, με την παραγωγή ασφαλίσεων να διαμορφώνεται στα 56,7 εκατ. ευρώ. Η παραγωγή σε προϊόντα Σύνταξης και Αποταμίευσης αυξήθηκε κατά 4,7%, ενώ η παραγωγή σε προϊόντα υγείας κινήθηκε στα ίδια επίπεδα.

Ο Όμιλος Allianz ανακοίνωσε ισχυρά αποτελέσματα και για το 2ο τρίμηνο του 2011 με σημαντική ανάπτυξη σε κείριους τομείς εργασιών. Οι δείκτες παρέμειναν στα ίδια επίπεδα ή τα ξεπέρασαν σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010 παρά τα βάρη από τη κρίση χρέους στο Ευρώ και τις συναλλαγματικές διαφορές. Τα συνολικά έσοδα του Ομίλου Allianz άγγιξαν τα 24,6 δισ. €, μόλις 3,2% μειωμένα σε σχέση με τα αντίστοιχα υψηλά έσοδα των 25,4 δισ. € της προηγούμενης χρονιάς και 0,9% μειωμένα σε επίπεδο οργανικής ανάπτυξης. Τα λειτουργικά κέρδη του τριμήνου ήταν 2,3 δισ. €, στο ίδιο επίπεδο της προηγούμενης χρονιάς τα οποία και αποτελούν την υψηλότερη λειτουργική κερδοφορία μετά την οικονομική κρίση.

Η υψηλή απόδοση της Allianz όπως αποτυπώνεται στα αποτελέσματά της οφείλεται στη δυναμική του χαρτοφυλακίου της. Οι Γενικές Ασφαλίσεις σημείωσαν ανάπτυξη με κερδοφόρο αποτέλεσμα ενώ και η διαχείριση κεφαλαίων με τα αποτελέσματα ρεκόρ προστέθηκαν στις σταθερές θετικές επιδόσεις των Ασφαλίσεων ζωής.

Συνολικά, ο Όμιλος Allianz πέτυχε για το 2ο τρίμηνο του 2011 καθαρά κέρδη 1,07 δισ. €, παρά την καθαρή επιβάρυνση των 326 εκ. € από τις τρέχουσες μειώσεις των Ελληνικών κρατικών ομολόγων και τις σημαντικά αντίξοες συναλλαγματικές

κινήσεις. Το τρίμηνο έκλεισε 7,4% χαμηλότερα σε σχέση με το αντίστοιχο αποτέλεσμα του 1,157 δισ. € του 2ου τριμήνου του 2010.

Κατά τον κ. Michael Diekmann, «Τα αποτελέσματα της Allianz είναι πολύ ικανοποιητικά. Η γεωγραφική και επιχειρησιακή διασπορά των εργασιών της διατηρεί σε σταθερά επίπεδα κερδοφορίας. Τα αποτελέσματα είτε του 2ου τριμήνου ή του 1ου εξαμήνου του 2011 είναι αξιοσημείωτα ισχυρά λαμβάνοντας υπόψη τα υψηλά επίπεδα φυσικών καταστροφών, την αβεβαιότητα στις κεφαλαιαγορές, τις συναλλαγματικές διακυμάνσεις και τέλος την πρόσφατη μείωση στις αξίες χαρτοφυλακίων σε Ελληνικά κρατικά ομόλογα».

Κεφάλαιο 6

Assicurazioni Generali S.p.A²⁰

Η Assicurazioni Generali είναι η μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρεία στην Ιταλία και μία από τις μεγαλύτερες στην Ευρώπη με έδρα της στην Τεργέστη. Το 2010, Assicurazioni Generali ομάδας υπήρξε ο δεύτερος μεγαλύτερος ασφαλιστικός όμιλος στον κόσμο λόγω των εσόδων της μετά την AXA.

Ο Όμιλος Generali έχει μια παγκόσμια παρουσία, λειτουργεί σε περισσότερες από 60 αγορές στις πέντε ηπείρους και είναι μία από τις κορυφαίες 40²¹ εταιρίες του κόσμου. Διαθέτει στο δυναμικό της 107 ασφαλιστικές εταιρίες και 119 “holding”, οικονομικές και real estate εταιρίες, πάνω από 500 διεθνείς εταιρείες, πάνω από 85000 εργαζομένους και πάνω από 70 εκατομμύρια πελάτες σε όλο της το δίκτυο.

Σήμερα, ο Όμιλος Generali περιλαμβάνει 297 εταιρίες, δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 50 χώρες του κόσμου και απασχολεί 61.500 υπαλλήλους, κατέχοντας την 1η θέση στην ιταλική και τη 2η στην ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά. Τα τελευταία χρόνια η παρουσία του Ομίλου έχει ενισχυθεί αισθητά στις δυτικοευρωπαϊκές αγορές, με αλληπάλληλες εξαγορές και συγχωνεύσεις, ενώ η ανάπτυξη στις αγορές της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης είναι πλέον - συστηματική, μετά την απελευθέρωση της οικονομίας τους. Παράλληλα, με την ίδρυση γραφείων και θυγατρικών στις κυριότερες αγορές της Άπω Ανατολής, η λειτουργία δύο θυγατρικών στις Φιλιππίνες και δύο αντιπροσωπειών στην Κίνα, διατηρείται η κυριαρχία του Ομίλου, σε ό,τι αφορά το πλήθος των χωρών παρουσίας του. Η τάση διεθνοποίησης που χαρακτήριζε την εταιρεία από την αρχή της λειτουργίας της, την ώθησε στη ραγδαία εξάπλωσή της σε πενήντα χώρες στις πέντε ηπείρους.

²⁰ <http://www.generali.com/>, <http://www.generali.gr/>

²¹ 2011 Fortune Global 500, με βάση τα έσοδα του 2010

6.1 Ιστορική πορεία της Assicurazioni Generali S.p.A

Η εταιρεία ιδρύθηκε υπό την ονομασία Imperial Regia Privilegiata Compagnia di Assicurazioni Generali Austro-Italiche στις 26 Δεκεμβρίου 1831 στην Τεργέστη. Εκείνη την εποχή, η Τεργέστη ήταν το πιο σημαντικό λιμάνι της Αυστρο-Ουγγρικής Αυτοκρατορίας και η σημασία της εταιρείας μεγάλωσε, ώστε να φτάσει να γίνει ένας από τους μεγαλύτερους φορείς ασφάλισης τόσο στην Ιταλία όσο και στην Κεντρική Ευρώπη. Λίγους μόνο μήνες μετά την ίδρυσή της, η Generali άρχισε να επεκτείνεται εντός των συνόρων της αυστρο-ουγγρικής αυτοκρατορίας (Βιέννη, Βουδαπέστη, Πράγα), κάνοντας πραγματικότητα το όραμα των ιδρυτών της που αφορούσε την ανάπτυξη και τη διεθνή της παρουσία. Το επόμενο βήμα της Generali θα ήταν η επέκτασή της στα Βαλκάνια, την Ανατολική Ευρώπη, από τη Βαρσοβία μέχρι την Αγία Πετρούπολη, ενώ μέσα σε μερικές δεκαετίες έφτασε μέχρι την Αφρική, την Ασία, τη Βόρεια και τη Νότια Αμερική.

Ο Giovanni Cristoforo Ritter de Zahony ανέλαβε πρώτος τη θέση του προέδρου της εταιρείας, η οποία την περίοδο μετά την προεδρία του από το 1835 έως το 1909 παρέμεινε κενή. Από το 1848, η εταιρεία άλλαξε το όνομά της στην Assicurazioni Generali και υιοθέτησε ως σύμβολό της το Λιοντάρι του Αγίου Μάρκου. Το 1857, οι μετοχές της εταιρείας εισέρχονται για πρώτη φορά στο Χρηματιστήριο της Τεργέστης. Επίσης, από το 1875 μέχρι το 1914 τα μερίσματα της εταιρείας καταβάλλονται σε χρυσά φράγκα.

Η πρώτη ασφαλιστική θυγατρική της Generali έγινε στη Βιέννη το 1881 με το όνομα Erste Allgemeine ενώ το 1886 μεταφέρθηκαν τα κεντρικά της γραφεία στη σημερινή της έδρα. Το 1900 άλλη μία πρωτιά για την εταιρεία υπήρξε η έναρξη ενός επενδυτικού προγράμματος ακινήτων. Το 1909, μετά από πολλά χρόνια κενής προεδρίας ο Marco Besso ανέλαβε τα ηνία της Generali. Το 1918, η εταιρεία αποκτά πλήρη ιταλική εθνικότητα μετατρέποντας το μετοχικό κεφάλαιο σε λίρες ενώ το 1920 την προεδρία αναλαμβάνει ο Edgardo Morpurgo. Με το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και την πτώση της αυτοκρατορίας, η Τεργέστη έχασε τον κυρίαρχο ρόλο της ως μοναδικό λιμάνι μιας τεράστιας ενδοχώρας. Παρ' όλα αυτά, ο Όμιλος Generali

συνέχισε να προωθεί τα επεκτατικά του σχέδια, διερευνώντας τις αγορές εντός και εκτός Ιταλίας και εξαγοράζοντας σημαντικά μερίδια άλλων ασφαλιστικών εταιριών.

Ο πόλεμος του 1940 επηρέασε τη λειτουργία της εταιρείας όταν και διακόπηκαν όλες οι επαφές με την οργάνωση του Ομίλου σε χώρες εχθρικές. Μετά το τέλος του μετά το Β΄ Παγκόσμιου πολέμου, το 1945, η εταιρεία μετέφερε την έδρα της στη Ρώμη. Ταυτόχρονα, η Generali αποκλείστηκε από τις αγορές της Ανατολικής Ευρώπης, χάνοντας 14 ασφαλιστικές εταιρίες και μεγάλο μέρος των περιουσιακών της στοιχείων. Με τη νέα κατάσταση άλλαξε ο χάρτης της επικράτειάς της, χωρίς αυτό να αλλάξει την παράδοση της παγκοσμιότητάς της. Το 1948, με νέο άτομο στην προεδρία, τον Mario Abbiate η Generali ξεκίνησε την επέκτασή της εκτός ιταλικών εδαφών. Επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον και όλες τις προσπάθειές της στην αναδιάρθρωση των διεθνών δικτύων της, η Generali επανέκτησε το χαμένο έδαφος και αναπτύχθηκε σε νέες, σημαντικές αγορές εκτός Ευρώπης (Νότια Αμερική, Ασία και Αφρική).

Αρκετά χρόνια αργότερα, το 1966, η Generali υπογράφει συμφωνία συνεργασίας με Aetna, τη μεγαλύτερη αμερικανική ασφαλιστική εταιρεία και το 1971 άλλαξε το εμπορικό της σήμα με τη συντομευμένη ονομασία «Generali». Στη συνέχεια, το 1989, η Generali ξεκίνησε μια κοινή επιχείρηση στην Ουγγαρία, αποτελώντας τον πρώτο ασφαλιστή από τη Δύση για να ξεκινήσουν πάλι οι λειτουργίες της στην Ανατολική Ευρώπη. Το 1994 ιδρύθηκε η Genertel, η πρώτη ιταλική ασφαλιστική εταιρεία που πουλούσε ασφαλιστικές υπηρεσίες από το τηλέφωνο ενώ το 1996 αποκτά ηλεκτρονική σελίδα, www.generali.com. Το 1997 η Generali αναλαμβάνει τον έλεγχο των δύο κορυφαίων ομίλων, AMB και Migdal, ενισχύοντας τη θέση της σε Γερμανία και Ισραήλ και ένα χρόνο αργότερα ο όμιλος εισέρχεται στον κλάδο των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Η επόμενη δεκαετία ξεκινάει με την εξαγορά της ιταλικής ασφαλιστικής εταιρείας INA ενώ το 2001 η Generali China Life Ins. Co. ιδρύεται στην Κίνα.

6.2 Στρατηγική της Assicurazioni Generali S.p.A

Ο Όμιλος Generali με την εμπειρία της, που χρονολογείται πάνω από δύο σχεδόν αιώνες, την αδιαμφισβήτητη και αναγνωρισμένη οικονομική ισχύ της καθώς

και τις σημαντικές συνεργασίες της με μεγάλους διεθνείς ασφαλιστικούς οργανισμούς, λειτουργεί σε όλους τους κλάδους ασφάλισης. Με την ικανότητά της να προσαρμόζεται εύκολα σε όλες τις αλλαγές της αγοράς, η Generali αποτέλεσε συχνά την κινητήρια δύναμη της καινοτομίας στη βιομηχανία:

- Euroop Assistance (Παρίσι): παγκόσμιος ηγέτης στον τομέα βοήθειας
- Genertel (Ιταλία): εξειδίκευση στην απευθείας πώληση μέσω τηλεφώνου και web.

Ο Όμιλος Generali συνέχισε να λειτουργεί με τις ακόλουθες στρατηγικές γραμμές:

- επιδίωξη της αποδοτικότητας σε λειτουργικό επίπεδο
- βελτιστοποίηση των δικτύων διανομής με στόχο, ιδίως, την προσφορά προϊόντων υψηλής απόδοσης στον τομέα της ζωής
- άρτια οργανωμένο δίκτυο πωλήσεων
- εδαφική διαφοροποίηση
- σχέσεις εμπιστοσύνης με τους συνεργάτες της
- εμμονή στους στόχους και τη στρατηγική που έχει χαράξει
- παροχή ποιοτικών υπηρεσιών.

Όλα αυτά αποτελούν τα θεμέλια πάνω στα οποία στηρίζεται η εξέλιξη και η ανάπτυξή της με εχέγγυα τη διεθνή γνώση και την οικονομική δύναμή της. Με βάση όλα αυτά ο Όμιλος κατάφερε ώστε τόσο οι ώριμες αγορές, όπως η Ιταλία, η Γαλλία και η Γερμανία, όσο και οι αναδυόμενες αγορές όπως η Κίνα, η Αργεντινή και το Μεξικό, να συμβάλουν θετικά στα συνολικά του έσοδα από τα ασφάλιστρα.

Όσον αφορά την καινοτομία, ο Όμιλος στήριξε τη στρατηγική του στη δημιουργία νέων προϊόντων και νέων καναλιών διανομής. Πιο αναλυτικά, τα νέα ασφαλιστικά προϊόντα αναπτύχθηκαν με στόχο την καλύτερη αντιμετώπιση των αναγκών των ιδιωτών, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων του γεωργικού τομέα. Επιπλέον, ο Όμιλος διεύρυνε και ενίσχυσε τη χρήση καινοτόμων καναλιών πώλησης για την παροχή έγκαιρης και υψηλής ποιότητας υπηρεσιών, εν μέρει μέσω της χρήσης του Web καθώς και νέων εφαρμογών μέσω του κινητού τηλεφώνου. Ο Όμιλος συνεχίζει τη στρατηγική ανάπτυξης της σε νέες χώρες και τομείς της αγοράς.

6.3 Η Assicurazioni Generali S.p.A στην Ευρώπη

Οι κύριες ασφαλιστικές αγορές, στις οποίες ο Όμιλος Generali δραστηριοποιείται, σημείωσαν σημαντική ποικιλομορφία επιδόσεων σε όρους εγγεγραμμένων ασφαλιστών κατά γεωγραφική περιοχή και τομέα δραστηριότητας. Ο τομέας της ασφάλισης ζωής κατέγραψε γενικά μία επιβράδυνση σε σύγκριση με την ισχυρή ανάπτυξη που σημείωσε το 2010. Ακόμη και στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης κατά το ίδιο διάστημα παρατηρήθηκε η ίδια τάση, με εξαίρεση την Τσεχική Δημοκρατία, η οποία διατηρήθηκε στα υψηλά ποσοστά που παρατηρήθηκαν το 2010.

Μερικά παραδείγματα κατά γεωγραφική περιοχή όσον αφορά τον τομέα ασφάλισης ζωής παρατίθενται παρακάτω:

Ιταλία: παρά την πτώση που αναφέρθηκε σε σχέση με το 2010, τα εγγεγραμμένα ασφαλιστήρια που αναφέρθηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους αύξησαν τους όγκους ασφαλιστών στα επίπεδα πριν από την παγκόσμια κρίση. Η μείωση των εγγεγραμμένων ασφαλιστών υπήρχε σε όλες τις κατηγορίες προϊόντων.

Γαλλία: Η μείωση των εγγεγραμμένων ασφαλιστών, που αναφέρθηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, προήλθε από την αβεβαιότητα που προκάλεσε το ενδεχόμενο αλλαγής στη φορολογική μεταχείριση των προϊόντων αποταμίευσης καθώς και της χρηματοοικονομικής κατάστασης της αγοράς.

Ως προς τους άλλους τομείς δραστηριότητας, τα εγγεγραμμένα ασφαλιστήρια επηρεάστηκαν από την αδυναμία της οικονομικής ανάκαμψης, η οποία έχει αρνητική επίδραση στην αγοραστική τάση προϊόντων ασφάλειας. Μερικά παραδείγματα κατά γεωγραφική περιοχή όσον αφορά τους άλλους τομείς ασφάλισης παρατίθενται παρακάτω:

Γαλλία: Σημειώθηκε ανάπτυξη στα εγγεγραμμένα ασφαλιστήρια κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, η οποία προήλθε από τη σημαντική αύξηση των τιμολογίων και την αύξηση του κόστους των υπηρεσιών υγείας.

Γερμανία: Η ισχυρή απόδοση του κλάδου της μεταποίησης ενίσχυσε τα εγγεγραμμένα ασφαλιστήρια στον τομέα των ακινήτων, ατυχημάτων καθώς και άλλες υλικές ζημιές σε ακίνητα.

6.4 Δίκτυα λειτουργίας της Assicurazioni Generali S.p.A

Ο Όμιλος Generali είναι ένας από τους πιο σημαντικούς παίκτες στην παγκόσμια αγορά ασφαλιστικών και χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Η ηγεσία της βρίσκεται στην Ιταλία και η Assicurazioni Generali είναι η μητρική εταιρεία του Ομίλου και η κύρια εταιρεία εκμετάλλευσης. Η Generali δραστηριοποιείται κυρίως στην Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και την Ανατολική Ασία. Διαθέτει μεγάλα μερίδια αγοράς στην Αυστρία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, τη Γαλλία, τη Γερμανία (με το όνομα της Generali Deutschland), την Ελβετία, την Ιαπωνία, την Ισπανία, το Ισραήλ, την Ιταλία, την Κίνα, την Κροατία, την Πολωνία, τη Σερβία, τη Σλοβενία ενώ ανέπτυξε δευτερογενείς εργασίες στη Λατινική Αμερική (πχ Παναμάς).

Χαρακτηριζόταν από την αρχή από μια ισχυρή διεθνή προοπτική και έφτασε σήμερα να έχει εδραιώσει τη θέση της ανάμεσα στους κορυφαίους φορείς ασφάλισης στον κόσμο, κατέχοντας σημαντικά μερίδια αγοράς στη Δυτική Ευρώπη, που είναι και ο κύριος τομέας της δραστηριότητάς της, και ιδιαίτερα στην Αυστρία, Γαλλία, Γερμανία, Ελβετία και Ισπανία. Επιπλέον διατηρεί υψηλή θέση σε Ισραήλ και Αργεντινή.

Τα τελευταία χρόνια, ο Όμιλος έχει κάνει μια σημαντική επέκταση σε 14 χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης ενώ ταυτόχρονα έχει ιδρύσει γραφεία στις κύριες αγορές της Άπω Ανατολής όπως στην Ινδία και την Κίνα. Ειδικότερα, στην Κίνα, έχει γίνει μόνο με λίγα χρόνια λειτουργίας της ηγέτιδας επιχείρησης μεταξύ των ασφαλιστικών εταιρειών ξένων συμφερόντων.

Η εταιρεία ανέπτυξε τη δραστηριότητά της στην Ιερουσαλήμ στο «Generali Building», το οποίο είχε χτιστεί από την ιταλική εταιρεία το 1935. Το κτίριο εξακολουθεί να είναι γνωστό με αυτήν την ονομασία όμως δεν έχει καμία σχέση με την εταιρεία αλλά αποτελεί ένα διάσημο ορόσημο της περιοχής.

6.5 Η Assicurazioni Generali S.p.A στην Ελλάδα

Η Generali είναι η παλαιότερη ασφαλιστική εταιρεία στην Ελλάδα. Πραγματοποίησε την είσοδό της στην ελληνική αγορά το 1886 με την ίδρυση του πρακτορείου – Γενικές Ασφάλειες Τεργέστης. Επικεφαλής της γενικής αντιπροσωπείας Ελλάδος αναλαμβάνει ο Β. Μάισα μέχρι το 1965. Μετά το θάνατό του, αναλαμβάνει ο Ζακ Καπουάνο. Την εποχή εκείνη, η Generali είναι η πρώτη εταιρεία που λανσάρει το ασφαλιστήριο ομαδικής συνταξιοδότησης στην Ελλάδα και συνεχίζει να καινοτομεί, δημιουργώντας ασφαλιστήριο κατά παντός κινδύνου συναρμολόγησης για τα Διυλιστήρια Κορίνθου.

Το 1980 η μορφή της εταιρείας στην Ελλάδα αλλάζει αφού το πρακτορείο μετατρέπεται σε υποκατάστημα της Assicurazioni Generali. Το 1986 συστάθηκε η εταιρεία Generali Life, η οποία δραστηριοποιείται στις ασφάλειες ζωής και υγείας, καλύπτοντας ατομικούς και ομαδικούς κινδύνους. Το 1991, το υποκατάστημα γίνεται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία Generali Hellas A.A.E, η οποία συνεχίζει τις δραστηριότητες που ξεκίνησε ο Όμιλος το 1886 στις γενικές ασφάλειες. Το 1993, η Generali Life εξαγοράζει το χαρτοφυλάκιο της Schweiz Life, υποκαταστήματος της Swiss Re, γεγονός που δίνει μεγαλύτερη ώθηση στην εταιρεία. Το 1998, ακολουθώντας μια δυναμική στρατηγική ανάπτυξης, η Generali Hellas εξαγοράζει το υποκατάστημα της ελβετικής Zurich Insurance στην Ελλάδα, οπότε και πραγματοποιούνται σημαντικές αλλαγές στο μάνατζμεντ των εταιριών. Η κουλτούρα της εταιρείας αλλάζει ριζικά και η πολιτική της γίνεται πελατοκεντρική.

Το 1999, η Generali Hellas αναλαμβάνει το υπό εκκαθάριση χαρτοφυλάκιο ζημιών της Schweiz Insurance. Η εταιρεία της Generali στην Ελλάδα, η Generali Hellas A.E.E. είναι 100% θυγατρική της Assicurazioni Generali Τεργέστης και δεν έχει συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις στην Ελλάδα.

Η δεκαετία του 2000 σηματοδότησε την απαρχή μιας νέας περιόδου της Generali στην ελληνική ασφαλιστική αγορά. Η συμμετοχή της Generali στα μεγαλύτερα τεχνικά έργα της χώρας, όπως το Αττικό Μετρό, η Εγνατία Οδός, το Αεροδρόμιο και τα Ολυμπιακά Έργα, καθώς και η ανάληψη μεγάλων βιομηχανικών και εταιρικών κινδύνων είναι μερικά από τα παραδείγματα που την καθιστούν αξιόπιστη και επιβεβαιώνουν το έργο της. Επιπλέον, η Generali συμμετέχει στα κοινωνικά δρώμενα ως χορηγός για τις τέχνες, τον αθλητισμό, τα φιλανθρωπικά ιδρύματα και διάφορα πολιτιστικά δρώμενα. Το 2010 έγινε η ενοποίηση της Generali Hellas και Generali Life υπό την επωνυμία Generali Hellas AAE.

6.6 Η δραστηριότητα της Assicurazioni Generali S.p.A

Παραδείγματα ασφαλίσεων ζημιών

Κατοικία

Home Comfort

Η Generali, γνωρίζοντας πόσο σημαντικό είναι το αίσθημα της ασφάλειας στο σπίτι, σχεδίασε ένα πρωτοποριακό για τα ελληνικά δεδομένα πρόγραμμα ασφάλισης κατοικίας με μεγάλη ευελιξία. Το πρόγραμμα Home Comfort δίνει τη δυνατότητα να ασφαλιστεί η κατοικία διαμορφώνοντας ένα προσωπικό πρόγραμμα ασφάλισης για τον κάθε ασφαλισμένο είτε είναι ιδιοκτήτης είτε ενοικιαστής στην προς ασφάλιση κατοικία. Η Generali δίνει την ευκαιρία να ασφαλιστεί μαζί με την κύρια κατοικία και η εξοχική αλλά πρωτοπορεί παρέχοντας ασφαλιστική κάλυψη για την υπό ανέγερση κατοικία. Οι βασικές καλύψεις του προγράμματος μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν:

- **Πυρκαγιά:** το πρόγραμμα καλύπτει για ζημιές που προκαλούνται από πυρκαγιά που οφείλεται σε οποιαδήποτε αιτία.
- **Φυσικά φαινόμενα:** Η αδυναμία του ανθρώπου να προβλέψει τις καιρικές συνθήκες μπορεί να ξεπεραστεί με αυτήν την παράμετρο κάλυψης. Το

πρόγραμμα παρέχει ασφάλιση για πλημμύρα, θύελλα, καταιγίδα, χαλάζι, παγετός, χιόνι

- Νερό: Το νερό μπορεί να γίνει αιτία πρόκλησης σοβαρών ζημιών στα κτίρια και το περιεχόμενό τους. Τότε, δίνεται η δυνατότητα από το Home Comfort να καλύπτει για κάθε ζημιά που μπορεί να προκληθεί από διαρροή, διάρρηξη ή υπερχειλίση δεξαμενών, σωληνώσεων, εγκαταστάσεων ύδρευσης, θέρμανσης ή κλιματισμού, αποχέτευσης και γενικά αποχετευτικού δικτύου.

Στις προαιρετικές καλύψεις περιλαμβάνονται οι περιπτώσεις του σεισμού, της καθίζησης και της κατολίσθησης εδάφους.

Η αποζημίωση στις περιπτώσεις αυτές γίνεται σε «Αξία Αντικατάστασης Καινούριου», δηλαδή:

- Οικοδομή: αποζημίωση στο ποσό που απαιτείται για την κατασκευή ενός καινούριου, πανομοιότυπου κτιρίου, αντίστοιχης ποιότητας και ίδιας χρήσης στο ίδιο οικόπεδο.
- Περιεχόμενο / Πάγιος Εξοπλισμός: αποζημίωση με το ποσό που απαιτείται για την αντικατάσταση / επισκευή κάθε αντικειμένου με ένα καινούριο της ίδιας χρήσης και προδιαγραφών.

Ασφάλιση αυτοκινήτου

Η Generali παρέχει στο βασικό κορμό του πακέτου αυτού κάλυψη μόνο για την περίπτωση πυρκαγιάς μεταξύ άλλων και όχι για τα διάφορα φυσικά φαινόμενα, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στις προαιρετικές καλύψεις ως δυνατότητα.

Επιχείρηση

Η Generali παρέχει ασφαλιστική κάλυψη στον επιχειρηματία ή τον ελεύθερο επαγγελματία για την επιχείρηση ή τον επαγγελματικό του χώρο, ανεξαρτήτως μεγέθους, με στόχο να τον απαλλάξει από οποιαδήποτε μορφής κίνδυνο. Κάθε επιχείρηση θεωρείται μοναδική και η Generali, με τη μακρόχρονη διεθνή εμπειρία της, οργάνωσε το **Business Value** προσφέροντας ένα μεγάλο φάσμα επιλογών για τη δημιουργία του κατάλληλου ασφαλιστηρίου.

Οι βασικές καλύψεις του προγράμματος Business Value είναι οι εξής:

- Πυρκαγιά: Το Business Value καλύπτει την επιχείρησή σας σε περίπτωση πυρκαγιάς ανεξάρτητα από την αιτία που την προκαλεί (από αμέλεια ή τυχαίο γεγονός) και αποζημιώνει για το σύνολο των ζημιών.
- Φυσικά φαινόμενα: Οι πλημμύρες, οι θύελλες, οι καταιγίδες, το χαλάζι, ο παγετός, το χιόνι είναι καιρικά φαινόμενα που μπορεί να αποτελέσουν αιτίες ζημιάς ή προβλημάτων λειτουργίας σε κτίρια και επιχειρήσεις.
- Νερό: Το Business Value καλύπτει τον επιχειρηματία ή τον ελεύθερο επαγγελματία για κάθε ζημιά που μπορεί να προκληθεί από διαρροή, διάρρηξη ή υπερχειλίση δεξαμενών, σωληνώσεων, εγκαταστάσεων ύδρευσης, θέρμανσης ή κλιματισμού, αποχέτευσης και γενικά αποχετευτικού δικτύου.

Προαιρετικά ο εκάστοτε ασφαλισμένος μπορεί να ζητήσει κάλυψη για:

- Σεισμό: Το πρόγραμμα αυτό δίνει τη δυνατότητα να καλύψει για ζημιές από σεισμό ή και τα επακόλουθά του.
- Καθίζηση / Ολίσθηση: Στη περίπτωση που ασφαλισμένα κτίρια υποστούν ζημιές από καθίζηση / ολίσθηση του εδάφους.

Η αποζημίωση στις περιπτώσεις αυτές γίνεται σε «Αξία Αντικατάστασης Καινούριου», δηλαδή:

- Οικοδομή: αποζημίωση στο ποσό που απαιτείται για την κατασκευή ενός καινούριου, πανομοιότυπου κτιρίου, αντίστοιχης ποιότητας και ίδιας χρήσης στο ίδιο οικόπεδο.
- Περιεχόμενο / Πάγιος Εξοπλισμός: αποζημίωση με το ποσό που απαιτείται για την αντικατάσταση / επισκευή κάθε αντικειμένου με ένα καινούριο της ίδιας χρήσης και προδιαγραφών.

Ασφάλιση έργων τέχνης

Η Generali θεωρώντας ότι η τέχνη απαιτεί ειδική ασφάλιση και προστασία και αξιοποιώντας την πολυετή και παγκόσμια εμπειρία σε ασφαλίσεις έργων τέχνης δίνει τη δυνατότητα σε ιδιώτες και επαγγελματίες να καλυφθούν ασφαλιστικά μεταξύ άλλων για φθορά ή καταστροφή κάποιου συλλεκτικού κομματιού από πυρκαγιά, σεισμό, πλημμύρα, έκρηξη. Η εταιρεία προσφέρει προγράμματα για κάθε

πιθανό κίνδυνο και τα οποία χαρακτηρίζονται από ταχύτητα σε περιπτώσεις καταβολής αποζημιώσεων.

6.7 Οικονομική πορεία της Assicurazioni Generali S.p.A

Η πορεία της Generali περιγράφεται στην ακόλουθη φράση, όπως διατυπώθηκε στην αναφορά που δημοσίευσε η εταιρεία στις 11/11/11:

“Strong industrial performance despite worsening market crisis”

η οποία περιγράφει τη δυνατή παρουσία της εταιρείας παρόλο το αρνητικό κλίμα των αγορών λόγω της παγκόσμιας κρίσης. Τα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε 825 εκατ.ευρώ σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010 (9μηνο). Τα κέρδη είναι μειωμένα σε σχέση με πέρυσι λόγω των καθαρών απωλειών που σημειώθηκαν στις αξίες και ανήλθαν στα 824 εκατ.ευρώ εκ των οποίων το ποσό των 329 εκατ.ευρώ συνδεόταν άμεσα με τα ελληνικά ομόλογα.

Τα λειτουργικά κέρδη κατά κλάδο είχαν αντιθετικό αποτέλεσμα αφού το λειτουργικό κέρδος για τον κλάδο της ζωής σημείωσε πτώση της τάξης του 14,1% σε σχέση με πέρυσι ενώ για τον κλάδο ασφαλειών ζημιών σημειώθηκε μία μεγέθυνση στο λειτουργικό αποτέλεσμα της τάξης του 36,4%. Επίσης, το λειτουργικό αποτέλεσμα του χρηματοπιστωτικού τομέα έμεινε σταθερά θετικό, 0,7% εξαιτίας της θετικής λογιστικής κατάστασης της εταιρείας και της Banca Generali. Αξίζει να σημειωθεί ότι θετική πορεία παρατηρήθηκε σε όλες τις κύριες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, ιδιαίτερα στην Ιταλία, τη Γαλλία και τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Όσον αφορά τα ασφάλιστρα:

- για ασφάλειες ζημιών: έφτασαν μέχρι και τα 16,9 εκατ.ευρώ σημειώνοντας αύξηση της τάξεως του 2,3% (κυρίως το 3^ο τρίμηνο) για όλες τις κατηγορίες επιχειρηματικής δραστηριότητας
- για ασφάλειες ζωής: έφτασαν τα 34,4 εκατ.ευρώ σημειώνοντας μία πτώση της τάξεως του 7,7% λόγω των τάσεων που επικρατούσαν στις αγορές της Ευρωζώνης. Πρέπει να τονιστεί ότι η μείωση αυτή παρατηρήθηκε παρά τη μείωση της εφάπαξ καταβολής ασφαλίσεων κατά 21,2%.

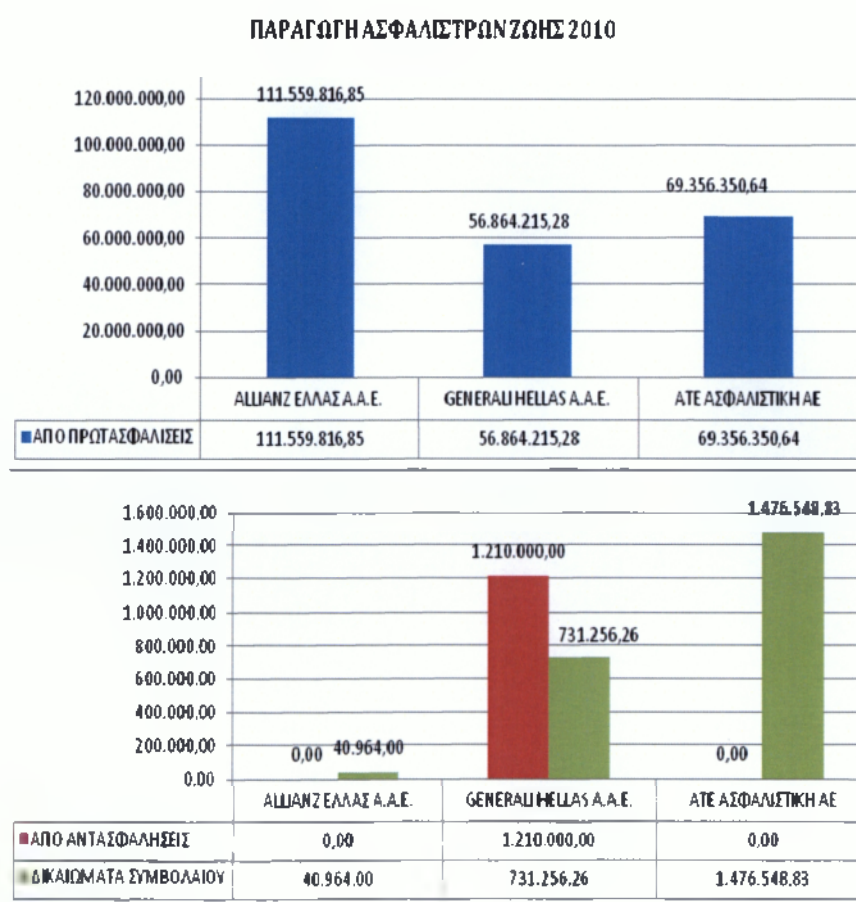
Είναι χαρακτηριστική η δήλωση του Διευθύνοντος Συμβούλου του Ομίλου Generali, Giovanni Perissinotto: *"Παρά το δύσκολο χρηματοοικονομικό και οικονομικό περιβάλλον, ο Όμιλος συνεχίζει να επιδεικνύει σημαντική πρόοδο, ιδίως στον τομέα ασφάλισης ζημιών. Η επίδοση αυτή αιτιολογείται από τη δύναμη του επιχειρηματικού μοντέλου της εταιρείας, το οποίο βασίζεται στη διαφοροποίηση ανάλογα με την εκάστοτε αγορά δραστηριοποίησης, τη γεωγραφική περιοχή και τα κανάλια διανομής του Ομίλου"*.

Κεφάλαιο 7

7.1 Αξιολόγηση ασφαλιστικών εταιρειών

Μετά την παρουσίαση των τριών ασφαλιστικών εταιρειών είναι φανερό ότι παρόλη την παγκόσμια οικονομική κρίση εξακολουθούν να έχουν θετικό αποτέλεσμα αν και μειωμένο. Βάσει της οικονομικής χρήσης του 2010, η παραγωγή ασφαλίσεων για τις ασφαλίσσεις ζωής και ζημιών διαμορφώθηκε για τις τρεις εταιρείες ως εξής:

Διάγραμμα 4: Ασφαλίσσεις ζωής

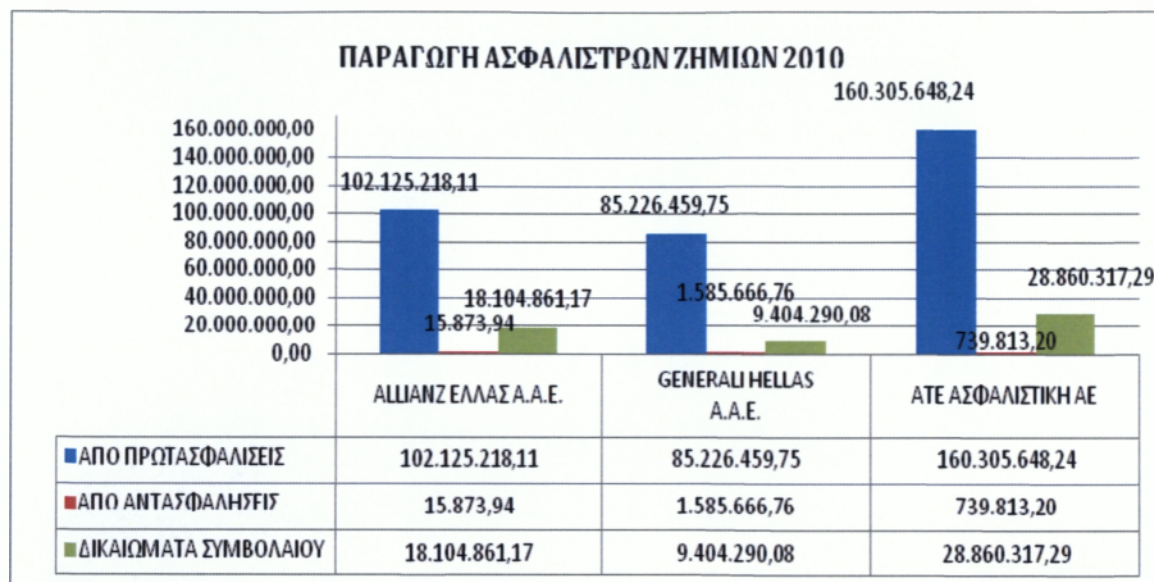
Πηγή: www.eaee.gr

Παραθέτονται τρεις περιπτώσεις:

- Ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσσεις
- Ασφάλιστρα από αναλήψεις
- Δικαιώματα συμβολαίου.

Στον τομέα ασφαλίσεων ζωής η Allianz ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε. κρατάει τα ηνία για την παραγωγή ασφαλιστρών το 2010, έχοντας κατά κύριο λόγο ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις. Στο παρακάτω διάγραμμα βλέπουμε την παραγωγή ασφαλιστρών για τις ασφαλίσεις ζημιών:

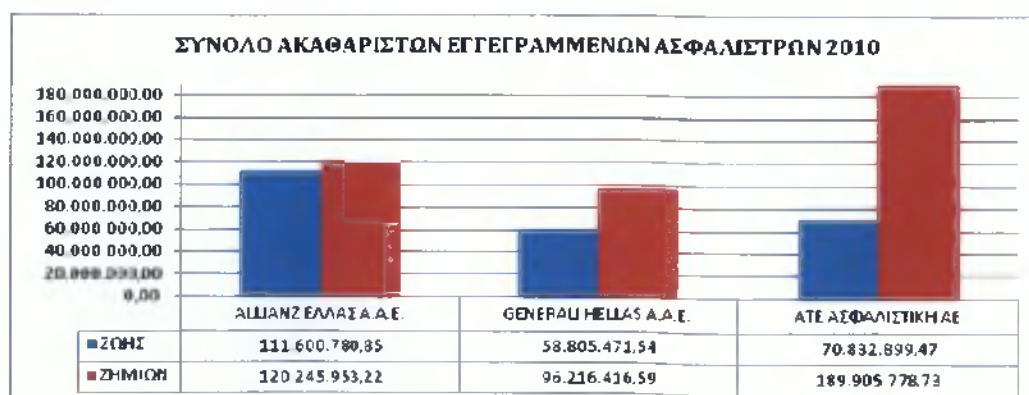
Διάγραμμα 5: Ασφαλίσεις ζημιών

Πηγή: www.eaee.gr

Όσον αφορά τις ασφαλίσεις ζημιών, η ΑΤΕ Ασφαλιστική φαίνεται να είναι πρώτη μεταξύ των τριών εξεταζόμενων εταιρειών στα ασφάλιστρα ζημιών για το οικονομικό έτος 2010. Συγκεντρωτικά, παρατίθεται το παρακάτω διάγραμμα ώστε να γίνουν αντιληπτά όσα διαπιστώσαμε:

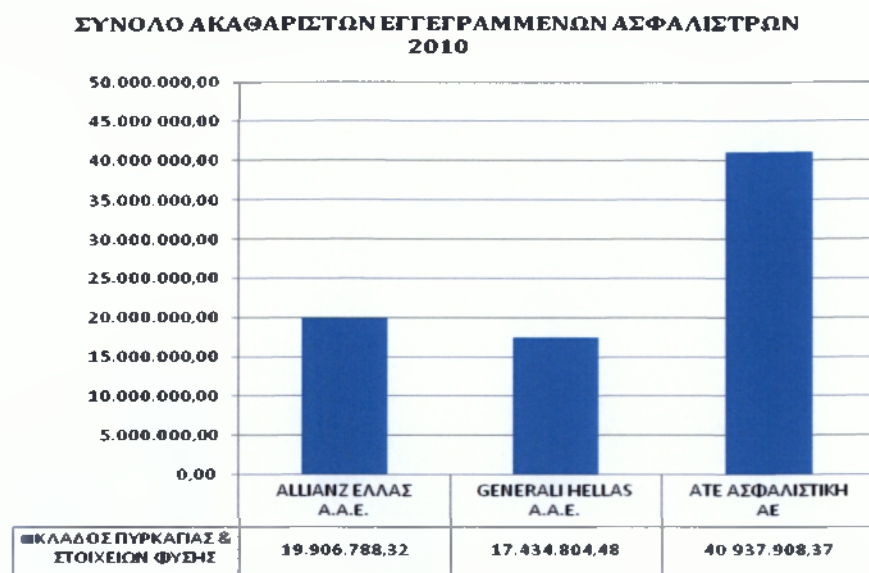
Διάγραμμα 6: Ασφαλίσεις ζωής και ζημιών 2010

Πηγή: www.eaee.gr

Στη συνέχεια, θα παραθέσουμε την ανάλυση της παραγωγής ζημιών για τον κλάδο πυρκαγιάς και στοιχείων φύσης για τις τρεις εξεταζόμενες ασφαλιστικές εταιρείες:

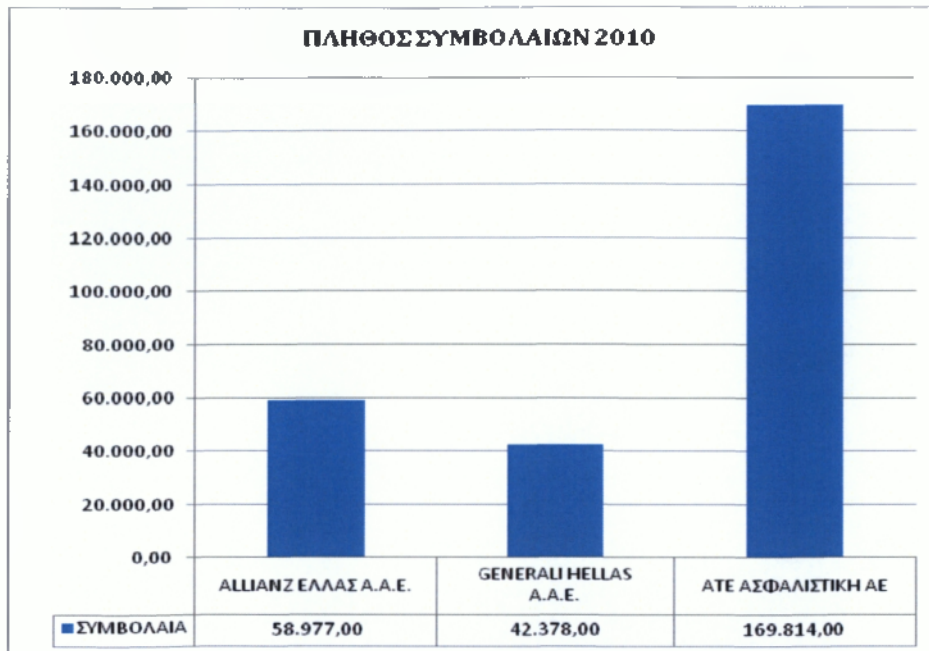
Διάγραμμα 7: ασφάλιστρα 2010 - κλάδος πυρκαγιάς και στοιχείων της φύσης

Πηγή: www.eaee.gr

Είναι φανερό ότι η ΑΤΕ Ασφαλιστική συγκριτικά με τις άλλες τρεις προηγείται ως προς τα ασφάλιστρα για το συγκεκριμένο κλάδο. Το αποτέλεσμα αυτό δεδομένου των ιδιαίτερων ασφαλιστικών προγραμμάτων της ΑΤΕ Ασφαλιστικής δεν προκαλεί εντύπωση αν και οι άλλες δύο εταιρείες είναι μακροβιότερες και με μεγαλύτερη ενδεχομένως εμπειρία στον ασφαλιστικό κλάδο. Το γεγονός ότι η ΑΤΕ Ασφαλιστική είναι ελληνικής κοπής εξηγεί ως ένα βαθμό και την επιλογή των ασφαλισμένων, τουλάχιστον αναλύοντας τις τρεις αυτές εταιρείες. Ως προς τον αριθμό των συναφθέντων συμβολαίων για το 2010, είναι φανερό ότι η ΑΤΕ Ασφαλιστική έχει μια μεγάλη διαφορά από τις άλλες δύο εταιρείες:

Διάγραμμα 8: Συναφθέντα συμβόλαια για το 2010

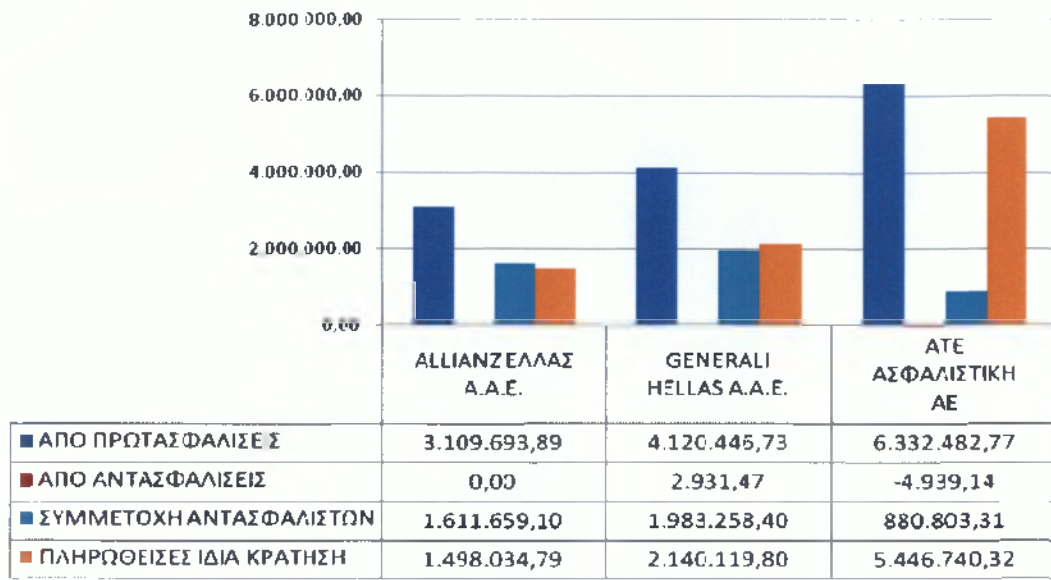

Τα συμβόλαια που έχουν συναφθεί και αφορούν στον κλάδο πυρκαγιάς και στοιχείων της φύσης είναι τα τριπλάσια από τις άλλες δύο εταιρείες, παρόλο που η Allianz και η Generali δραστηριοποιούνται παγκοσμίως σε αγορές που πλήττονται από φυσικές καταστροφές και έχουν δείξει ότι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένες βάσει των προσφερόμενων προγραμμάτων τους πιθανόν γιατί απευθύνονται σε ελληνικό κοινό.

Βέβαια, αναλύοντας τις εταιρείες αυτές, θα ήταν ωφέλιμο να συγκρίνουμε και τα ποσα των δοθεισών αποζημιώσεων, ώστε να γίνει κατανοητό κατά πόσο έχουν σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και τι ποσά καλύφθηκαν από αντασφάλιση:

Διάγραμμα 9: Ανάλυση αποζημιώσεων ζημιών - Κλάδος πυρκαγιάς & στοιχείων της φύσης

ΠΛΗΡΩΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ 2010

Πηγή: www.eaee.gr

Από το παραπάνω διάγραμμα με μια πρώτη ματιά βλέπουμε ότι η ΑΤΕ Ασφαλιστική έχει καταβάλλει το μεγαλύτερο αριθμό αποζημιώσεων με τη μικρότερη συμμετοχή αντασφαλιστών.

Κάθε μία από τις τρεις εταιρείες παρέχει ασφαλιστικά πακέτα για την κάλυψη των φυσικών καταστροφών με κάποιες διαφορές ως προς το βασικό πακέτο ασφάλισης. Από τις τρεις εταιρείες η ΑΤΕ Ασφαλιστική έχει μία επιπλέον εξειδίκευση σε πακέτα ασφάλισης όποιον ενασχολείται με τον αγροτικό τομέα. Παρόλο που αγροτικός τομέας δεν είναι το δυνατό σημείο της Ελλάδας, αποτελεί έναν επιρρεπή στα στοιχεία της φύσης τομέα και αυτό ως ένα βαθμό εξηγεί το προβάδισμα της ΑΤΕ Ασφαλιστικής.

7.2 Ανάλυση παγκόσμιας επίδρασης φυσικών καταστροφών

Το 2010 χαρακτηρίστηκε από μια σειρά σοβαρών φυσικών καταστροφών. Ο σεισμός της Αϊτής, που υπήρξε η Τρίτη πιο θανατηφόρα φυσική καταστροφή από το 1900 συνεχίζει να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην κοινωνία αφού η επιδημία της

χολέρας που εκδηλώθηκε από τα τέλη του 2010 μαρτυρά ότι δεν τελειώνουν όλα με το πέρας της φυσικής καταστροφής. Οι επιπτώσεις ανά αναπτυσσόμενη κυρίως περιοχή ποικίλλουν και επιβάλλεται να γίνει μεγάλη προσπάθεια σε περιφερειακό, τοπικό και διεθνές επίπεδο ώστε να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα στον κίνδυνο και να μειωθεί ο κίνδυνος (Swiss Re, 2010).

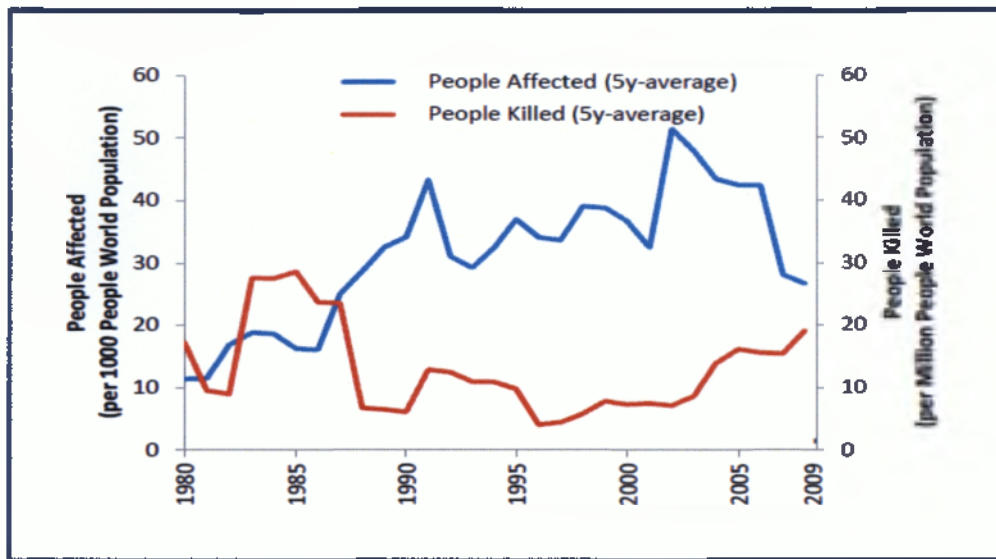
Εικόνα 10: Οι δέκα πιο θανατηφόρες φυσικές καταστροφές από το 1900

Πηγή: CBC News

Είναι γεγονός αν παρατηρήσει κανείς το παρακάτω διάγραμμα ότι από τους εμπλεκόμενους σε μια φυσική καταστροφή είναι λιγότεροι οι άνθρωποι που χάνουν τη ζωή τους αν και ο αριθμός τόσων επηρεάζονται έχει σχεδόν διπλασιαστεί:

Διάγραμμα 10: Θνησιμότητα και φυσικές καταστροφές 1980-2009

Πηγή: OFDA/CRED International Disasters Database (EM-DAT), UN

Στη συνέχεια, αν παρατηρήσει κάποιος το παρακάτω διάγραμμα αντιλαμβάνεται ότι η συχνότητα εμφάνισης των φυσικών καταστροφών έχει αυξηθεί γεγονός που εξηγείται ως ένα βαθμό από την αυξημένη παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την εξέλιξη των φυσικών φαινομένων και την εκδήλωσή τους:

Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για την αυξημένη ευπάθεια των κοινωνιών στις φυσικές καταστροφές μεταξύ των οποίων:

- πληθυσμιακή έκρηξη (1950-2009): ο πληθυσμός έφτασε τα 6.9 δις από τα 2.5 δις. ανθρώπους
- περιοχές επιρρεπείς σε φυσικές καταστροφές: η πληθυσμιακή έκρηξη λαμβάνει χώρα σε περιοχές υψηλού κινδύνου όπως σε όχθες ποταμών ή ακτογραμμές με ταυτόχρονη αύξηση των κτιριακών μονάδων
- εκτεταμένη αστικοποίηση: οι επιπτώσεις των φυσικών καταστροφών είναι έντονες στα αστικά κέντρα όπου η πολεοδομική διάταξη είναι κακή, δεν

υπάρχουν σαφείς αστικές ζώνες και οι κατασκευές δεν έχουν τις σωστές προδιαγραφές.

- κλιματολογικές αλλαγές

(Pelling (2007), Kunreuther and Michel-Kerjan (2009), Population Division of the Department of Economic and Social Affairs of the UN Secretariat (2009), Hoon Oh, Reuveny (2010)).

Αν ληφθούν υπόψη όλα τα παραπάνω και όσα έχουν αναλυθεί στην παρούσα εργασία γίνεται αντιληπτό ότι:

- Υπάρχει χάσμα γνώσης, ικανότητας και πόρων όσον αφορά την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών μεταξύ των χωρών
- Μετά από μία καταστροφή ο δημόσιος τομέας αδυνατεί να ανταποκριθεί οικονομικά και να ανασυγκροτήσει την πληγείσα περιοχή.
- Υπάρχει έλλειμμα σχεδιασμού για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης καθώς και αντίστοιχο σε επίπεδο επενδύσεων υπέρ της αντιμετώπισης τέτοιων καταστάσεων
- Οι χώρες με χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης είναι σε μεγάλο βαθμό εκτεθειμένες σε φυσικές καταστροφές και είναι οικονομικά αδύναμες. Η ασφάλιση είναι προνόμιο των ανεπτυγμένων χωρών αφού στις λιγότερο ανεπτυγμένες είναι εξαιρετικά περιορισμένη και τα ασφάλιστρα δεν επιστρέφονται.
- Υπάρχουν διαφορές ανά χώρα σχετικά με την έκθεση στις φυσικές καταστροφές. Για παράδειγμα, η Νότια Ευρώπη πλήττεται περισσότερο από περιόδους ξηρασίας και δασικές πυρκαγιές ενώ ισχυρές βροχοπτώσεις και πλημμύρες φαίνεται να πλήττουν περισσότερο τις ακόμη νοτιότερες περιοχές και το ανατολικό τμήμα της Ευρώπης. Επίσης, υπάρχουν χώρες όπως η Ολλανδία που απειλούνται από την αύξηση του επιπέδου της θάλασσας λόγω του ότι βρέχονται από αυτήν. Είναι λογικό αυτές οι χώρες να απειλούνται περισσότερο από πλημμύρες σε σχέση με κάποιες χώρες που δεν βρέχονται από θάλασσα ή ποταμό.

- Η συχνότητα εμφάνισης μιας φυσικής καταστροφής επιδρά στην ετοιμότητα του πληθυσμού και των χωρών απέναντι στην καταστροφή. Για παράδειγμα αν σε μία χώρα για χρόνια δεν συνέβη κάποια φυσική καταστροφή συνήθως όταν συμβεί η χώρα είναι απροετοίμαστη να τη δεχτεί.

7.3 Μελλοντικές τάσεις

Παρατηρώντας την εξέλιξη των φυσικών καταστροφών, θα πρέπει να αλλάξει η διαχείριση και η αντιμετώπιση τους από τους αρμόδιους φορείς αλλά και την κοινωνία, ώστε να είναι πιο αποτελεσματική και λιγότερο ζημιογόνα. Θα πρέπει να εστιάσουμε σε 3 παραμέτρους:

- *Συνειδητοποίηση του κινδύνου*

Είναι γεγονός ότι, αν ένας κίνδυνος δεν προκαλέσει καταστροφή και δεν γίνεται με κάποια συχνότητα, οι αρχές και οι πολίτες έχουν μία αναβλητική συμπεριφορά, ιδίως ως προς την πρόληψη και την ασφάλιση. Αρχικά, λοιπόν, θα πρέπει να αλλάξει η συμπεριφορά όλων απέναντι στους φυσικούς κινδύνους και στις καταστροφές που αυτοί προκαλούν. Προς αυτήν την κατεύθυνση, θα πρέπει να βελτιωθούν οι μηχανισμοί καταγραφής των καταστροφικών γεγονότων, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες που οι δομές τους δεν το επιτρέπουν. Θα πρέπει να συνδυαστεί κατάλληλα για αυτό το σκοπό και η χρηματοδότηση από τη διεθνή κοινότητα και το know-how από τον ιδιωτικό τομέα. Πέρα, όμως, από το τεχνικό κομμάτι της διαχείρισης μιας καταστροφής, η ακαδημαϊκή κοινότητα και τα διάφορα ερευνητικά κέντρα θα μπορούσαν να συνδράμουν με το δικό τους τρόπο, ώστε να αναλυθούν οι ψυχολογικές τάσεις των ανθρώπων-αποδεκτών μιας καταστροφής. Επίσης, η ασφαλιστική βιομηχανία με μία προσιτή τιμολογιακή πολιτική και η κρατική μηχανή με κατάλληλα νομοθετικά πλαίσια (πχ. προδιαγραφές κτιρίων) θα μπορούσαν να βοηθήσουν προς αυτήν την κατεύθυνση.

- *Ανθεκτικότητα*

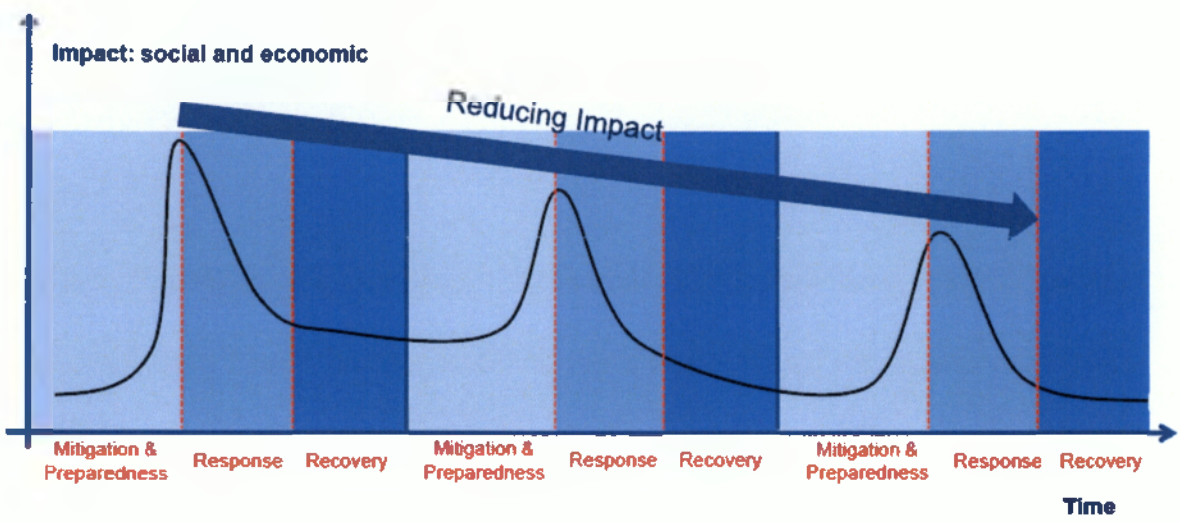
Η πληθυσμιακή έκρηξη έχει οδηγήσει μεγάλα τμήματα του πληθυσμού να κατοικούν σε περιοχές τελείως ακατάλληλες και εξαιρετικά επικίνδυνες λόγω του ότι

είναι επιρρεπείς στους φυσικούς κινδύνους. Σε περιπτώσεις, βέβαια, που είναι αναπόφευκτο, οι κτιριακές εγκαταστάσεις θα πρέπει να κατασκευαστούν με κατάλληλες προδιαγραφές, ώστε να είναι αντοχής απέναντι στους κινδύνους. Προς την επίτευξη του στόχου αυτού, θα πρέπει να επιστρατευτούν ακαδημαϊκοί και μηχανικοί αλλά και η πολιτεία με το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο. Επιπρόσθετα, οι ασφαλιστικές αν προσέφεραν οικονομικά κίνητρα στους κατόχους ή ενοικιαστές κτιριακών εγκαταστάσεων νέων προδιαγραφών θα βοηθούσαν μακροπρόθεσμα ακόμα και την επένδυση σε ακίνητα. Όσο για τις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες, θα μπορούσαν να βοηθηθούν από προγράμματα που παρέχουν οργανισμοί όπως Μηχανικοί Χωρίς Σύνορα ή επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα διασφαλίζοντας ότι οι οικονομικά αδύναμοι δεν είναι εγκαταλελειμμένοι και υποχρεωμένοι σε μία ζωή μέσα στον κίνδυνο. Η διεθνής κοινότητα, τέλος, θα πρέπει να παρέχει ένα μέρος αυτής της χρηματοδότησης για τη λήψη προληπτικών μέτρων πριν από την καταστροφή.

- *Οικονομική ετοιμότητα*

Η οικονομική ετοιμότητα προϋποθέτει και τα προληπτικά μέτρα ανθεκτικότητας και την αντίληψη του κινδύνου. Η συνειδητοποίηση του κινδύνου μπορεί να τονώσει τη ζήτηση για ασφάλιση αλλά και ενεργοποίηση κάποιων άλλων μηχανισμών μεταφοράς κινδύνου όπως είναι η μικροασφάλιση και τα καταστροφικά ομόλογα, τα οποία είτε θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά στην κλασική παραδοσιακή ασφάλιση είτε θα χρησιμοποιηθούν όπου δεν είναι δυνατή η παραδοσιακή ασφάλιση (πχ αναπτυσσόμενες χώρες). Τέλος, ο δημόσιος τομέας θα πρέπει να αναλάβει το ρόλο που του αναλογεί απέναντι σε μια φυσική καταστροφή. Αν δρομολογηθούν όλα τα παραπάνω θα μπορούσαμε να έχουμε καλύτερη γνώση των εξελίξεων των γνωστών - άγνωστων φυσικών κινδύνων και πιθανόν να μετριάσουμε την καταστροφική τους ένταση:

Διάγραμμα 11: Το χρονικό μιας καταστροφής

Βιβλιογραφία

Ελληνική

- Αργυριάδης, Α. (1986) Στοιχεία ασφαλιστικού δικαίου, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα.
- Δερμίσσης, Β. (2008). *Διαχείριση Φυσικών Κινδύνων*, Πανεπιστημιακές Σημειώσεις Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Προστασία Περιβάλλοντος και Βιώσιμη Ανάπτυξη», Θεσσαλονίκη.
- Λέκκας, Ε.,Λ. (2000). *Φυσικές και Τεχνολογικές Καταστροφές*, Β' έκδοση, Αθήνα.
- Μακρόπουλος, Κ. (2006) *Φυσικές Καταστροφές: Σεισμοί και Μέτρα Προστασίας*. 15^ο Συνέδριο Σκυροδέματος, ΤΕΕ, ΕΤΕΚ, Αλεξανδρούπολη.
- Παπαδόπουλος, Γ.,Α. (2000). *Η Πολιτική Προστασία στη Ελλάδα. Αντιμετώπιση Φυσικών και Τεχνολογικών Καταστροφών*, εκδόσεις ΙΩΝ, Αθήνα.
- Παπαζάχος Β.Κ., Παπαζάχου Κ. (1999), *Οι σεισμοί της Ελλάδας*, Εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη.
- Σαπουντζάκη, Κ. (2007). *Το αύριο εν κινδύνω*, εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.
- Τσακίρης, Γ. *Φυσικοί Κίνδυνοι: Κινδυνολογία ή αφύπνιση*, Άρθρο του Κέντρου Εκτίμησης Φυσικών Κινδύνων ΕΜΠ.

Ξενόγλωσση

- Agarawal A. & S. Narain (1990). *Towards green villages: a strategy for environmentally sound and participatory rural development*, Delhi, Centre for Science and Environment, 1990.
- Abramovitz, N., J. (1999). *Unnatural Disasters*, World Watch 12.
- Alexander, D. (1993). *Natural Disasters*, UCL Press: London.
- Avraham, E., Ketter, E. (2008). *Media Strategies for Marketing Places in Crisis*, Elsevier, Burlington, MA.
- Benson, C., Twigg, J. (2004). *Measuring mitigation: Methodologies for Assessing Natural Hazard Risks and the Net benefits of Mitigation - A Scoping Study*. International Federation of the Red Cross and Red Crescent Societies, ProVention Consortium, Geneva.

Benson, C., Twigg, J., with Rossetto, T. (2007). *Tools for Mainstreaming Disaster Risk Reduction: Guidance Notes for Development Organizations*, ProVention Consortium, Geneva.

Born P., Viscusi, W., K., (2006). *The catastrophic effects of natural disasters on insurance markets*, *J Risk Uncertainty* 33: 55–72 (DOI 10.1007/s11166-006-0171-z).

CBC News. (2010). *The world's worst natural disasters*
<http://www.cbc.ca/world/story/2008/05/08/f-natural-disasters-history.html>, 2010.

Coch K., N. (1995). *Geohazards. Natural and Human*. Von Hoffmann Press, USA.

Emanuel, K. (2005). *Increasing destructiveness of tropical cyclones over the past 30 years*. *Nature* 436, 686-688.

EM-DAT (2009). *Trends and Relationships Periods 1900–2008*, Emergency Events Database, Centre for Research on the Epidemiology of Disasters, Universite' Cathlique de Louvain, Belgium.

Glaesser, D. (2006). *Crisis Management in the Tourism Industry*, Elsevier, Burlington, MA.

Guha-Sapir, D., Vos, F., Below, R., with Ponserre, S. (2011). *Annual Disaster Statistical Review 2010: The Numbers and Trends*, Brussels: CRED.

Homer-Dixon, T., (1999). *Environment, Scarcity, and Violence*, Princeton, NJ: Princeton University Press.

Hoon Oh, C., Reuveny, R. (2010). *Climatic natural disasters, political risk, and international trade*, *Global Environmental Change*, 20, 243–254.

Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) (2007). Working Group II Contribution to the Intergovernmental Panel on Climate Change Fourth Assessment Report *Climate Change 2007: Climate Change Impacts, Adaptation and Vulnerability Summary for Policymakers*. Cambridge University Press, Cambridge

Iyer, V., G., Mastorakis, E., N. (2006). *Important Elements of Disaster Management and Mitigation and Design and Development of A Software Tool*, Proceedings of the 7th WSEAS International Conference on Mathematics & Computers in Business & Economics, Cavtat, Croatia, June 13-15(pp102-121).

Kerekes, S. (2011), *Contradictions Inherent in the Management of Natural and Industrial Disasters*, *Journal of Environmental Sustainability – Volume 1* (“Guha-Sapir

- D, Vos F, Below R, with Ponserre S. Annual Disaster Statistical Review 2010: The Numbers and Trends. Brussels: CRED; 2011. p.3. (http://www.cred.be/sites/default/files/ADSR_2010.pdf).
- Kunreuther, H. (2006). *Disaster Mitigation and Insurance: Learning from Katrina*, AAPSS, 604, 206-227.
- Kunreuther, H., Michel-Kerjan, E. (2009). *At War with the Weather: Managing Large-Scale Risks in a New Era of Catastrophes*, Cambridge: MIT Press.
- Kunreuther, H., Michel-Kerjan, E. (2009) *Encouraging Adaptation to Climate Change: Long-Term Flood Insurance*, Wharton School Publishing.
- Lerbinger, O. (1997). *The crisis manager: Facing risk and responsibility*, Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Mandel, R.,T. (2002). *Security and Natural Disasters*. Journal of Conflict Studies, Vol.22, No 2.
- Mechler, R. (2005). *Cost-benefit analysis of natural disaster risk management in developing countries*, Working paper, Deutsche Gesellschaft fuer Technische Zusammenarbeit (GTZ), Eschborn.
- Mechler, R., Hochrainer, S., Kull, D., Khan, F., Patnaik, U., and Linnerooth-Bayer, J. (2009). *Natural Hazards. Increasing Resilience to Extreme events*. Options 2009, IIASA, Laxenburg.
- Mileti, D. S., Ed. (1999). *Disasters by Design: A Reassessment of Natural Hazards in the United States*. Joseph Henry Press, Washington DC.
- Moench, M., Mechler, R., Stapleton, S. (2007). *Guidance note on the Costs and Benefits of Disaster Risk Reduction*. Paper for ISDR High level Platform on Disaster Risk Reduction, June 4-7, 2007, Geneva.
- Pelling, M. (2007). *Urbanization and Disaster Risk*, Panel contribution to the Population-Environment Research Network: (http://www.populationenvironmentresearch.org/papers/Pelling_urbanization_disaster_risk.pdf).
- Penning-Rowsell, E., Green, C., Thompson, P., Coker, A., Tunstall, S., Richards, C., Parker, D. (1992). *The Economics of Coastal Management - A Manual of Benefit Assessment Techniques (The Yellow Manual)*, London.

- Schonwiese, C.D., Grieser, J., Tromel, S. (2003). *Secular change of extreme monthly precipitation in Europe*. *Theoretical and Applied Climatology* 75 (3-4), 245-250.
- Smith, K. (1996) *Environmental Hazards. Assessing risk and reducing disaster*, Routledge.
- Specht, A. (2006), *Natural disaster management* in J Wilks, D Pendergast & P Leggat (eds), *Tourism in turbulent times: towards safe experiences for visitors*, Elsevier, Kidlington, Oxford, UK, pp. 123-142.
- Sussman, P., Phil O'Keefe, P., Wisner, B. (1983) *Global Disasters, a Radical Interpretation* in K. Hewitt, ed., *Interpretations of Calamity*, Boston, MA: Allen & Unwin.
- Swiss Re. (2010). *Sigma – Natural catastrophes and man-made disasters in 2009: catastrophes claim fewer victims, insured losses fall*.
- United Nations (2008). *World Economic and Social Survey 2008: Overcoming Economic Insecurity*. Department of Economic and Social Affairs. United Nations, New York.
- Wisner, B., Blaikie, P., Cannon, T., Davis, I. (2004) *At Risk - natural hazards, people's vulnerability and disasters*, Wiltshire: Routledge.

Διαδικτυακοί τόποι

- <https://www.allianz.com/en/index.html>
- http://www.allianz.com.gr/index.aspx?a_id=43
- <http://www.ateinsurance.gr/Pages/default.aspx>
- <http://www.cea.eu/>: European insurance and re-insurance federation
- *CBC News: The world's worst natural disasters Calamities of the 20th and 21st centuries. Retrieved 2010-10-29.*
- Earthquake.usgs.gov."Magnitude 7.0 - HAITI REGION". <http://earthquake.usgs.gov/earthquakes/eqinthenews/2010/us2010rja6/#summary>. Retrieved 2010-08-11.
- http://ec.europa.eu/internal_market/insurance/natural-catastrophes_en.htm
- www.elga.gr
- <http://www.emdat.be/classification> for the complete classification and definitions

- <http://www.emdat.be/result-country-profile>
- "The Global 2000: 1-100". *Forbes*. 21 April 2010. http://www.forbes.com/lists/2010/18/global-2000-10_The-Global-2000_Rank.html. Retrieved 9 May 2011
- <http://www.general.com/general.com/home.do>
- <http://www.gscp.gr/ggpp/site/home/ws.csp>
- <http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=12337&subid=2&pubid=349839>
- <http://www.learn-hazards.org/index.php>
- www.munichre.com
- ^ "The Worst Natural Disasters by Death Toll". National Oceanic and Atmospheric Administration. 2008-04-06. http://docs.lib.noaa.gov/noaa_documents/NOAA_related_docs/death_toll_natural_disasters.pdf. Retrieved 2011-03-11
- "NOVA Online | Flood! | Dealing with the Deluge". Pbs.org. <http://www.pbs.org/wgbh/nova/flood/deluge.html>. Retrieved 2010-08-11.
- <http://www.otherside.gr/2009/04/oi-10-megalyteres-fysikes-katastrofes/#ixzz1e3V2mDbI>
- "Time Top 10 Deadliest Earthquakes". January 13, 2010. http://www.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,1953425_1953424,00.html. Retrieved May 8, 2010.
- www.weforum.org
- <http://www.un.org/en/>